

laški bilten

št. 56/17. oktober 2016

V NOVEMBRU PREDSTAVITEV FILMA O AKADEMIKU JOŽETU MAČKU ... STR. 3

NEURJE Z MOČNIM DEŽEVJEM IN TOČO ... STR. 4

V LAŠKEM OBELEŽILI EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI ... STR. 6

TRETJA RAZVOJNA OS: JAVNA RAZGRNITEV ŠTUDIJE VARIANT ... STR. 8

LAŠKO NAJLEPŠI IN NAJGOSTOLJUBNEJŠI ZDRAVILIŠKI KRAJ ... STR. 23

LAŠKA PIHALNA GODBA V MOSKVI ... STR. 27

DOKUMENTARNI FILM PODOBE FRANCA MARKOŠKA ... STR. 31

INTERVJU: JANJA PODKORITNIK KAMENŠEK, VODJA DOMA STAREJŠIH LAŠKO ... STR. 40

REČIŠKI STRELCI USPEŠNI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU ... STR. 54

LOVSKI DRUŽINI REČICA IN LOKA PRI ZIDANEM MOSTU OBELEŽILI 70 LET DELOVANJA ... STR. 57

Odgovorna urednica:

Tanja Grabrijan

Pomočnica odgovorne urednice,

oglasno trženje: Stanka Jošt

Tehnični urednik: Tomaž Koprivc

Uredniški odbor:

Nina Pader Topole, Klemen Grešak,
Nika Teraž, Miha Gartner, Tomaž Majcen

Izdajatelj: Občina Laško,

Mestna ulica 2, 3270 Laško

Naslov uredništva:

Laški bilten – Občina Laško,
Mestna ulica 2, 3270 Laško
tel. 03 7338 712,
faks 03 7338 740

internet: www.lasko.si

e-naslov: bilten@lasko.si

Lektoriranje: Nika Teraž

Oblikovanje in grafična priprava:

Design Demšar, d. o. o., Kamnitnik 18,
4220 Škofja Loka

Tisk: Present, d. o. o.,

Dolenjska c. 43, 1000 Ljubljana

Naklada: 5.150 izvodov

Brezplačen izvod glasila prejme
vsako gospodinjstvo v občini.

Glasilo je vpisano v razvid medijev
Ministrstva RS za kulturo pod
zap. št. 1191.

Fotografija na naslovnici:

Foto: Boris Vrabec – Rimske Terme
(Zdraviliški dvor)

Naslednja številka predvidoma izide
15. decembra 2016.

Prispevke in oglase je treba
oddati do **30. novembra 2016**
na e-naslov bilten@lasko.si.

RADIJSKA ODDAJA ŽUPANOVA URA

Župan Franc Zdolšek je gost na Radiu
Celje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob
14.15. Morebitna vprašanja za župana
lahko pošljete na elektronski naslov
info@radiocelje.com.
Naslednja oddaja bo 7. novembra 2016.

UVODNIK

Vsako leto se septembra v mislih vrnem v preteklost ... Ko sem v zelenem krilu in z rumeno rutico okoli vratu prestopila prag velike stavbe, v kateri sem osem let vsrkavala znanje, spoznavala prijatelje in skupaj z njimi ustvarjala spomine ... Ko je kasneje v vsakodnevno rutino vskočila še vožnja z vlakom do Celja. Pridobivanje novih znanj se je sicer nadaljevalo, a spletla so se tudi nova poznanstva in prijateljstva. In potem se zdi, da je kar naenkrat tisto rumeno rutico zamenjala študentska izkaznica in začela so se pisati nova poglavja.

Jesen ni samo letni čas barv, ampak je za marsikoga tudi čas sprememb in novih zgodb – prvošolci prvič stopijo čez prag šole, učenci prvih letnikov srednje šole se pripravajo na novo okolje, bruci se soočajo z izzivi, ki jih prinaša bivanje na svojem. Spremembe v življenju so enkrat dobrodošle, drugič nujne, včasih neizbežne, vse pa pišejo nova poglavja v knjigah posameznikov, društev, organizacij, podjetij ... Tudi Laški bilten se spreminja – navsezadnje nas in vas vsak drugi mesec razveseljuje z novimi vsebinami.

Spremembe so velikokrat lahko neprijetne, sploh kadar govorimo o vremenu. Žal laški občini dež tudi letos ni prizanesel. Kratkotrajno neurje, ki se je nad našo in sosednjimi občinami razbesnelo konec avgusta, je pustilo ogromno gmotno škodo, o čemer govori prispevek občinske uprave, o posledicah neurja pa so pisali tudi predstavniki krajevnih skupnosti.

Novo poglavje v zgodovini društva so dodali laški godbeniki in mažorete. Konec avgusta so se odpravili na dvotedensko gostovanje v Moskvo na enega največjih mednarodnih festivalov vojaških in promenadnih orkestrrov Spasskaya Tower. Del njihove ruske zgodbe boste lahko prebrali v tokratni številki.

Spremembe so tudi zaželeni. V to kategorijo bi verjetno vključili košarkarja Miho Lapornika, ki se je prvič v svoji športni karieri podal v tujino. Po tem, ko je poleti oblekel dres slovenske reprezentance, je postal član španskega Bilbaa. Njegovi vtisi in pričakovanja so strnjena na športnih straneh biltena. Tam boste zasledili tudi prispevek rečiških strelcev. Njihovi najmlajši strelci so zapisali novo zgodbo o uspehu, saj se lahko pohvalijo kar s štirimi državnimi rekordi, ki so jih dosegli na letošnjem državnem prvenstvu.

Za spremembo bivanjskega okolja se ljudje odločajo tudi v jeseni življenja. Ker bo konec leta Dom starejših Laško obeležil 15 let delovanja, si lahko v tokratni številki preberete intervju z vodjo doma Janjo Podkoritnik Kamenšek.

Listje na drevju je že spremenilo barvo. Odtenki rjave, rumene, rdeče kažejo na približujoči se november in martinovanje. Že dvajseto leto zapored se bodo po Laškem in okolici zvrstile številne prireditve, ki bodo prikazovale šege in navade ob martinovem. Ne smemo pozabiti niti na občinski praznik 7. novembra, ki ga bo Občina Laško obeležila s proslavo, na kateri bodo podeljena najvišja občinska priznanja.

Spremembe so pomemben del življenja, a upam, da nekaj ostane nespremenjeno – vaše prizadevanje soustvarjanje Laškega biltena. Naj bo branje tokratnega biltena jesensko barvito!

*Nika Teraž,
članica uredniškega odbora*

Zbiramo predloge za podelitev priznanja Antona Aškerca

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Laško je v junijski številki Laškega biltena objavila javni razpis za podelitev priznanja Antona Aškerca v letu 2017. Pisne predloge lahko oddate še **do srede, 16. 11. 2016**, na naslov Občinski svet Laško, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Mestna ulica 2, 3270 Laško, s pripisom »Predlog za priznanje Antona Aškerca v letu 2017«, osebno ali po pošti. Prav tako lahko predloge oddate po elektronski pošti na e-naslov obcinski.svet@lasko.si.

J. K.

OBČINA LAŠKO

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Sobota, 5. november

- **Valvasorjev trg: Pohod po nekdanjih trških mejah (9.00)**

Planinsko društvo Laško že osemnajstič zapored organizira in se podaja na pohod po nekdanjih trških mejah Laškega. Namen prireditve je obuditi in negovati tradicionalni dogodek, ki sega stoletja nazaj v krajevno zgodovino, ter ga za današnjo moderno dobo čim bolj verodostojno priklicati iz spomina.

Pohod je hkrati 5. pohod v sklopu akcije PO LAŠKIH POTEH 2016.

Nedelja, 6. november

- **Zdravilišče Laško: Tradicionalno druženje krajanov KS Laško, starih 80 let in več (10.30)**

Že 11. druženje vseh krajanov Laškega, starih 80 let in več, v počastitev praznika Občine Laško z bogatim kulturnim programom in pogostitvijo.

Ponedeljek, 7. november

- **Rimske Toplice: Otvoritev prenovljene Aškerčeve in Zdraviliške ceste (15.30)**
- **Kulturni center Laško: Proslava ob občinskem prazniku (18.00)**

Torek, 8. november

- **Knjižnica Laško: Predstavitve domoznanskega Knjižnice Laško (18.00)**

Predstavili bomo razvoj, dosežke in stanje domoznanske dejavnosti Knjižnice Laško. Pozornost bomo namenili tudi naši domoznanski zbirki. V nadaljevanju večera bomo spregovorili tudi o nadaljnjih usmeritvah in načrtih v okviru domoznanskega v knjižnici.

Četrtek, 10. november

- **Kulturni center Laško: Koncert učiteljev glasbene šole Laško – Radeče (18.00)**

Učitelji glasbene šole se pridružujejo praznovanju Občine Laško s koncertom, na katerem boste lahko prisluhnili različnim glasbenim zvrstem. Učitelji bodo nastopili tako solistično kot tudi v različnih komornih zasedbah.

Petek, 11. november

- **Knjižnica Laško: Običaji ob martinovem (dr. Damijan Ovsec: strokovno predavanje ob tradicionalnem martinovem) (18.00)**

Ob tradicionalnem 20. Martinovem v Laškem bomo gostili priznanega etnologa. V svojem predavanju nam bo predstavil

tradicionalne slovenske običaje ob tem prazniku. Večer bomo zaključili z zdravico z mladim vinom in prepevanjem.

Sobota, 12. november

- **Kulturni center Laško: Jubilejni Martinov večer s prikazom blagoslova vina (18.00)**

Nedelja, 13. november

- **Aškerčev trg: Martinov sejem in nedelja (od 8.00)**

Martinov sejem vsako leto vabi s stojnicami, na katerih bo poleg kramarskega blaga moč videti in kupiti izdelke iz tistih dobrih, starih časov. Med številnimi stojničarji bodo z nami tudi medicinar in lectar, gospodinje s pecivom in poticami, čaji, medom, suhorobarji, kovač ... Lahko se boste najedli tudi sveže pečene kostanja ter poskušali mošt in mlado vino. Pravica do Martinovega sejma je bila Laškemu s privilegijem dodeljena leta 1227.

Poseben prikaz sledi po maši in zadnjem pritrkavanju, ko zaigra Laška pihalna godba. Župan občine Laško Franc Zdolšek pozdravi laškega nadžupnika in dekana Roka Metličarja in vse goste. Prisotne pozdravi tudi dekan Rok Metličar, ki blagoslovi mošt. Praznično nedeljo pa nadaljujejo folklorniki s prikazom delčka tistega, kar se je pred mnogimi leti na ta-

kšno nedeljo dogajalo na trgu pred cerkvijo. Vljudno vabljeni!

V primeru slabega vremena (dež, sneg) nedeljska prireditve s sejmom na Aškerčevem trgu odpade.

Četrtek, 17. november

- **Kulturni center Laško: Hvalnica delu – pot rastlinskega zdravnika akademika Jožeta Mačka (film o akademiku, častnem občanu Laškega)**

Ljudje, ki s svojim delom puščajo velik pečat, so za druge velika uganka. Vsakega po malem grize, kakšen človek je to, ko je doma, kaj počne, s čim se ukvarja. Takšna vprašanja si številni gotovo postavljajo tudi o akademiku Jožetu Mačku – kaj dela, kadar ne dela? Ker so to zelo redke priložnosti, takšna vprašanja ne zvenijo prav logično.

V življenju je dosegel zelo veliko in se zato kar samo postavlja vprašanje, ali so njegovi dosežki res rezultat naključij ali zgolj trdega dela? Sam namreč zatrjuje, da je njegova življenjska pot splet naključij. Na to vprašanje poskuša odgovoriti portretni film, ki je nastal v produkciji TV Krpan. Film, v katerem razen portretiranca govori še vrsta imenitnih sogovornikov, ki ga opisujejo na zanimiv in pronicljiv način in tudi področja, kjer je pustil in še pušča izjemen pečat.

Vljudno vas vabim na proslavo ob občinskem prazniku, ki bo v ponedeljek, 7. novembra 2016, ob 18. uri, v Kulturnem centru Laško.

Ob tej priložnosti bodo podeljena priznanja v okviru tekmovanja Moja dežela – lepa in gostoljubna ter najvišja občinska priznanja.

Župan Občine Laško
Franc Zdolšek

OBČINA LAŠKO

NEURJE Z MOČNIM DEŽEVJEM IN TOČO PRIZADELO OBMOČJE OBČINE LAŠKO

Območje občine Laško je 29. 8. 2016 v večernih urah zajelo neurje z močnim deževjem in točo. Poplavljeni vodotoki, naplavine in sproženi plazovi so povzročili največ škode na cestnem, komunalnem in stanovanjskem področju. Največja škoda je bila evidentirana v krajevnih skupnostih Rimske Toplice, Sedraž, Zidani Most in Rečica.

Neprevoznost sta bili regionalni cesti Zidani Most–Hrastnik in Rimske Toplice–Hrastnik. Poškodovanih je bilo 40 občinskih cest, izmed teh je še vedno neprevozna cesta v Marija Širje iz smeri železniške postaje Zidani Most.

Na novo je bilo evidentiranih šest plazov, ki ogrožajo ceste in stanovanjske objekte v Sedražu, Rečici in Zidanem Mostu. Poplavljenih je bilo 19 stanovanjskih objektov, in sicer 11 objektov v Rimskih Toplicah, dva objekta v Sedražu, trije objekti v Belovem, en objekt na Breznem, dva objekta v Zidanem Mostu in en javni objekt – mrliška vežica v Rečici.

Velika škoda je nastala na vodovodu in zajetju Jepihovec, kjer je odneslo tudi več kot 200 metrov cevovoda. Debelina nanosa je ponekod po grapi nad zajetji tudi tri metre ali celo več. Gre za zelo veliko količino nasutega oz. premeščenega materiala, po

grobi oceni več tisoč kubičnih metrov. Poškodovane so bile tudi dovozne poti do vodovodov Lurd, Borovke, Zidani Most, Kal. Na kanalizacijskem omrežju v Rimskih Toplicah je škodo povzročila predvsem zamuljenost omrežja, jaškov in črpališč. Zaradi neurja na srečo ni bilo človeških žrtev, telesnih poškodb ali epidemij.

Občinski štab civilne zaščite, prostovoljne gasilske enote in komunalne službe so nudile ustrezno pomoč pri reševanju premoženja in vzpostavitvi prevoznosti cest. Poleg prej omenjenih so pri reševanju posledic neurja sodelovali še prostovoljci in sami občani.

Komisija za ocenjevanje in odpravo posledic naravnih nesreč v občini Laško je takoj naslednji dan na terenu ocenjevala škodo na lokalni infrastrukturi in poškodovanih objektih. Višina ocenjene škode, ki je bila poslana na Upravo RS za zaščito in reševanje, je bila prvotno ocenjena na 1,5 mio EUR, ki pa bistveno presega možnosti občinskega proračuna za sanacijo posledic naravnih nesreč.

Vlada RS je na podlagi preliminarnih ocen škode v mesecu septembru sprejela sklep o pričetku ocenjevanja škode na stvarih po neurju z dne 29. avgusta. Na osnovi podatkov in cenika ministrstva, ki so bili javljeni do 30. 9. 2016 v aplikacijo AJDA, je bilo skupaj ocenjene škode na lokalni infrastrukturi in poškodovanih objektih v višini dobrih 930.000,00 EUR in dobra 2,1 mio EUR na državni infrastrukturi.

Andrej Kaluža

OBČINSKE INVESTICIJE

Dela na Aškerčevi in Zdraviliški cesti

Dela investicije izgradnje podaljška Aškerčeve ceste, krožišča in ureditve Zdraviliške ceste v Rimskih Toplicah se na-

daljujejo. Krajanje in turisti Rimskih Toplic se bodo po končani investiciji lahko varno sprehodili od TIC-a po Zdraviliški in Aškerčevi cesti vse do Šmarjete. Zaradi zagotavljanja večje varnosti se bo po končani investiciji spremenil tudi prometni režim na delu Zdraviliške ceste.

Luka Picej

Obnova križišča in odvodnjavanja meteornih voda na JP 701181 Radoblje–Železniška postaja Rimske Toplice

V mesecu oktobru se zaključujejo dela na cesti v Strenskem, in sicer rekonstrukcija križišča JP 701 181 Radoblje–Železniška postaja Rimske Toplice z JP 701 183 Strensko–Plazovje pri stanovanjski hiši Strensko 5.

Z vzdrževalnimi deli v javno korist se je uredilo del hodnika za pešce ob objektu Strensko 5 ter odvodnjavanje križišča in ceste, prestavilo se je bližnji hidrant in asfaltiralo cestno povezavo med rekonstruiranim križiščem in JP 702 831 Strensko–Tovornik.

Ureditev hodnika za pešce in prehoda za pešce pri POŠ Debro

V začetku meseca oktobra se je na predlog staršev in sveta za preventivo in varstvo v cestnem prometu začela izvedba ureditve hodnika za pešce in prehoda za pešce, kar bo dodatno zagotovilo prometno varnost učencev, ki prečkajo cesto pri avtobusnem postajališču pred POŠ Debro.

Andrej Kaluža

TRGATEV STARE TRTE

Junija 2010 smo v znak prijateljstva in dobrega sodelovanja z Mestno občino Maribor na občinskem dvorišču posadili trto, katere cepič smo dobili na Lentu, na tradicionalnem 31. obrezovanju Stare trte.

Stara trta, za katero skrbi **Slavko Kozmus**, nas je tudi letos razveselila z grozdem, tako da smo 28. septembra opravili že peto simbolično trgatev. Za popestritev dogodka so poskrbeli starejši otroci Vrta Laško, MePZ Jesen in Veteranska godba **Gambrinus**. Za pogostitev sta poskrbeli **Kmetija Razboršek** s Strmce in **Kmetija Kozmus**, za jesenske aranžmaje pa Hortikulturno društvo Laško.

Tanja Grabrijan
Foto: Boris Vrabec

V LAŠKEM OBELEŽILI EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

Kolesarsko svetovanje in promocija električnih koles

V okviru EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI se je na vrtu hotela Savinja 20. septembra odvijala prireditev Kolesarsko svetovanje in promocija električnih koles.

Prireditev je potekala v navzočnosti predstavnikov Občine Laško in STIK-a Laško. Dogodku so se pridružili mimoidoči, ki so preizkusili vožnjo z električnim kolesom.

Otvoritev pešpoti in podvoza v Debru

21. septembra sta bila v okviru prireditev EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI namenu slovesno predana obnovljena pešpot in podvoz v Debru. Slavnostni trak sta ob županu Francu Zdolšku in predsedniku Krajevne skupnosti Laško Martinu Kokotcu prerezala predsednik Društva invalidov občine Laško Mihael Lončar in najstarejši član Občinskega sveta Občine Laško Jože Kotnik. Slovesnost je popestrila bobnarska skupina Laške pihalne godbe.

Obnovitvena dela na JP 701990 Tuš–Debro–podvoz G1-5 in pešpoti od brvi čez Rečico do G1-5 obsegajo obnovo cestnega odseka od uvoza do doma upokojencev skozi železniški podhod do G1-5 v dolžini približno 160 metrov.

Na odseku Tuš–Debro–podvoz je bilo treba razširiti obstoječi hodnik za pešce in na novo urediti voziščno konstrukcijo z novo javno razsvetlavo ter omogočiti gibalno oviranim osebam varen dostop do hodnika za pešce ob državni cesti in dalje do območja Thermane in starega mestnega jedra. Obnovljen cestni odsek je urejen s širšim hodnikom za pešce, ki omogoča sreče-

vanje dveh oseb na invalidskih vozičkih in zagotavlja višji standard vsem pešcem. Pešci imajo tudi določen prostor – hodnik za pešce skozi podvoz – in s tem zagotovljeno večjo varnost. Na novo urejenem cestnem odseku je zgrajena javna razsvetljava in še dodatna luč v podvozu. Urejeno je odvodnjavanje ceste in podvoza, zamenjana in urejena je tudi nova prometna signalizacija in prometna oprema. Za potrebe rekonstrukcije ceste in podvoza je bilo treba predhodno prestaviti komunalne vode v soglasju s pristojnimi soglasodajalci.

Na odseku pešpoti od brvi čez Rečico do glavne ceste G1-5 je urejena asfaltna površina in javna razsvetljava. Pot je proti potoku Rečica zavarovana z ograjo in opremljena z novimi klopami za počitek. Na izhodu iz podhoda proti državni cesti je rekonstruirana obstoječa dotrajana rampa, ki je položnejša in s tem omogoča vzpon gibalno oviranim osebam.

Vrednost obnovitvenih del znaša 115.900,00 EUR.

Literarne in likovne delavnice

21. septembra so na OŠ Primoža Trubarja Laško v sklopu EVROPSKEGA TEDNA MOBILNOSTI in priprave Celostne prometne strategije občine Laško pripravili zaključno razstavo literarnih in likovnih delavnic na temo razvoja mobilnosti v prihodnosti. Poleg učiteljev so bili prisotni tudi predstavniki Občine Laško in pripravljavci Celostne prometne strategije občine Laško.

Na razstavi v avli šole v Laškem so otroci pokazali izdelke z delavnic s slikovitim sloganom Kako bom potoval/-a, ko bom velik/-a.

DRUGA JAVNA RAZPRAVA O PRIPRAVI CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE – TOKRAT O ANALIZI STANJA IN O RAZLIČNIH MOŽNOSTIH RAZVOJA MOBILNOSTI V OBČINI

Na prvi razpravi o pripravi Celostne prometne strategije (CPS) julija letos ste občanke in občani Laškega zelo aktivno sodelovali pri določanju glavnih problemov in potreb na področju prometa in mobilnosti, ki jih mora nasloviti ta strategija. Od junija do septembra 2016 vas je približno 100 izpolnilo anketni vprašalnik, 10 predstavnikov različnih organizacij pa je sodelovalo v pogovorih o obstoječem stanju in o potrebah, povezanih z mobilnostjo. Vsa do sedaj zbrana mnenja in predlogi so bili obravnavani in ustrezno upoštevani pri pripravi osnutka analize stanja in pri oblikovanju različnih scenarijev prihodnjega razvoja mobilnosti v občini. Oboje želimo sedaj predstaviti in pridobiti mnenja zainteresirane javnosti.

Vabimo vas na 2. javno razpravo o pripravi CPS, ki bo potekala 26.10.2016 ob 17.00 v Otročjem centru Kino Laško.

Na 2. javni razpravi boste lahko najprej prisluhnili predstavitvam osnutka analize stanja in trendov ter različnih možnih poti razvoja mobilnosti v občini (t. i. scenarijev), vključno z njihovimi učinki na življenje prebivalcev občine Laško. V dveh delih razprave pa boste najprej podajali svoje komentarje in predloge glede analize stanja, nato pa še glede najbolj optimalnih oblik razvoja mobilnosti v občini (scenarijev).

Srečanje bo nova priložnost za vse zainteresirane občanke in občane, predstavnike strokovnih institucij, občinske uprave, nevladnih organizacij in gospodarstva, da s svojimi mnenji in predlogi sooblikujete strategijo, ki bo imela nedvomno velik vpliv na vaš vsakdanjik v prihodnjih desetletjih. **Vljudno vas vabimo, da se srečanja udeležite.**

Podobno kot po prvi javni razpravi bo nabor predlogov in komentarjev z druge javne razprave predstavljen v poročilu in

upoštevati pri nadaljnji pripravi strategije.

Več informacij o pripravi CPS vam je na voljo na spletni strani <http://cpsobcine.com/lasko/>.

NE PREZRITE!

Na zaključku javne razprave bomo izmed vseh tistih, ki so sodelovali pri izpolnjevanju ankete, izžrebali nagrajenko ali nagrajenca, ki bo prejel/a mestno kolo.

Program 2. javne razprave

17.00–17.10	Uvodni pozdrav
17.10–17.15	O ciljih in poteku 2. javne razprave
17.15–17.35	Predstavitve analize stanja mobilnosti v občini Laško
17.35–18.00	Razprava z udeleženci I: vprašanja in pojasnitve, pripombe na analizo stanja in načelna potrditev analize
18.00–18.20	Možne poti razvoja trajnostne mobilnosti v občini Laško: predstavitev trendov in štirih scenarijev razvoja mobilnosti
18.20–18.50	Razprava z udeleženci II: vprašanja in pojasnitve, razprava o različnih možnostih razvoja mobilnosti, predvsem o predlaganem scenariju trajnostne mobilnosti
18.50–19.15	Povzetek razprave, napoved nadaljnjih dejavnosti pri pripravi CPS
Prikaz predlogov za slogan in izbor najboljšega predloga
Žrebanje nagrajenke/ca izmed sodelujočih v anketi
Zahvala udeležencem in zaključek javne razprave

Celostna prometna strategija.

Druga javna razprava CPS

V sredo, **26. oktobra 2016 ob 17. uri** se bo v Otročjem centru Kino Laško odvijala druga javna razprava na temo razvoja trajnostne mobilnosti v občini Laško.

Namen javne razprave je srečanje pripravljavcev Celostne prometne strategije, občinske uprave, ključnih deležnikov ter vseh zainteresiranih občank in občanov, na katerem bosta predstavljena dopolnitev osnutka analize stanja in scenarijev s predlogi udeležencev.

Varneje, hitreje, zabavneje, ceneje!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

EVROPSKA UNIJA
Regionalni sklad

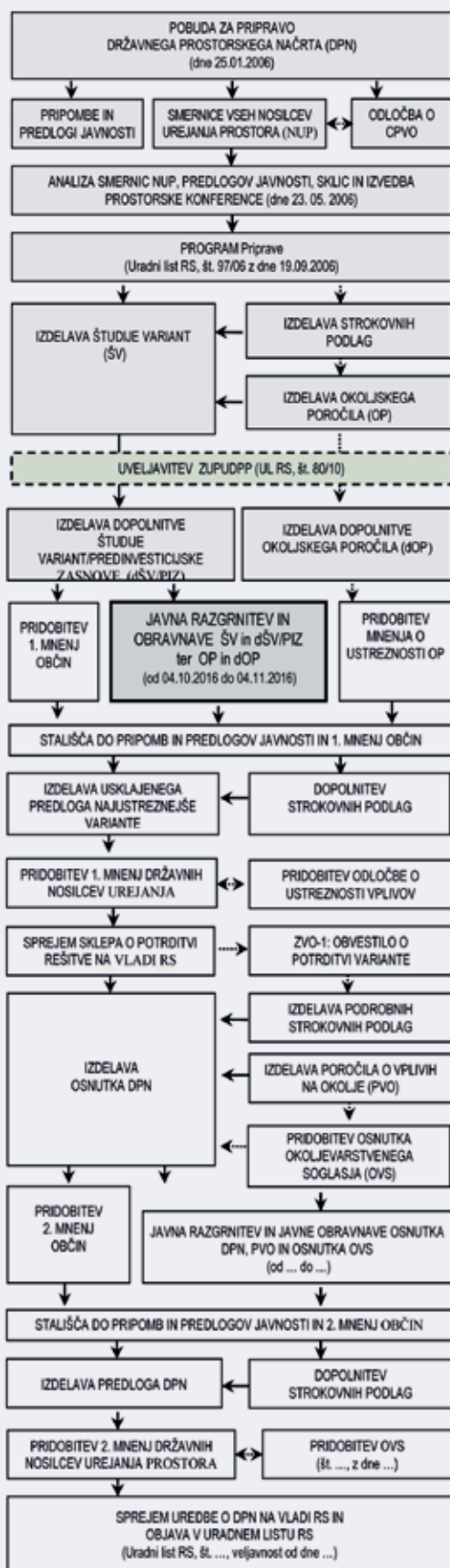
Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

TRETJA RAZVOJNA OS SREDNJI DEL

DRŽAVNI PROSTORSKI NAČRT ZA CESTO MED AC A1 MARIBOR – LJUBLJANA IN AC A2 LJUBLJANA – OBREŽJE PRI NOVEM MESTU

ŠTUDIJA VARIANT S PREDLOGOM NAJUSTREZNEJŠE VARIANTE

A. POSTOPEK PRIPRAVE DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

B. PREDMET DRŽAVNEGA PROSTORSKEGA NAČRTA IN CILJI PROSTORSKE UREDITVE

Predmet načrtovanja je **srednji del tretje razvojne osi** - državna cesta med avtocesto A1 Maribor - Ljubljana (pri Celju) in avtocesto A2 Ljubljana - Obrežje pri Novem mestu. Tretja razvojna os je prometna povezava, ki poteka v smeri od severne proti jugovzhodni Sloveniji (od meje z Avstrijo do meje s Hrvaško). Predmetni državni prostorski načrt obravnava **srednji del tretje razvojne osi**. Državna cesta je prostorska ureditev državnega pomena, ki se načrtuje z državnim prostorskim načrtom (DPN). Postopek priprave in sprejemanja DPN poteka skladno z določili Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (ZUPUDPP, Uradni list RS št. 80/10, 106/10-popr., 57/12).

Namen Študije variant (ŠV) in Dopolnitve študije variant /predinvesticijske zasnove (dŠV/PIZ) s predlogom najustrežnejše variante - Gradnja državne ceste med AC A1 Maribor - Ljubljana in AC A2 Ljubljana - Obrežje pri Novem mestu, je medsebojna primerjava in vrednotenje celovitih variant. Za variante so bile izdelane strokovne podlage, ki so prostorsko ureditev obravnavale s prostorskega, varstvenega, funkcionalnega in ekonomskega vidika. V ŠV in dŠV/PIZ so povzete ugotovitve strokovnih podlag, izvedeno je vrednotenje po posameznih vidikih ter sintezno vrednotenje in primerjava variant.

C. OPIS PROSTORSKE UREDITVE

Študija variant in dopolnitev študije variant/predinvesticijske zasnove s predlogom najustrežnejše variante

V skladu s pobudo in programom priprave DPN je bila leta 2007 izdelana ŠV s predlogom najustrežnejše variante. V študiji je bilo obravnavanih skupno 36 variant ceste v treh koridorjih (vzhodni, sredinski, zahodni). Zaradi prekomernega vpliva na različne sestavine okolja je bilo 24 variant nesprejemljivih. Ostalo je 12 pogojno sprejemljivih variant. Z optimizacijo v tej fazi načrtovanja je bilo predlagano združevanje variant v vzhodnem in srednjem koridorju. Na koncu študije variant je bilo obravnavanih 9 variant (glej grafično prilogo 1). Na osnovi vrednotenja in primerjave variant je bila najbolje ocenjena varianta G2-n1+H2+I1. Na podlagi pripomb recenzentov, organov in organizacij ter zainteresirane javnosti so bile izdelane optimizacije predlagane variante tako, da predlog najustrežnejše variante med reko Savo in avtocesto A2 poteka po koridorju variante I4. Tako je bila v študiji variant za nadaljnjo obravnavo predlagana varianta G2-n1+I4, to je »optimizirani predlog najustrežnejše variante« (varianta OPNVR) v sredinskem koridorju.

Ker nobena od variant, obravnavanih v ŠV ni izpolnila pogoja za direktno ekonomsko upravičenost (investicijski stroški presegajo kumulativne diskontirane koristi neposrednih uporabnikov) in ni dosegla pozitivne neto sedanje vrednosti, se je ŠV dopolnila z obravnavo »minimalne variante« v dŠV/PIZ. Določeni sta bili minimalni alternativni - varianta V1 in varianta V2. Varianta V1 poteka izključno po trasah obstoječih cest, predvidena je rekonstrukcija na tistih delih, kjer prometno tehnični elementi ceste niso ustrezni. Izjemoma je predvidena novogradnja, če prometno tehničnih elementov ni možno zagotoviti z rekonstrukcijo. Varianta V2 poteka delno

po trasah obstoječih cest, delno po novih trasah. Na delih, kjer je z rekonstrukcijo možno obstoječo traso ustrezno preurediti, poteka varianta po trasi rekonstruirane obstoječe ceste. Obe varianti sta v dŠV/PIZ primerjani z varianto OPNVR. Zaradi

predvidoma potrebnih dodatnih počasnih pasov na posameznih odsekih za zagotavljanje ustreznega nivoja uslug ter zaradi morebitne bodoče širitve v 4-pasovnico, je za potrebe vrednotenja in ocene s prostorskega vidika ter z vidika vplivov na okolje (celovita presoja vplivov na okolje) obravnavan prostor OPNVR za 4-pasovnico.

Vse tri variante potekajo po **sredinskem koridorju**, in sicer od Celja po dolini reke Savinje, po koridorju glavne ceste G1-5 do Radeč. Od tu potekata varianti V1 in V2 do Sevnice, v nadaljevanju pa mimo Krmelja in Mokronoga proti Trebnju in do priključka na avtocesto A2 (zahodni krak) ter od Mokronoga proti Šmarješkimi Toplicam (vzhodni krak pri varianti V2) ali od Sevnice mimo Zavrata proti Smedniku (vzhodni krak pri varianti V1) do priključka na avtocesto A2.

Iz rezultatov dŠV/PIZ izhaja, da je gledano dolgoročno in celovito, za preverjeno ekonomsko dobo 30 let (do leta 2047) s predvidenimi prometnimi obremenitvami do leta 2026 **najustrežnejša varianta 2-pasovna OPNVR**.

Opis predloga najustrežnejše variante OPNVR

Varianta OPNVR je 2-pasovna cesta, pri čemer se kot predlog plana za celovito presojo vplivov na okolje obravnava širši prostor za morebitno potrebne prilagojene tehnične rešitve in bodoče širitve. Varianta je v celoti novogradnja, razen odseka od AC priključka Celje - zahod (Lopata) na A1 do priključka Levec, in od AC priključka Celje - vzhod (Ljubečna) na A1 do Bežigrajske ceste v Celju.

Trasa poteka po dolini Savinje do priključka Tremerje, po pokritem vkopu in predoru mino Laškega do priključka Laško, mimo Rimskih Toplic do priključka Zidani most in do priključka Radeče. V tem delu se naveže na glavno cesto G2-108 Hrastnik - Zidani Most, za katero je bil izdelan in sprejet DPN. Od Radeč poteka trasa po dolini do priključka Šentjanža, kjer je se naveže naselje Šentjanž. V zaselku Mostec pri Tržišču je priključek Tržišče in navezava na cesti R3-738 in R1-215 Mokronog - Bošanj.

Trasa se nadaljuje po dolini Tržiškega potoka do priključka Lanknice. Slednji navezuje naselja Trščina, Klenovik ter Gorenje, Srednje in Dolenje Lanknice. Posredno naveže tudi občinski središči Trebelno in Mokronog. V nadaljevanju zavije trasa proti Zburam, kjer je priključek Zbure za navezovanje naselij Zbure, Radovlja, Vinica pri Šmarjeti in Velike Poljane. Posredno preko obstoječe ceste Škočjan-Zbure naveže tudi občinsko središče Škočjan. Na izteku trase je predviden priključek Šmarješke Toplice, ki omogoča boljšo dostopnost Zdravilišča Šmarjeških Toplic. Trasa se konča z navezavo na AC A2 Ljubljana - Obrežje pri Novem mestu s predvidenim razcepom Otočec.

Dolžina variante OPNVR je 57,5 km. Na odseku Celje - Radeče (26,2) km je pet priključkov, 10 predorov, dva pokrita vkopa in dve galeriji. 15 viaduktov in štirih mostov. Na odseku Radeče - Otočec (31,3km) je predviden en razcep, šest priključkov, štirje predori, 12 viaduktov in en most.

D. NAMEN JAVNE RAZGRNITVE IN JAVNE OBRAVNAVE

Namen javne razgrnitve dŠV/PIZ in dOP je seznanitev javnosti z načrtovanimi prostorskimi ureditvami. **Javna razgrnitev bo potekala od 4.10.2016 do 4.11.2016** na Direktoratu za prostor, graditev in stanovanja pri Ministrstvu za okolje in prostor, na Direktoratu za kopenski promet pri Ministrstvu za infrastrukturo, v prostorih Mestne občine Celje in Mestne občine Novo mesto in v prostorih občin Braslovče, Dobje, Hrastnik, Krško,

Laško, Litija, Mirna, Mokronog-Trebelno, Prebold, Radeče, Sevnica, Trbovlje, Trebnje, Šentjur, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice in Žalec.

Javne obravnave potekajo v oktobru po posameznih občinah. V Laškem je bila 12. oktobra v Kulturnem centru Laško.

Pripombe in predlogi k razgrnjenemu gradivu dŠV/PIZ in dOP se v času javne razgrnitve lahko dajo pisno na mestih javne razgrnitve, lahko se pošljejo na naslov Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Dunajska c. 48, Ljubljana ali na elektronski naslov gp.mop@gov.si, pri čemer se v rubriki »zadeva« navedejo ključne besede »Tretja razvojna os – sredinski del«. Obrazec za pripombe je na voljo na mestih javne razgrnitve in na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor.

Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za infrastrukturo bosta v roku 60 dni preučili pripombe in predloge javnosti in do njih zavzela stališče. Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja jih bo objavilo na svoji spletni strani in jih tudi posredovalo občinam. Utemeljene pripombe in predlogi bodo smiselno upoštevani pri izdelavi osnutka DPN.

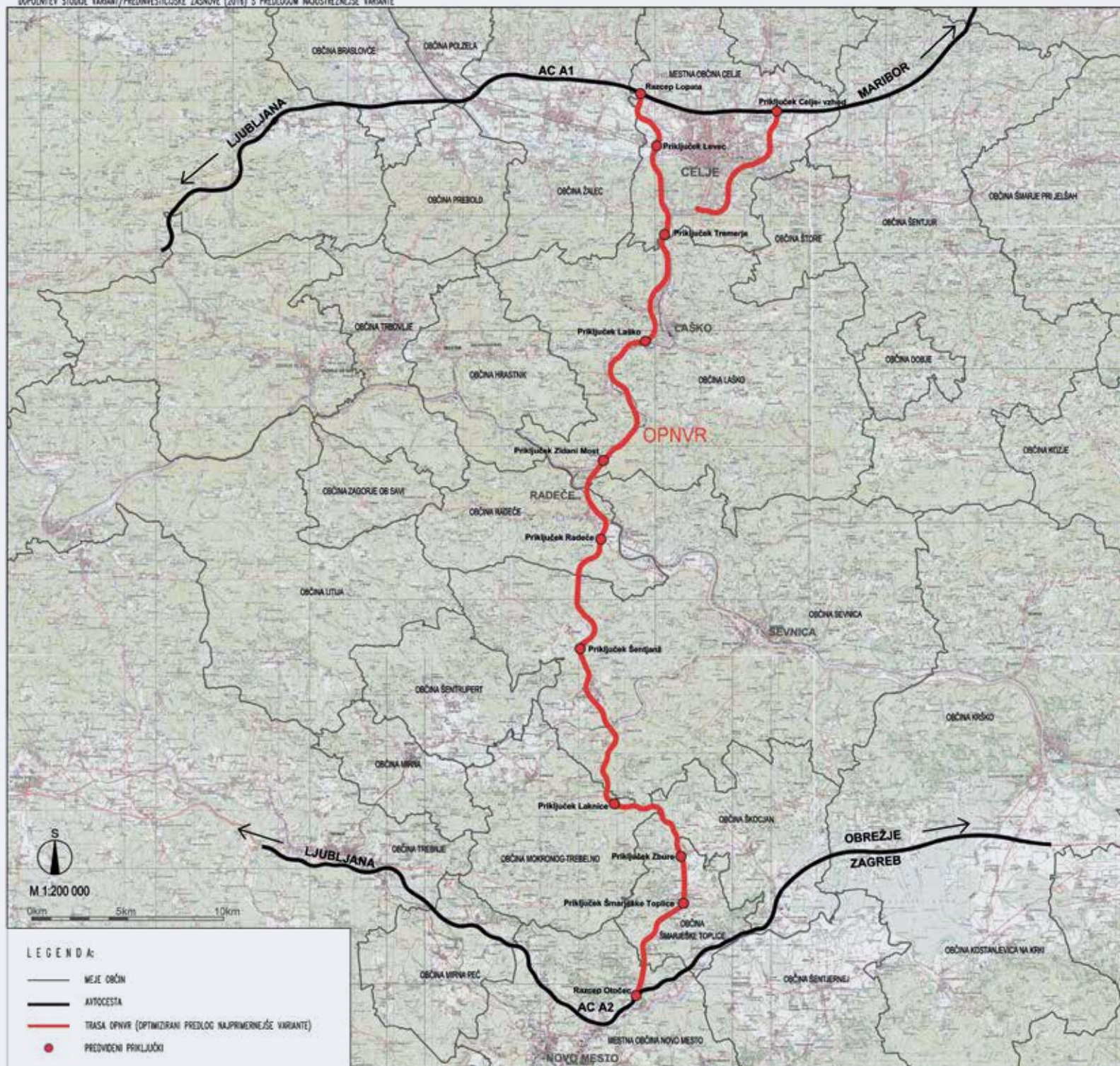

POVZETEK ZA JAVNOST

Naročnik: Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo
 Šl.projekta: 302-2-1/07 in RC 552/10-ŠV
 Datum: avgust 2016

DOPOLNITEV ŠTUDIJE VARIANT/PREDINVESTICIJSKE ZASNOVE (2016) S PREDLOGOM NAJURSTREŽNEJŠE VARIANTE

OBČINSKI SVET LAŠKO

15. seja Občinskega sveta Laško je bila 5. oktobra.

Občinski svetniki so obravnavali in potrdili Poročilo o realizaciji proračuna Občine Laško za obdobje od 1. januarja do 30. junija 2016 z oceno realizacije za leto 2016, Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Laško za leto 2016 (IV. dopolnitev), Poročilo o porabi sredstev stalne proračunske rezerve v letu 2016, Poročilo o posledicah neurja z močnim deževjem in točo z dne 29. 8. 2016 in Sklep o porabi sredstev stalne proračunske rezerve za namen izvedbe nujnih sana-

cijskih del po neurju. Sprejeli so tudi Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o preoblikovanju JP Komunala Laško in predlog sprememb Statuta JP Komunala Laško, d. o. o., ter se seznanili s spremembo pogodbe »Kanalizacija Debro III. faza«. Sprejeli so načrt razvoja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij naslednje generacije v občini Laško ter potrdili Poročilo o potrjevanju investicijske dokumentacije za obdobje od 1. 5. 2016 do 31. 8. 2016.

Na dnevnem redu seje je bil tudi predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja o podelitvi občinskih priznanj. Občinski svetniki so soglasno podprli predlog, da se zlati grb podeli Alojzu Oberžanu za dolgo-

letno ustvarjalno delo na družbenem področju, srebrni grb Cvetku Privšku za uspešno delo na športnem in družbenem področju ter Francu Rajhu za požrtvovalno delo na socialno humanitarnem področju, bronasti grb pa se podeli Bojanu Šipku za prizadevano delo na športnem in družbenem področju, Borisu Vrabcu za uspešno delo na področju ljubiteljske fotografije in Juriju Šuhlu za ustvarjalno delo na družbenem področju.

Gradiva za seje Občinskega sveta in posnetki sej so dostopni na občinski spletni strani www.lasko.si. Prav tako so na občinski spletni strani objavljeni vsi sprejeti občinski predpisi.

Tanja Grabrijan

OO DESUS
LAŠKO

V pričakovanju jeseni

Na osnovi skupnega dogovora in sprejetega plana dela za leto 2016 smo člani občinskega odbora DeSUS Laško organizirali skupno druženje za vse člane na Marofu. V prečudovitem okolju in lepem vremenu smo preživeli lepe trenutke, saj je gostitelj pripravil izvrstne dobrote z žara, športne igre, ki so ogrele razpoloženje, ter glas harmonike in lepa domača slovenska pesem, ki so jo izvedli člani Harmonikarskega orkestra iz Rečice, pa so vse zbrane dodobra nasmejale. Bese-

da po letu dni je bila tista, ki je napolnila skupno druženje z obljubo, da se ponovno srečamo. Vse zbrane so s kratkim nagovorom pozdravili predsednik OO DeSUS Matjaž Pikel ter člana Jože Kotnik in Milena Doberšek. Ozrli smo se v preteklost in navedli opravljeno delo, s pogledom v prihodnost pa smo načrtali naše nadaljnje delo in želje naših članov. V kolikor imate za nas vprašanje, nam ga lahko zastavite na desuslasko@gmail.com in z veseljem vam bomo odgovorili. V kolikor pa se nam želite pridružiti, vas pričakujemo z željo po dobrem sodelovanju. Naj bo čas jeseni pisan in veselega obraza, do naslednjic pa ostanite zdravi.

Matjaž Pikel,
predsednik OO DeSUS Laško

Obveščamo vas, da Finančna pisarna Laško, na lokaciji Mestna ulica 2, 3270 Laško, posluje

vsak prvi in tretji petek
od 8. do 13. ure.

Zavezanci lahko vse informacije v zvezi z izpolnjevanjem svojih davčnih obveznosti dobijo tudi na sedežu Finančnega urada Celje, Aškerčeva ulica 12, 3000 Celje in na spletni strani www.fu.gov.si. Kontaktni podatki Finančnega urada Celje – telefon: 03 422 33 00, telefaks: 03 422 38 90 in e-pošta: ce.fu@gov.si.

KS REČICA

V jesenskem času, ki je dodobra že za-rezal v naš vsakdajnik, smo zazrti v zadnje avgustovske dni, ko je naše območje prizadelo močno neurje s točo in v zelo kratkem času pustilo velike poškodbe na cestah, kmetijskih površinah in objektih. Ocenjena škoda po neurju znaša približno 100.000 EUR. Na osnovi takojšnjega posredovanja KS Rečica in PGD Rečica ter v nadaljevanju Občine Laško smo v zelo kratkem času sanirali vse poškodbe na javnih poteh in v sanacijo vključili vse izvajalce, ki so korektno in vestno opravili dogovorjena dela. Ob tem dogodku smo lahko izjemno zadovoljni z delom laške občinske uprave, ki je nemudoma pričela s popisom škode in zagotovila finančna sredstva za odpravo najnujnejših del.

Pred nami je zimski čas in moramo vas obvestiti, da bo v letošnjem letu prišlo do sprememb pri izvajanju zimske službe, saj je Občina Laško skladno z Zakonom o javnem naročanju izvedla celostni razpis za celotno območje občine Laško. Zato vas že zdaj vljudno prosimo, da spremljate našo spletno stran (www.recica.si), kjer bomo takoj, ko bodo znani izvajalci del, pripravili Plan zimske službe za leto 2016/17. Naša želja je, da bo občinska uprava izvedla vse postopke v dogovorjenem roku, da ne bo prišlo do ponovitve postopka izbire izvajalcev, saj bo slednje privedlo do zamika izbora in posledično do 15. novembra ne bomo mogli zagotoviti ustrezne pripravljenosti. V primeru slednjega se vam že vnaprej opravičujemo, toda spoštovati moramo zakonske predpise, ki so v nekaterih primerih izredno neživljenjski.

Ko boste prebirali naš bilten, boste že lahko opazili pripravljala dela pri obnovi javnih poti (Ferme–Zakrišek in Šmohor–Lah). Modernizirali bomo pribli-

žno 450 metrov makadamskih poti. Da omenjena dela lahko izvajamo, se javno zahvaljujemo Občini Laško, ki vsem krajevnim skupnostim na osnovi določene ključa razdelitve dodatnih finančnih sredstev omogoči izvajanje teh del. Na osnovi že dogovorjenih in izdelanih projektov za izgradnjo kanalizacije v naselju Spodnja Rečica (od trgovine Tehnika do poslovno stanovanjskega objekta Final Pasarič) ter pridobljenih upravnih dovoljenj in služnostnih pogodb bo Občina Laško v mesecu oktobru 2016 izvedla javni razpis za izbor izvajalca, sama izvedba del pa se naj bi zaključila do zgodnjih spomladanskih dni.

Veliko napisanega se je že prelilo pri zgodbi izgradnje javnega vodovoda Zgornja Rečica in počasi lahko tisti, ki aktivno sodelujemo, rečemo, da smo skoraj pri koncu s papirnato vojno in že kujemo načrte za prihodnje leto, ko naj bi pričeli z izgradnjo. Upamo, da bomo pri umeščanju in oblikovanju občinskega proračuna za leto 2017 uspešni in da bomo to zgodbo končno zaključili.

Krajane, ki bi želeli dodatne informacije s strani KS ali Občine Laško, vljudno prosimo, da se poslužujete naših spletnih strani ter z mnenji, pobudami in vprašanji ustvarjate boljši jutri.

Verjetno ste opazili in sigurno z veliko mero zanimanja spremljali javno razgrnitev tretje razvojne osi na odseku AC A2 Ljubljana–Obrežje, ki je bila 12. oktobra v Kulturnem centru Laško. Predvidena cestna infrastruktura med Celjem in Radečami bo na 26 kilometrih omrežja vključevala 5 priključkov, 10 predorov, 2 pokrita vkopa in galeriji, 15 viaduktov in 4 mostove.

Na področju družbenega dogajanja se lahko veselimo dogodkov, ki so v našo sredino pripeljali veliko obiskovalcev – omenimo lahko lep obisk prirediteljev Gremo v hribe in Rečica fest. Člani Lovski

družine Rečica so 1. oktobra obeležili 70 let delovanja in v ta namen prejeli bronasto jubilejno listino Občine Laško. Za omenjeni dogodek jim iskreno čestitamo.

Mesec oktober je mesec požarne varnosti in naši člani PGD bodo pripravili kar nekaj akcij na temo požarne varnosti. Ena izmed njih je tudi redni pregled gasilnih aparatov, ki ga bodo izvajali v soboto, 22. oktobra, v dopoldanskem času v gasilskem domu.

Vsem gasilec našega društva in mentorjem lahko čestitamo za odlične rezultate, ki so jih dosegli na državnem in občinskem tekmovanju. K odličnosti lahko zapišemo tudi zgodbo Strelskega društva Dušan Požnel, ki s svojimi ekipami in posamezniki nadaljuje zgodbo uspehov. Ena izmed zadnjih je ekipna zmaga kadetov na državnem prvenstvu v streljanju s puško 50 m leže, za drugo uspešno zgodbo pa je poskrbel mladi Nik Matek, ki je v kategoriji pionirji puška 50 m leže postal državni prvak. Člani društva so že četrtič zapored pripravili memorial Vinca Lavrinca na mestnem strelišču v Ljubljani. Množičnost tekmovalcev potrjuje, da legenda strelstva živi naprej.

Na predlog KS je v letošnjem letu dobitnik bronastega občinskega grba Bojan Šipek, za kar mu že vnaprej čestitamo in želimo, da bo priznanje velika vzpodbuda za nadaljnje delo, ki ga vlaga na različnih dejavnostih.

V Tremerjah se je odvijala že 8. golažijada, ki se jo je prvič udeležila ekipa KS Rečica. Vzdušje, ki ga nudi prireditev, je fantastično, mogoče bi bilo v prihodnosti potrebne malo več medijske prepoznavnosti. Vam, spoštovani, pa mirno jesen in SREČNO!

Matjaž Pikel, predsednik KS Rečica

LD Rečica 70 let, foto: Foto Fleš

KS LAŠKO

Nekaj o vzdrževanju cest in javnih površin oziroma kaj lahko naredi posamezen krajan v svojem okolju, ne da bi čakal, da to zanj naredi lokalna oziroma širša skupnost

Kar se tiče vzdrževanja lokalnih cest, bi velikokrat lahko krajanji sami naredili precej več kot sicer. Res, da so med njimi tudi izjeme, vendar jih prav veliko ni. Precej jih je, ki stojijo ob strani. Očitno so socialni transferji dovolj visoki, naša družba pa dovolj bogata, da le daje, zelo malo pa zahteva za to. Na področju vzdrževanja cest je dovolj dela in to so krajanji v preteklosti že marsikje spoznali. Zagotovo bi se morala najti kakšna možnost, da bi se na tem področju kaj premaknilo.

Lastniki zemljišč, ki mejijo na javne poti, lokalne in občinske ceste, so v prvi vrsti odgovorni za morebitno škodo, ki jo povzročajo drevesa iz njihovih gozdov. To se dogaja predvsem na začetku zime in med zimskim vzdrževanjem, ko so upognjena ali polomljena drevesa zaradi vremenskih razmer velikokrat v napoto normalnemu prometu oziroma ovirajo prevoznost cest. Vzdrževalci, ki izvajajo zimsko službo, imajo prvenstveno nalogo, da s cestišča očistijo sneg. Pogosto pa morajo imeti s sabo tudi motorno žago, saj se lahko le z njeno pomočjo prebijejo do končnega cilja. Kot sem že omenil, so lastniki gozdov tisti, ki morajo poskrbeti za svojo lastnino, tudi tisto, ki pade na cesto in ovira promet, ne pa da čakajo, da to zanje stori nekdo drug.

Podobno je tudi v mestnem okolju, kjer bi lahko stanovalci več naredili pri čiščenju okolice stavb, v katerih živijo. Z dobro voljo bi lahko bil očiščen marsikateri pločnik ali druga površina. Tudi na tem področju bi se lahko iz preteklosti marsikaj naučili. Lopata in metla naj bosta vedno pri roki. Žal so nekateri večji predvsem v uporabi telefona, ko včasih pričakujejo in celo zahtevajo nemogoče. Res je, da se komunalna služba trudi, vendar le-ta ne zmora delati čudežev. Večinoma pozabijo, da na občinskem nivoju obstaja plan zimskega vzdrževanja (tega vsako leto znova sprejmejo pristojni občinski organi, izvajajo pa ga krajevne skupnosti in Javno podjetje Komunala Laško), v katerem je jasno in nedvoumno napisano, kdaj in pod kakšnimi pogoji se izvaja zimska služba. Omenjena listina je javno dostopen dokument in predlagam, da si ga ogleda čim večje število naših krajanov. Le na ta način si bo marsikdo razjasnil določene pojme, predvsem

pa kdaj lahko v svojem okolju pričakuje očiščene poti. Saj vsi več ali manj vemo, kaj lahko pade z neba, vemo pa tudi, kaj je posledica dela pridnih rok. To je nekaj besed o zimskem vzdrževanju, ki je tik pred vrati.

Sicer pa so krajanji na posameznih področjih tisti, ki lahko precej storijo glede vzdrževanja cest in javnih površin na svojem področju. Kar se morda v občinskem središču zdi samoumevno, je na podeželju ravno nasprotno. Sami najbolj vedo, kakšne posebnosti in pomanjkljivosti so na posameznem odseku, kje so neočiščeni in zamašeni propusti, kje slabe bankine, kje neočiščene mulde in brežine, kje veje sadnih dreves ali sadike, ki so posajene tik ob cesti in ovirajo cestni promet ter s tem izvajanje zimске službe in pobiranja smeti itd. Sami tudi najbolj vedo, kdo in kdaj povzroča škodo z nepravilno uporabo. Na traktorjih in njihovih priključkih pogrešam brezove metle, lopate in podobno orodje, ki je včasih bilo obvezna oprema kmečkih vozov. V krajevni skupnosti nimamo redarjev, ki bi bdeli nad kršitelji. Za to imamo pristojne organe, kot je policija, ki, v kolikor dobi informacijo o kršiteljih, po potrebi primerno ukrepa v skladu z zakonom o cestnem prometu. Dostikrat bi za marsikateri cestni odsek zadostovala lokalna akcija krajanov, ki bi z dobro voljo postorili potrebno. Tako je bilo v preteklosti mnogokrat, glede na sedanje finančne možnosti pa bo o takih akcijah treba razmisliti tudi v prihodnje, saj vsega z javnim denarjem ne bo mogoče opraviti. Ob priliki otvoritve posameznih posodobljenih odsekov to problematiko vedno poudarim, saj lahko prav krajanji v

svojem okolju največ naredijo za zaščito cestišč, ki smo jih pred tem skupaj z velikim trudom posodobili.

V naši krajevni skupnosti vzdržujemo več kot 36 kilometrov cest različnih kategorij. In to predvsem na podeželju. Precej je asfaltiranih, kar nekaj pa še makadamskih. Razumljivo je, da si večina krajanov želi moderno asfaltirano cesto in s tem spodoben dostop do občinskega središča. Pa vendar se ob tem kaže tudi potreba po obnovitvi obstoječih cest. Izredno težko, pravzaprav nemogoče je zadovoljiti vse potrebe. Na eni strani krpanje cestišč, na drugi strani pa nove asfaltne prevleke. Trudimo se na vseh področjih, najbolj pa nam uspeva tam, kjer so krajanji pripravljene konkretno sodelovati, torej tam, kjer zadeve sofinancirajo. Z velikimi napori nam je vsa leta do zdaj s pomočjo donatorja uspelo narediti še kakšen asfaltiran odsek več. Za vse to smo izredno hvaležni. Nihče pa ne ve, kako bomo na tem področju uspešni v prihodnje. Sicer je naš plan dela javno objavljen na spletni strani www.ks-lasko.si, kjer krajanji lahko spremljate tudi ostale dogodke in zanimivosti iz naših krajev. Seveda nam lahko preko našega portala pošljete vaše pobude, ideje, predloge in ostalo pošto. Trudimo se pomagati, čeprav po mnenju nekaterih nikoli dovolj. Naš cilj na področju cest je predvsem skrb za krajanje na podeželju, saj jim želimo omogočiti normalen dostop do občinskega središča. Glede na to, kako razvejana je naša krajevna skupnost, nam dela na tem področju še vrsto let ne bo zmanjkalo.

Morda veste, kje je Kmetova domačija na Požnici? Do svojega doma morajo preko štorske občine in mimo Svetine še dober kilometer po strmi makadamski cesti. Pa kje je Bevčeva domačija v Rifengozdu? Nahaja se tam zgoraj na robu nad tremersko čistilno napravo. Domov se vozijo čez Pečovnik, torej preko celjske občine. Veste, kje je Krejanova domačija v Debru? To je zadnja domačija v tako imenovanem tremerskem žlotu na severni strani Maliča. Tudi oni dostopajo do doma preko celjske občine, natančneje čez Tremerje. In kje je Jakopičeva domačija v Bukovci? To je tam zgoraj na robu nad Udmatom. Bližje so jim Rimske To-

plice kot Laško. Marsikatera družina v omenjenih zaselkih in še kje na področju naše krajevne skupnosti si želi urejenih poti. Še posebej zdaj pred zimo. V naštetih vaseh zna zima povzročiti precej hude težave – tako krajanom samim kot tudi nam, ki skrbimo za prevoznost cest. Še posebej tam, kjer so pri hiši otroci ali ostareli ljudje. Vredni so občudovanja, saj vidijo bodočnost življenja v svojem domačem okolju, pa čeprav tam daleč na podeželju, daleč od mestnega središča. To cenimo, zato pomagamo v mejah naših možnosti.

V podnaslovu tega mojega pisanja sem povzel misel nekdanjega ameriške-

ga predsednika, ki je svoje sodržavljane vprašal, kaj so oni najprej pripravljene storiti za svojo državo in šele potem lahko pričakujejo, da bo tudi država storila kaj zanje. Menim, da bi njegovo razmišljanje morali imeti pred sabo vsakokrat, predvsem pa takrat, ko se odločimo kritizirati po dolgem in počez o vsakem in o vsem. Konec koncev smo mi vsi skupaj država.

Vsem, ki kakorkoli pomagata pri realizaciji naših programov, se zahvaljujem za sodelovanje in pomoč, vsem ostalim pa za razumevanje.

*Martin Kokotec,
predsednik KS Laško*

KS MARIJA GRADEC

Otvoritev igrišča na Trojnem

10. 9. 2016 je bilo z otvoritvijo predano svojemu namenu igrišče na Trojnem. Izpolnila se je velika želja tukaj živčih krajanov, predvsem mlajših, ki proste trenutke preživijo predvsem v športnem duhu. Prej se je to večkrat dogajalo na razmočenem travniku, zdaj pa se lahko na lepo urejenem asfaltnem igrišču. Da se je projekt, ki ga je financirala Občina Laško, čim hitreje in čim ceneje realiziral, gre velika zahvala tudi krajanom, ki so pomagali s prostovoljnim delom in odvažanjem odvečnega materiala. Mislim, da je bila naložba res zadetek v polno, kar so dokazali tudi krajan ob otvoritvi. Ti bi se radi ob tej priliki tudi zahvalili Občini Laško in izvajalcu del.

Vse naše krajane obveščam, da bo verjetno prišlo do manjših sprememb pri opravljanju zimske službe. Do sedaj je izvajalca

zimske službe za svojo KS izbirala krajevna skupnost sama, zdaj pa bo o tem na podlagi razpisa odločala Občina Laško. Upam, da se bo kljub spremembam dalo dovolj zadovoljiti uporabnike cest ter njim in ostalim v prometu zagotoviti čim večjo varnost.

Martin Brečko, predsednik KS Marija Gradec

KS VRH NAD LAŠKIM

Vabilo

Konjerejsko društvo Vrh nad Laškim vabi vse rejce konj in ljubitelje teh plemenitih živali na 16. blagoslov konj.

Blagoslov bo opravil domači župnik Iztok Hanžič v nedeljo, 6. 11. 2016, ob 11. uri pri cerkvi sv. Lenarta na Vrhu nad Laškim. Po blagoslovu sledi kulturni program.

Vljudno vabljeni na Vrh!

KS ZIDANI MOST

Praznovanje krajevnega praznika

V dneh od 20. avgusta do 25. septembra se je v Zidanem Mostu zvrstilo veliko kulturnih in športnih prireditev v okviru krajevnega praznika, ki so jih organizirala v kraju delujoča društva.

Osrednja proslava s kulturnim programom je bila v soboto, 3. 9. 2016, v Domu svobode v organizaciji KD Svoboda Zidani Most. Nastopili so člani KD Zidani Most, otroški pevski zbor podružnične šole Zidani Most, MePZ Spev in Trio Most.

Marija Lipovšek Schuller nas je popeljala na sprehod skozi čas. Od Rimljanov, ki so postavili prvi kamniti most čez reko Savo, pa na istem mestu zgrajenega novega iz leta 1224 (od takrat naš kraj nosi svoje ime), preko mostu čez Savinjo, ki so ga zgradili delavci iz Italije, do prvega železniškega mostu.

Uradna otvoritev železniške proge Celje–Zidani Most–Ljubljana je bila 16. septembra 1849 in v spomin na otvoritev Zidanmoščani praznujemo svoj krajevni praznik, ki je običajno tudi priložnost, da se zahvalimo krajanom, ki že vrsto let prispevajo k uspehu in razvoju kraja s prostovoljnim delom. Tudi letos ni bilo nič drugače. Priznanji sta prejela Anita Jazbec za delo na kulturnem področju in Rudi Hohkraut za delo v strelskem in balinarskem društvu.

Ob zaključku praznovanja krajevnega praznika, 24. 9. 2016, so nam godbeniki Godbe Slovenskih železnic Zidani Most pod vodstvom Francija Lipovška pripravili čudovit koncert. Večer je bil posvečen 80-letnici aktivnega delovanja v godbeništvu Rudija Glavača. Visoko priznanje, plaketo Bojana Adamiča, mu je izročil predsednik Zveze slovenskih godb Tone Urbas. Sla-

vljenec je kljub častitljivim letom še vedno čil in vedrega duha. Na vsako vprašanje odlične voditeljice in povezovalke Bernarde Žarn je imel duhovit odgovor. Rudi Glavač se je predstavil tudi kot solist v skladbi Ambus polka in v dodatku programa s svojim instrumentom – činelami – v skladbi Flugelhorn polka. Ob skrbno izbranem programu, ki so ga godbeniki izvedli s prefinjenim občutkom, sta nas navdušili in pobožali po ušesih predvsem skladbi Freddieja Mercuryja Bohemian Rhapsody in Slavka Avsenika Veter nosi pesem mojo. Ponosni in veseli smo, da ima naš kraj tako odlično in priznano godbo.

Kljub ujmi, ki je našo krajevno skupnost prizadela slab teden pred osrednjo proslavo, smo nastopajoči in obiskovalci dokazali, da je Zidani Most krajevna skupnost s trdnimi temelji, kakor naši trije mostovi.

M. K.

KS RIMSKE TOPLICE

Jesen v Rimskih Toplicah

Globoko smo že zakorakali v barvito jesen. Prehod iz poletja pa je bil za Rimske Toplice vse prej kot prijazen. 29. avgusta nas je namreč prizadela katastrofalno neurje, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši domačini. Prav nad Kopitnikom se je utrgal oblak in tisoče kubičnih metrov hudourniške vode se je zlilo iz Turja v Šmarjeto. Bes narave je bil kratkotrajen, posledice pa grozovite. Uničene so bile mnoge ceste, najbolj prizadeti pa sta bili državna cesta Dol–Rimske Toplice in javna pot mimo

Petkovih. Uničene so bile tudi številne makadamske poti v naši krajevni skupnosti, mnogo teh je bilo dokončno saniranih prav nekaj dni pred samim neurjem. Zalite so bile pravzaprav kleti vseh hiš ob Ični, poleg vode pa je težave povzročalo tudi rečno blato. Sprožili so se številni plazovi. Ob tej priložnosti res iskrena hvala vsem gasilcem in dobrim ljudem, ki so nesebično pomagali prizadetim v neurju. Za hitro odzivnost pri sanaciji se zahvaljujemo civilni zaščiti, Občini Laško in pristojnim državnim institucijam.

V samem centru Rimskih Toplic počasi zaključujemo z gradbenimi deli na Aškerčevi in Zdraviliški cesti. Izrednega pomena je, da bo promet odslej potekal nemoteno dvosmerno. Za dodatno varnost v krajevnem cestnem prometu bo poskrbel pločnik, ki bo potekal vse od Šmarjete do Rimskih term. To bo zagotovo olajšalo bivanje ne samo domačinom, temveč tudi številnim domačim in tujim gostom, ki obiskujejo naš kraj.

Narava je tista, ki nas vedno znova opozarja, da sta za prijetno sobivanje potrebna medsebojna pomoč in sodelovanje. Žal to resnico premnogokrat spoznamo v res izrednih situacijah. Zato na tem mestu še zahvala Anici Berginc, s katero smo se na septembrskem predavanju prijetno pogovarjali o tem, kako malo je včasih potrebno, da sebi in drugim ustvarimo lepši dan. Včasih je dovolj zgolj stisk roke, objem, uho, ki zna poslušati, in srce, ki zna na človeški način odgovoriti.

Matjaž Knez,
predsednik KS Rimske Toplice

Slovenske komunale v Rogaški Slatini o odgovornem izvajanju komunalnih storitev

Na problemski konferenci komunalnega gospodarstva, ki je 22. in 23. septembra 2016 potekala v Rogaški Slatini, je bilo v ospredje postavljeno odgovorno izvajanje komunalnih storitev. Temeljno poslanstvo komunalnih podjetij je namreč trajno in nemoteno zagotavljanje komunalnih storitev za vse uporabnike.

Skupna ugotovitev je bila, da so problemi, do katerih prihaja v naših sredinah, izzivi, za katerimi se skrivajo priložnosti, ki jih moramo izkoristiti v prid odgovornega upravljanja in učinkovitega vodenja komunalnih podjetij širom Slovenije, o čemer nenazadnje govori tudi misel H. J. Kaiserja, ki pravi, da so problemi le preoblečene priložnosti.

Med drugim je bilo izpostavljeno, da je pri učinkovitem vodenju komunalnih podjetij treba najti pravo razmerje med ključnimi deležniki, in sicer odjemalci naših storitev, zaposlenimi v podjetju in lastniki. V smislu odgovornega delovanja v širšem pomenu pa je potrebno tudi razumevanje potreb in pričakovanj še vseh ostalih zainteresiranih strani. Izpostavljena so bila tudi vprašanja o tem, kaj je ključno za uspešno vodenje podjetja, ki izvaja obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja in kako bi ta proces lahko še izboljšali.

Za zagotavljanje komunalnih storitev so odgovorne lokalne skupnosti, ki imajo v lasti komunalno infrastrukturo in na tak način ščitijo javni interes. V praksi lokalne skupnosti največkrat izvajanje komunalnih storitev prenesejo na občinska javna podjetja. Za komunalni sektor je zato značilno ločeno lastništvo infrastrukture in izvajanje storitev.

Upravljanje kot odločanje o lastnini je odgovornost občin, učinkovito izvajanje komunalnih storitev pa je naloga vodstev komunalnih podjetij. Obe strani povezuje pomembno skupno vprašanje, kako zagotoviti kakovostne in prebivalcem še sprejemljive komunalne storitve, upoštevajoč organizacijsko razdrobljeno izvaja-

nje komunalnih storitev ter uveljavljanje visokih in investicijsko zahtevnih okoljskih zahtev iz naslova okleščenih občinskih proračunov.

Nadalje je bila podana zaveza, da se bodo odgovori poskušali poiskati v družbeno odgovornem, k dolgoročnim ciljem usmerjenemu lokalnemu upravljanju na eni strani in razvoju ustvarjalnega in inovativnega voditeljstva kot gibalna trajnostne strategije razvoja komunalnih podjetij na drugi strani. Spremembe na poti v boljšo družbo se lahko obvladujejo le na osnovi dolgoročnega partnerstva med vsem zainteresiranimi stranmi.

Tomaž Novak, direktor

Kam z odsluženimi električnimi in elektronskimi napravami ter baterijami?

Verjetno si nihče več ne predstavlja življenja brez številnih električnih in elektronskih naprav ali pripomočkov, ki jih napajajo baterije. Prodaja tovrstnih naprav in aparatov predstavlja eno najhitreje rastočih vej potrošnje v svetu. Zaradi velikega povpraševanja, neprestanih izboljšav in široke ponudbe novih produktov v tem segmentu se tudi količina odslužene opreme iz leta v leto povečuje. V letu 2015 je bilo v Sloveniji prodanih 28.926 ton tovrstnih proizvodov, ločeno pa je bilo zbranih 10.539 ton odpadne opreme, kar predstavlja le dobro tretjino prodanih naprav.

Dosledno ločevanje in pravilno oddajanje odsluženih električnih in elektronskih naprav ima številne pozitivne učinke, ki koristijo vsakemu posamezniku in družbi v celoti:

1. **Ustvari se manjša količina odpadkov**, ki končajo na odlagališčih.
2. **Zmanjša se poraba energije** na račun reciklaže.
3. **Zmanjša se onesnaževanje okolja.**
4. **Zniža se tveganje za zdravje ljudi.** Električna in elektronska oprema lahko vsebuje nevarne snovi, ki pri mešanju s komunalnimi odpadki na odlagališčih lahko pronicajo v zemljo in podtalnico.
5. **Zagotavljanje novih delovnih mest**, ker se oblikuje nova dejavnost – recikliranje.
6. **Zmernejša uporaba primarnih virov**, ki jih nadomestimo z recikliranimi surovinami.

Kam torej z odsluženimi električnimi in elektronskimi napravami ter baterijami? Odpadno opremo je mogoče reciklirati

in materiale ponovno uporabiti, zato je nikoli ne odvrzite med mešane komunalne odpadke. Odnesejo jo lahko v Zbirni center Strensko JP Komunale Laško. Zbirni center je namenjen občanom občine Laško in je odprt ob sredah med 13. in 17. uro ter ob sobotah med 8. in 12. uro.

Ob nakupu novega električnega ali elektronskega izdelka pa lahko odslužene aparate pustite tudi pri prodajalcu, vendar le v kolikor gre za enako oziroma podobno napravo (mali gospodinjski aparati, veliki gospodinjski aparati, TV zasloni itd.).

Več koristnih nasvetov zakaj in kako ločevati odpadke, ki jih ustvarite v gospodinjstvu, najdete na spletnem mestu www.ozavescen.si.

Obvestilo občanom o praznjenju greznic

V prejšnjih številkah Laškega biltena smo o tej tematiki pisali že večkrat, a kljub temu naše občane in uporabnike ponovno obveščamo, da smo julija letos pričeli z izvajanjem aktivnosti praznjenja blata iz pretočnih, nepretočnih greznic in malih komunalnih čistilnih naprav v občini Laško.

Pred sprejetjem elaborata, izdelanega na osnovi predpisane metodologije, je Komunala Laško to storitev zaračunavala v enkratnem znesku, z mesecem julijem 2016 pa gospodinjstva to storitev plačujejo sukcesivno vsak mesec, za kar vsak mesec prejmejo položnico s strani Občine Laško.

Z odvozi blata smo najprej pričeli na območju KS Marija Gradec, nadaljevali pa bomo v KS Šentrupert. O odvozu bomo vsakega uporabnika (gospodinjstvo) predhodno obvestili po pošti. Uporabnike, ki potrebujejo praznjenje še pred prejemom obvestila, pozivamo, da nas v zvezi s spremembo termina pravočasno kontaktirajo.

Komunala Laško kot izvajalec javne službe izvaja praznjenje ob delavnikih v času med 7.00 in 15.00 v skladu s terminskim načrtom in na osnovi predhodnega obvestila, ki ga uporabniki prejmejo 3–5 dni pred načrtovanim praznjenjem.

Uporabnik mora na dan praznjenja izvajalcu omogočiti urejen dostop do greznice ali MKČN in zagotoviti prisotnost polnoletne osebe. Pri tem mora greznico ali MKČN ustrezno pripraviti, odstraniti morebitne ovire, omogočiti dostop do revizijskih odprtih in dvigniti pokrov, da bo s tem omogočena izvedba storitve.

Uporabnik lahko zahteva spremembo termina opravljanja storitve tako, da izpolni ustrezeni obrazec (prestavitel datuma praznjenja greznice) in ga posreduje izvajalcu po pošti ali preko internetnega naslova <http://www.komunala-lasko.si>. Spremembo lahko javi tudi osebno na sedežu podjetja ali po telefonu 03/734-44-19 med 7. in 15. uro.

*Bojana Mastnak,
vodja vzdrževanja kanalizacije*

Preventivna kontrola pitne vode po vseh šolah in vrtcih v naši občini pred pričetkom šolskega leta 2016/17

JP Komunala Laško kot izvajalec gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo se je odločilo, da pred pričetkom novega šolskega leta 2016/17 skupaj s šolami in vrtci v občini Laško izvede dezinfekcijo in izpiranje internih vodovodnih instalacij v šolah in vrtcih. Po končanem izpiranju smo odvzeli kontrolne vzorce ter s tem izkazali ustreznost pitne vode in seveda potrdili dejstvo, da je naša voda dobra ter da jo učenci in ostali lahko brez skrbi in z veseljem pijemo.

Ti objekti so pač takšne narave, da se njihova vrata za nekaj časa zapro, s tem pa ne zastane le otroški vrvež, ampak tudi pretok vode v interni vodovodni napeljavi. Zastajanje vode v ceveh in dokaj visoke poletne temperature sta idealna pogoja za rast mikroorganizmov, ki kvarijo pitno vodo.

Na javnem vodovodu pod našim okriljem se pitna voda redno kontrolira (Pravilnik o pitni vodi), tako da so s kontrolo pokrita vsa odjemna mesta.

Analize pitne vode za Komunalo Laško izvajata na osnovi pogodbe akreditirani

Nacionalni laboratorij za okolje in hrano (NLZOH) in interni laboratorij Pivovarne Laško Union. Poleg tega na vodovodnem omrežju poteka tudi državni monitoring pitne vode.

Kot izvajalec gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo se zavedamo, da je naše najpomembnejše poslanstvo oskrba porabnikov z zdravstveno ustrežno pitno vodo v zadostnih količinah, hkrati pa opozarjamo, da moramo za doseg tega cilja tudi uporabniki skrbeti za ustreznost internih instalacij (instalacije morajo biti pretočne, narejene iz ustreznih materialov, voda v instalaciji se ne sme mešati z drugo vodo ...) tako v javnih kot tudi v zasebnih objektih.

*Ivan Verbovšek,
vodja vzdrževanja vodovoda*

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

POTRDITEV STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA IN LOKALNE AKCIJSKE SKUPINE RAZNOLIKOST PODEŽELJA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je ob soglasju Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo z odločbo potrdilo Strategijo lokalnega razvoja območja občin Celje, Laško, Štore in Vojnik ter Lokalno akcijsko skupino Raznolikost podeželja.

Potrditev je na območju Lokalne akcijske skupine (LAS) omogočila izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi sku-

pnost (CLLD – Community Led Local Development), in s tem koriščenje 1.426.100,00 EUR sredstev za izvajanje razvojnih operacij v obdobju do konca leta 2023. Sredstva so zagotovljena iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), razpisana pa bodo za izvajanje ukrepov, s katerimi želi LAS izboljšati stanje na področju delovnih mest, razvoja osnovnih storitev prebivalstva na podeželju, varovanja okolja in narave in za večje vključevanje ranljivih skupin v družbo, zlasti mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.

V LAS Raznolikost podeželja, katerega vodilni partner je družba za ravnanje z odpadki Simbio, je trenutno vključenih 57 članov – od občin, javnih zavodov in podjetij do zadrug, društev in posameznikov. Javna poziva v skupni vi-

šini 580.306,44 EUR (EKSRP: 289.580,32 EUR in ESRR: 290.726,12 EUR) bosta predvidoma objavljena prihodnji mesec, preostala razlika sredstev pa bo na voljo za črpanje v letih 2019 in 2020. Na javni poziv razpisa se lahko prijavi vsi zainteresirani upravičenci s predlogi projektov.

Vse, ki jih zanima aktivno sodelovanje, vabimo, da se priključijo delovanju LAS. Prijavnica je dostopna na spletni strani LAS. Več informacij glede možnosti kandidiranja na javnih pozivih zainteresirani pridobijo na spletni strani LAS Raznolikost podeželja, po e-pošti, telefonu ali z osebnim obiskom po predhodni najavi.

Kontaktne podatke:

LAS Raznolikost podeželja,
Teharska cesta 49, 3000 Celje
Vodilni partner: Simbio, družba za ravnanje z odpadki d. o. o.,
Teharska cesta 49, 3000 Celje
Spletna stran LAS:
www.las-raznolikost-podezelja.si
e-pošta: info@raznolikost-podezelja.si, telefon: 03/425 64 66, GSM: 051 642 855
Kontaktna oseba: Primož Kroflič

ČEBELARSKA ZVEZA SLOVENIJE

Sortnost medu

Med ni enak medu – to dejstvo zaznamo že, ko med okušamo. Akacijev med čebelarja ni enak akacijevemu medu čebelarja sosedu, še več, znotraj enega točenja se razlikuje tudi med, ki je nabran med panji istega čebelnjaka. Seveda se razlikuje tudi med, pridelan v različnih letinah. Večja pestrost je pri cvetličnem in gozdnem medu, saj je pri teh večja pestrost samega izvora medicinske oz. mane. Medu ne delamo po receptu – čebele osnovno surovino nabirajo v naravi in ne moremo jih usmerjati, kam naj letijo. Slovenija leži v srednji Evropi, kjer se stikajo štiri velike evropske geografske enote, in sicer Alpe, Panonska kotlina, Dinarsko gorovje in Sredozemlje. Pestra geološka zgradba, razgibanost reliefa in dejstvo, da se Slovenija razprostira na štirih biogeografskih območjih, omogočajo visoko rastlinsko in živalsko pestrost, kar pa posledično vpliva tudi na raznovrstnost medu.

Vrste medu

Vrste medu so dobile imena po rastlinah, na katerih čebele nabirajo medicinske oz. sladke sokove. Te so pri nas akacija, lipa, smreka, hrast, kostanj, hoja, oljna ogrščica, žajbelj, ajda ... In od tod tudi toliko različnih vrst medu: akacijev, lipov, smrekov, kostanjev, hojev, regratov ...

Čebele surovin ne nabirajo samo na eni rastlini in večkrat se zgodi, da med nima tipičnih značilnosti določene vrste – v tem primeru ga lahko označimo kot cvetlični med ali med iz mane oz. gozdni med.

Najbolj milega okusa je **akacijev med**. Barva tega medu je od skoraj brezbarvne do slamnato rumene barve. Ker je blagega vonja in arome, je odlično sladilo za čaj, kavo, kosmiče, pijače, pripravo sladoleda. Cvetnega prahu je v akacijevem medu malo. Kristalizira zelo počasi.

Prijetno po svežini, lipovemu cvetju, mentolu diši **lipov med**, ki je svetlo rumene do svetlo jantarne barve z zelenim odtenkom. Lahko je nektarnega ali maninega izvora. V prvem primeru hitro kristalizira, če je po izvoru manin, pa se to dogaja počasi.

Če vam je všeč bolj močan, grenak okus, potem je za vas pravi **kostanjev med**. Ta je rjave, jantarne barve, vonj je oster, trpek. Grenko aromo mu daje velika količina kostanjevega cvetnega prahu, kar mu daje posebno vrednost.

Kadar govorimo o medu iz mane, največkrat pomislimo na hojev in smrekov med. **Smrekov med** je rdeče rjave barve in diši bolj nežno po smoli. Aroma je po sirupu smrekovih vršičkov, zeliščnih bonbonih. Včasih hitro kristalizira.

Kadar čebele mano nabirajo večinoma na jelki, medu rečemo **hojev med**, ki je temno sivo rjave barve z zelenim odtenkom. Diši po smoli, dimu. Aroma je po smoli, karamelu, zažganem sladkorju, svežem lesu iglavcev, sirupu smrekovih vršičkov. Kristalizira počasi, v velike kristale.

Med ni enak medu. Razlike je možno znanstveno dokazati, zato ne pričakujte, da bo letošnji gozdni med takšen, kot je bil lanski. Med pač takšen je. Pester.

Za konec

Ljudje že od nekdaj uporabljamo med in druge čebelje pridelke. Med je bil tisočletja edino sladilo, pozneje pa so raziskovalci našli v medu še veliko drugih snovi, ki so koristne za človeka. Za ljudstva starih civilizacij je imel magično moč in je bil cenjen kot zdravilo. Izjemno so ga cenili tudi v starem Egiptu. Uporabljali so ga kot darilo vladarjem, saj so darilne posodice z medom našli v grobovih faraonov, znali pa so pripravljati celo medicino.

*Mag. Andreja Kandolf Borovšak,
svetovalka za zagotavljanje varne hrane*

HORTIKULTURNO DRUŠTVO LAŠKO

Gobarsko obarvan dan na Kmetiji Slapšak

Hortikulturno društvo Laško je v soboto, 17. septembra, v okviru prireditve in projektov Občine Laško pripravilo zanimiv in poučen dan, obarvan z gobarsko tematiko. Predavanje, ki je bilo odprto za vse predhodno prijavljene obiskovalce, smo poimenovali Zdravilne gobe – zdravje iz gozda. Odvijalo se je v nadvse prijetnem okolju **Kmetije Slapšak v Padežu**.

V goste smo povabili **strokovnjaka na področju zdravilnih gob Janeza Gorenš-**

ka, ki nam je na zanimiv in poučen način predstavil avtohtone slovenske vrste

zdravilnih gob, ki jih je možno najti v našem okolju. Seznanili smo z njihovo uporabo, rastišči, pogostostjo in učinki.

Dan smo nadaljevali z ogledom rudniškega rova, ki nam ga je predstavil Jernej Slapšak. Vsi obiskovalci so se lahko okrepčali s čudovitim gobovim namažom izpod spretnih prstov Marka Pavč-

nika (Pavus) in pristno domačo gobovo juho z žganci, ki so jo pripravili Slapšakovi. Za konec so nas gostitelji presenetili še z gurmansko domačo gobovo sladico.

Dan je bil nadvse poučen, zanimiv in prijeten, za kar se zahvaljujemo predavatelju, gostiteljem in vsem udeležencem.

Okrasitev v mesecu septembru

Hortikulturno društvo Laško je na povabilo STIK-a Laško sodelovalo pri obeležitvi svetovnega dneva turizma in 27. septembra pripravilo poseben pogled na »zeleno okno« (letošnja tema dneva turizma) Laškega.

V društvu smo pripravili poseben dekorativni okvir, ki je začasno postavljen v zdraviliškem parku. Skozenj obiskovalci lahko pokukajo v park, saj ta po izvirni ideji organizatorja predstavlja zeleno okno Laškega. Poleg tega je namenjen tudi osebnemu fotografiranju vsem obiskovalcem in sprehajalcem parka.

Na povabilo Občine Laško je naše društvo poskrbelo tudi za jesensko olepšanje prireditvenega prostora na Simbolični trgati Stare trte, ki je se je odvijala v sredo, 28. septembra, na občinskem dvorišču.

*Metoda Benedek,
Hortikulturno društvo Laško*

THERMANIN POZDRAV JESEN

V Thermani Laško smo skorajda neopazno iz poletja skočili v barvito in z dogodki bogato jesen.

Konec avgusta smo se od poletja poslovili s **Summer partyjem z ekipo Hitradia Center in Srečanjem članov Thermana kluba**, ki sta v Termalni Center ponovno privabila večje število obiskovalcev. Toda s tem zabave na bazenih še ni bilo konec. Za naše najmlajše obiskovalce in člane Vodomček kluba ter njihove starše smo ob začetku šole v soboto, 3. septembra, v Thermani pripravili **Družinski dan**. Dopoldne smo si pri Grajskih igralih ogledali brezplačno **gledališko predstavo Miškinega gledališča KU-KUC**, po predstavi pa smo odšli na **Vodomčkov party v Termalni Center**, kjer smo hodili po vodi, supali, tekmovali v vodnih nagradnih igrah, si poslikali obrazke in ustvarjali na otroških delavnicah. Za popolno zabavo sta poskrbela naša go-

stitelja Vodomček in Vodomka, ki sta na ples povabila svoja dobra prijatelja, maskoti Hmeljka in Zlatka. Skupaj z maskotami smo zažurali in zaplesali. Medtem ko so se otroci zabavali, smo za starše izvajali brezplačne meritve telesa z Omron napravo in jim predstavili nove vadbne v Thermani Laško.

V september smo stopili v duhu športa. Od 5. do 9. septembra smo organizirali **Teden odprtih vrat rekreacije** in brezplačno predstavili letošnji urnik rekreacije in novosti. Poleg osebnega in semi treninga so vadečim na voljo tudi nove vadbe Hot mami, Hit fit, Vodomčkov ples in Tabata. Vabljeni, da se nam pridružite in v formi ostanete tudi v hladnejših mesecih. Z 20 % popustom, ki ga Thermana nudi Laščanom, pa bo rekreacija še dostopnejša. Urnik vodenih vadb vas čaka na www.thermana.si.

10. septembra smo za vse košarkarske navdušence v sodelovanju z Društvom za šport in urbano kulturo organizirali tradicionalni **Thermanin streetball turnir**. Za nagrade Thermane,

STIK-a Laško in ZKŠT Žalec se je pomerilo pet ekip. Zmagala je ekipa Oskar Trbovlje. Na turnirju sta sodelovali tudi dve ekipi Društva paraplegikov jugozahodne Štajerske. Za popestritev so z vrhunskimi plesnimi točkami poskrbele plesalke Plesne šole Kattan. Vsem tekmovalcem in ostalim sodelujočim se zahvaljujemo za udeležbo na turnirju in vas v našo družbo ponovno vabimo prihodnje leto.

V torek, 27. septembra, smo se v Thermani Laško pridružili praznovanju svetovnega dneva turizma. Za naše obiskovalce in goste smo pripravili številne Thermanine ugodnosti ter na popoldanskem brezplačnem vodenem ogledu v organizaciji STIK-a Laško spoznavali zanimivosti zdraviliškega parka. Ogled parka sta vodila Tomaž Majcen iz Muzeja Laško in Dušan Debenak iz Zavoda za gozdove Slovenije, pridružili pa so se nam tudi predstavniki Čebelarkega društva Laško, ki so nam razkrili skrivnosti vrta medovitih rastlin.

Po poletnem premoru so se nam v Thermani znova pridružili številni predavatelji, ki bodo v okviru brezplačnih predavanj letošnjo jesen in zimo z nami delili namige za dobro počutje in krepitev zdravja. Seznam aktualnih predavanj lahko preverite na www.thermana.si. Prijazno vabljeni k obisku!

Barviti jesenski meseci kar kličejo po razvajanju v objemu toplih laških termalnih vrelov, savn in edinstvene wellness ponudbe. Z razvajanjem boste okrepili svojo naravno odpornost, zmanjšali raven stresa in utrujenost ter posledično izboljšali vaše splošno počutje. Naš namig: obisk masaže združite z obiskom savne. Savnanje pred masažo naše telo sprosti in poskrbi, da je masaža še učinkovitejša. Zaupajte se rokam naših izkušenih wellness terapevtov.

Pred nami je mesec, ko se mošt spremeni v vino. Ljudsko tradicijo martinovanja v Thermani Laško obeležimo z večerom v znamenju vrhunskih vin, odlične kulinarike in žive glasbe. Vljudno vabljeni na veselo Martinovanje v hotelu Thermana Park Laško, 11. novembra ob 19. uri. Zabavali se bomo v Veliki dvorani kongresnega centra ob glasbeni spremljavi Express banda in gostje večera Manuelle.

B. V.

NAPOVEDUJEMO:

RAZSTAVA »JOSIP PELIKAN IN LAŠKO«

Na ogled od 30. septembra do 31. oktobra 2016 v pasaži hotela Thermana Park Laško.

PREDAVANJE »KAKO UŽIVANJE KONOPLJINI BELJAKOVIN VPLIVA NA NAŠE POČUTJE?«

Četrtek, 20. oktober, ob 17. uri v Zlati dvorani hotela Zdravilišče Laško

GRAJSKA NOČ ČAROVNIC

Ponedeljek, 31. oktober, pri Grajskih igralih

MARTINOVANJE

Petek, 11. november, v hotelu Thermana Park Laško
Podrobnosti in še več pestrega dogajanja najdete na www.thermana.si.

Poletno dogajanje v Laškem

Pregovorno dopustniški poletni meseci so bili tudi letos bogati s številnimi dogodki.

Mesec junij so zaznamovali Dnevi odprtih vrat laških čebelarjev, otroški festival Pisani balon in Košnja pod starim gradom, mesec julij si ne moremo predstavljati brez festivala Laško Pivo in cvetje ter prireditve Dan Laščanov, avgust pa postreže za dogodki v okviru Avgusta pod zvezdami.

Kot uvod v pivo-cvetno dogajanje smo letos že 16. zapored praznovali Dan Laščanov – Laščani Laščanom, dan namenjen

nem predvsem domačinom, druženju, zabavi in obujanju spominov. Dogodek so tradicionalno pričeli laški godbeniki z mažoretami, nato pa je sledil pozdrav župana Franca Zdolška in člana uprave Pivovarne Laško Mateja Oseta, ki sta z zabijanjem sode uradno otvorila prireditev, pri tem pa so se jima s pesmijo pridružili člani Kulturnega društva Ofirovci.

Letos so oder zavzeli mladi nadarjeni glasbeniki: Jakob Sarder, Nina Charli Melin, Ajda Kostevc in Dejan Kušer s prijateljem Aleksandrom Jovetičem. Zbrane je navdušila tudi Manuella, predstavnica letošnjega evrovizijskega tekmovanja na Švedskem, večer pa so zaključili Ognjeni muzikanti.

Poleg zanimivih nagradnih iger, v katerih so sodelovali vsi obiskovalci, je bilo prav gotovo najzanimivejše ugibanje slik s kolesom sreče in igra držanja »kriglov«. Tudi letos je v tej igri slavil lanskoletni zmagovalec Rudi Pavčnik.

Prireditve Dan Laščanov si prav tako ni mogoče predstavljati brez vpisa v Knjigo Laščanov. Letos se je v knjigo vpisal 801 Laščan, vsak pa je za vpis prejel pivo Laščan, ki ga Pivovarna Laško vsako leto zvari posebej za to priložnost.

Organizatorja STIK Laško in Turistično društvo Laško se zahvaljujeta vsem nastopajočim, ki so se odpovedali honorarju, in ostalim sodelujočim, brez katerih prireditev ne bi uspela: moderatorki Mojci Knez Jovan, Društvu ŠMOCL z ekipo TV

Laško za vso tehnično pomoč ter fotografiranje in snemanje prireditve, Hortikulturnemu društvu Laško za okrasitev s cvetjem in ostalemu tehničnemu osebju. Zahvaljujemo se tudi Občini Laško in Pivovarni Laško, ki sta omogočili prireditev, ter Gostilni Bezgovšek, Thermani Laško, Rimskim termam in trgovini Katka, ki so prispevali darila za sodelujoče v igrah. Zahvala gre tudi Lojzetu Oberžanu, ki je bil pripravljen ponovno pristopiti k soorganizaciji tega dogodka.

V zadnjem poletnem mesecu smo nadaljevali z dogodki v okviru **Avgusta pod zvezdami** na občinskem dvorišču. Drugi in tretji petek v mesecu avgustu sta bila filmsko obarvana. Da so bili filmski večeri še boljši, se zahvaljujemo Hiši Generacij s Petro Šuster na čelu, ki je letos poskrbela, da smo prvič uživali ob sveže pečenih »kokicah«.

Zadnji konec tedna v avgustu pa je obljubljal spomine na poletne dni ob morju in večer poln smeha. V četrtek so nastopili člani moškega pevskega zbora Kulturnega društva Gotovlje, ki so znani po svojem koncertnem programu dalmatinskih pesmi s številnimi znanimi napevi, v petek pa smo uživali ob ostrem in pisanem humorju **Tadeja Toša**. Njegov svojevrsten, ptujski humor obravnava enostavnost in banalnost človeške biti ter se norčuje in posmehuje tudi najbolj resnim situacijam v življenju. Po njegovem je to edini način, kako se ubraniti pred avtomatizacijo in brezčutno robotizacijo življenja. S svojim neverjetnim občutkom, situacijsko komiko in odnosom je navdušil občinstvo.

Za vso tehnično podporo in pomoč pri prireditvah Avgust pod zvezdami se zahvaljujemo Društvu ŠMOCL. Prav tako gre zahvala vsem obiskovalcem, ki tudi v poletnih mesecih obiskujete prireditve.

Tina Belej

Otvoritev sezone v Kulturnem centru Laško

Letošnjo sezono smo v Kulturnem centru Laško začeli **#malodrugace**, kar je bil tudi naslov koncerta **Nine Pušlar**, ki je na-

stopila 25. septembra. Da je bil koncert še boljši, so poskrbele plesalke Glasbene šole Laško-Radeče, ki so se Nini pridružile na odru. Navdušena publika je celoten koncert prepevala skupaj s pevko, ki je na koncu prejela stoječe ovacije.

Z oktobrom pridejo na vrsto tudi prve abonmajske predstave. V okviru Gledališkega abonmaja smo že uživali v **glasbeni komediji Trio**, v kateri je poleg Uroša Smoleja in Danijela Dana Malalana igral domačin Rok Matek. Na narodno-zabavni abonma Mavrico polk in valčkov pa prihaja **ansambel Štirje kovači** z gostom večera, saksofonistom **Otom Vrhovnikom**.

Vsekakor konec oktobra ne zamudite izvirnega slovenskega muzikala Cvetje v jeseni.

Tina Belej

Obeležitev svetovnega dneva turizma v destinaciji Laško – Sotočje dobrega

Vsako leto v mesecu septembru, natančneje 27. 9., praznujemo svetovni dan turizma z namenom ozaveščanja o izjemnem pomenu turizma za svet in njegovem vplivu na družbene, kulturne, politične, okoljske in gospodarske razmere po vsem svetu. Osrednja tema letošnjega svetovnega dneva je bila **TURIZEM ZA VSE**, ki spodbuja univerzalno dostopnost in je obenem tudi **ZELENI TURIZEM**, ki zaobjema vse oblike trajnostnega turizma. Zato je Turistična zveza Slovenija letošnji svetovni dan posvetila odpiranju »zelenih oken«.

V okviru svetovnega dneva turizma smo organizirali brezplačen voden ogled po zdraviliškem parku, ki predstavlja »zeleno okno« tudi za naše mesto. Ogled sta vodila Tomaž Majcen iz Muzeja Laško in Dušan Debenak iz Zavoda za gozdove Slovenije. Pri sprehodu skozi park so se nam pridružili tudi predstavniki Čebelarskega društva Laško, ki so izpostavili nekatere medovite rastline. Ogleda so se udeležili številni posamezniki, ki jih je tematika zanimala in so povezani s turizmom. Za ta namen je Hortikulturno društvo Laško postavilo simbolno **zeleno okno** v zdraviliškem parku, podobna okna pa so stala tudi po številnih krajih po Sloveniji, ki so prav tako obeležila svetovni dan turizma.

Nova promocijska zloženka destinacije Laško – Sotočje dobrega

V STIK-u Laško smo pripravili novo promocijsko zloženko o turistični ponudbi destinacije Laško – sotočje dobrega.

Zloženka je na voljo v štirih jezikih (slovenščini, angleščini, nemščini in italijanščini) in je namenjena promociji na sejmi, borzah in drugih predstavah destinacije doma in v tujini ter na razpolago turistom, ki že počitnikujejo pri nas. V zloženki so poleg splošnih la-

stnosti, produktov in z njimi povezanih zgodb destinacije navedeni namestitveni, gostinski in drugi turistični ponudniki.

Metka Mavri

Laško – sotočje dobrega med top 100 trajnostnih destinacij

Na svetovni dan turizma je v Ljubljani potekala konferenca Global Green Destinations Day, ki je privabila zeleno skupnost z različnih koncev sveta. Na dvodnevni dogodek v Ljubljani je prišlo 350 strokovnjakov iz različnih držav.

Med udeleženci je vladalo tudi veliko pričakovanje razglasitve najbolj zelenih destinacij in ponudnikov na svetu, ki je bila organizirana na Ljubljanskem gradu. Na posebni svečanosti so razglasili sto najbolj trajnostnih destinacij – »Top 100 Sustainable Destinations«. Ta naslov sta prejeli tudi Ljubljana in skupek destinacij, ki so v preteklosti že prejele certifikat Slovenia Green (Laško – sotočje dobrega, Kamnik, Idrija, Rogla-Zreče, Žalec, Radlje ob Dravi, Cerkno, Celje). Razvila ga je Slovenska turistična organizacija z namenom uvajanja trajnostnih modelov v slovenski turizem in osveščanja o skrbnem ravnanju z okoljem.

Izjemno ponosni smo lahko tudi na dejstvo, da je Slovenija kot zelena destinacija prva celostno ocenjena država na svetu po standardih Green Destinations in predstavlja edinstven primer dobre prakse za druge države sveta.

Sabina Seme

Laško – sotočje dobrega na MOS Celje

V začetku septembra je potekal že tradicionalni Mednarodni obrtni sejem v Celju, kjer se je v okviru razstavnega prostora

Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo predstavljala tudi destinacija Laško – sotočje dobrega.

Predstavitve je potekala v okviru zelenih destinacij, ki imajo znak Slovenia Green. Na to temo je bila organizirana tudi okrogla miza z naslovom »S trajnostjo do bolj konkurenčnega gospodarstva«, kjer je sodelovala direktorica STIK-a Laško Janja Urankar Berčon. Z ostalimi strokovnjaki s področja trajnostnega turizma in Evo Štravs Podlogar iz Direktorata za turizem in internacionalizacijo so debatirali o zelenem turizmu, novo pridobljenem znaku Slovenia Green ter prednostih in možnih izboljšavah na področju ekološkega označevanja v Sloveniji.

Sabina Seme

Izkustveno-izobraževalna delavnica Čutim prostor

V soorganizaciji zavodov DOSTOP in STIK Laško se je v sredo, 5. 10. 2016, v Otročjem centru Kino Laško izvedla prva od sedmih predvidenih delavnic v slovenskem prostoru v sklopu projekta ČUTIM PROSTOR. Projekt, ki ga je podprlo Ministrstvo za okolje in prostor, je namenjen izboljšanju dostopnosti mestnega prostora in objektov v javni rabi za ljudi z okvarami vida in sluha ter disleksijo.

Dostopnost je največkrat razumljena in omenjana le v pomeni fizične dostopnosti oziroma odsotnosti arhitekturnih ovir, vendar pa je zagotavljanje dostopnosti veliko širši pojem. Še posebej pri senzorno oviranih ljudeh samo odstranitev posameznih prostorskih ovir večinoma ne doseže zelenih rezultatov. Na triurni delavnici so Andreja Avbreht iz Zavoda Dostop in vodja projekta ČUTIM PROSTOR, Peter Rot iz Zavoda za slepo in slabovidno mladino ter Dea Černe iz Zavoda za gluhe in naglušne Ljubljana udeležencem delavnice izčrpno predstavili nove standarde dostopnosti prostora ter nazorno pokazali, kako pri načrtovanju in urejanju javnih površin in objektov povezati vse vidike dostopnosti (dostopnost do prostora, informacij in storitev) ob upoštevanju lokalnih značilnosti in potreb posamezne občine oz. kraja.

Občina Laško, prejemnica priznanj Občina po meri invalidov in Evropska destinacija odličnosti na področju dostopnega turizma, v svojih razvojnih dokumentih podpira celosten in komunikacijsko dodelan pristop k reševanju omenjene problematike. V tem oziru smo se udeleženci delavnice zavezali k aktivnemu sodelovanju v prizadevanjih za nadaljnje širjenje dostopnih vsebin v destinaciji ter oblikovanje projektnih partnerstev za pridobivanje evropskih sredstev v ta namen.

Marina Bezgovšek

Vir fotografije: Solvinaward.com

Jesen v Muzeju Laško

Zaradi izredno velikega zanimanja smo v Muzeju Laško iz poletja v jesen podaljšali razstavo Zlatorog in njegova družina. Pivovske etikete Pivovarne Laško so v času, ko je bila razstava odprta, pritegnile veliko število obiskovalcev, ki so obujali spomine na svoje druženje s pijačo, ki je z našim krajem povezana že skoraj dvesto let.

V mesecu oktobru bomo v Muzeju Laško odprli novo razstavo iz cikla Veliki Laščani, ki smo ga pričeli pred osmimi leti. Po Karlu Valentiniču, ustanovitelju laškega muzeja, Primožu Trubarju, očetu slovenske knjige, ki je v našem kraju preživel tri leta, Tonetu Knezu, evropsko znanem in priznanem arheologu, in dr. Avguštinu Stegenšku, začetniku umetnostne zgodovine na Slovenskem, bo tokrat predstavljen Mirko Kopač, izumitelj, ki je bil v času svoje največje ustvarjalnosti daleč pred časom. Razstava z naslovom Sanje ujete v čas bo na ogled do konca letošnjega leta.

V okviru Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) smo v Thermano Laško predstavili razstavo Josip Pelikan in Laško, ki smo jo pripravili skupaj z Muzejem novejšje zgodovine

Celje in je bila ves avgust na ogled na spodnjem vrtu Savinje. Če ste jo iz kakršnegakoli razloga takrat zamudili, si jo lahko na novi lokaciji ogledate vse do konca oktobra. V Muzeju Laško pa smo v počastitev DEKD, ki imajo letos naslov Dediščina okoli nas, pripravili večkratne ponovitve projekcije filma Kumarati z gverka, ki prikazuje rudarsko življenje v okolici Laškega.

Za sprehod po zdraviliškem parku v okviru prireditev ob svetovnem dnevu turizma smo v Muzeju Laško pripravili zgodovinski pregled razvoja in sprememb, ki so se dogajale v našem osrednjem parku. Obiskovalci, ki so se nam na ta dan pridružili, niso spoznali le preteklosti parka, temveč so ob zanimivem vodenju gozdarja Dušana Debenaka razmišljali tudi o sedanjosti in bodočnosti zelenega vrta ob zdravilišču.

Vitrina meseca septembra, v kateri so bili razstavljeni različni bajoneti, je pritegnila precejšnjo pozornost obiskovalcev muzeja. Predstavljeno je bilo orožje od 18. do začetka 20. stoletja. Bajonét (imenovan po francoskem mestu Bayonne) se imenuje orožje z jeklenim rezilom, ki se natakne na puško in je namenjeno bodenju. Ko ni pritrjen na orožje, se ga nosi na boku.

Bajonet so začeli uporabljati leta 1647 v Franciji, kmalu pa so ga uvedli v večino evropskih armad. Najprej se je bajonet pritrnil v cev puške in dokler se ni snel, ni bilo možno streljati z mušketo. Že leta 1669 je Vauban razvil bajonet, ki se pritrri na stran cevi in ne preprečuje streljanja. Od 19. stoletja uporabljajo bajonete, ki imajo lasten ročaj in so izdelani kot noži ali kratki meči.

V Vitriini meseca oktobra pa so na ogled vrelna vehe. Čas je za to pravšen in v Kmetijskih in rokodelskih novicah iz leta 1880 je zapisano: »Sod se ne sme popolnoma napolniti; za eno dlan mora praznega prostora ostati. V tako naliti sod se vtakne kipelna veha tako, da zrak poleg nje ne more v sod prihajati. Spodnji konec se vtakne v sod, drugi pa v posodo, z vodo napolnjeno, tako, da vhaajoči ogljenec po njej pride v vodo, od tod v zrak, a zrak pa, katerega k moštu ne smemo pustiti, zavoljo vode v sod ne more. Ta priprava je dobra tudi zato, ker vinorejec po njej lahko ve, kdaj je mošt nehal vreti in je čas sod zabiti.«

Tomaž Majcen

SANJE UJETE V ČAS

O družini Kopač

O podjetništvu bratov Kopač

O izumih

Mirko Kopač
izumitelj

VLJUDNO VAS VABIMO
NA OGLED
BIOGRAFSKE RAZSTAVE.

**Otvoritev bo v Muzeju Laško,
21. oktobra 2016,
ob 17. uri.**

LAŠKO JE NAJLEPŠI IN NAJGOSTOLJUBNEJŠI ZDRAVILIŠKI KRAJ V SLOVENIJI

11. oktobra smo v sklopu Dnevo slovenskega turizma na osrednji prireditvi Moja dežela – lepa in gostoljubna prejeli priznanje za **PRVO mesto** v kategoriji Zdraviliški kraj. Drugo mesto je zasedel Podčetrtek, tretje Zreče.

Priznanje potrjuje dejstvo, da je strategija razvoja turizma, ki smo jo sprejeli v preteklem letu in ki ji vztrajno sledimo, prava pot. Zdravo, lokalno, zeleno, dostopno, gostoljubno so vrednote, na katerih temelji delo naše destinacije in vseh deležnikov v njej in so vrednote, ki si jih zastavlja vrh slovenskega turističnega gospodarstva. Poslanstvo naše destinacije govori o tem, da je turizem generator trajnostnega razvoja v občini Laško in naša vizija je postati prepoznavna, povezana, dostopna zdraviliška destinacija, ki

Nagrado sta prevzeli Janja Urankar Berčon, direktorica STIK-a Laško, in Mojca Leskovar, članica uprave Thermane Laško.

na temeljih tradicije in s spoštovanjem lokalnega na trajnosten način nudi vrhunsko ponudbo za zdravje in dobro počutje sodobnega turista. Ponosni smo na dolgoletno zdraviliško tradicijo, večstoletno tradicijo pivovarstva in čebelarstva,

kjer se ponašamo s hvalevrednimi nazivi (Thermana Laško – podjetje prijazna čebelam, Občina Laško – občina prijazna čebelam). Da celoten kraj dela dobro in povezano, pričajo osvojene nagrade: EDEN (postali smo Evropska destinacija odličnosti), Slovenia Green Destination (pristopili smo k Zeleni shemi slovenskega turizma in osvojili bronasti znak), naše turistično podjetje Thermana Laško razpolaga z znakom EU Marjetica in je letos prav tako pristopilo k Zeleni shemi slovenskega turizma ter osvojilo naziv Slovenia Green Accommodation, Komunala Laško je prejela nagrado za »Najbolj okusno vodo« ... In še bi lahko naštevali.

Naj bo prejeta priznanje motivacija za vse nas, tako turistične delavce kot prebivalce, da ne pozabimo nečesa zelo pomembnega: TURIZEM SMO LJUDJE in samo s povezanim delovanjem lahko dosežemo še boljše rezultate.

Janja Urankar Berčon

POHOD PO NEKDANJH TRŠKIH MEJAH LAŠKEGA

v sklopu akcije **PO LAŠKIH POTEH**

sobota 5. november 2016

start ob 9.00 pred TIC-em
na Valvasorjevem trgu

vrsta pohoda: **kulturno-rekreativni** pohod
dolžina poti: **11,2 km**
čas hoje: **4 ure** (skupaj s postanki)
zaključek z druženjem in podelitvijo priznanj
v Gostišču Čater na Marija Gradcu

*Pohod bo v vsakem vremenu.
Vsak hodi na lastno odgovornost.*

Vabljeni

Organizator: PD Laško
Soorganizatorja: STIK in Občina Laško

Vsem, ki ste se udeležili petih pohodov v letu 2016, bomo ob koncu pohoda podelili **priponko** PO LAŠKIH POTEH 2016.

Z **vstopnico za kopanje** v bazenih Thermane Laško boste nagrajeni tudi **otroci**, ki ste se v sklopu akcije udeležili petih pohodov v tekočem letu.

Ob koncu pohoda bomo v Gostišču Čater podelili **priznanja** udeležencem, ki ste v letošnjem letu izpolnili pogoj za pridobitev naziva ZLATI POHODNIK (imate opravljenih vseh pet pohodov 3 leta zapovrstjo, torej iz leta 2014, 2015 in 2016). Zlati pohodniki boste **vpisani v častno knjigo** PO LAŠKIH POTEH (prinesite na pohod kartončke z zbranimi žigi vseh treh let).

Podelitev priznanj in vpis zlatih pohodnikov v častno knjigo bo ob koncu pohoda v **Gostišču Čater na Marija Gradcu**, predvidoma **med 12.00 in 13.00**.

Vseživljenjsko učenje in splošne knjižnice

Razviti svet 21. stoletja pogosto imenujemo tudi družba znanja. Vedno hitreje razvijajoča se civilizacija in vedno večje zahteve trga delovne sile terjajo od posameznika, da se neprestano uči in se zna odzivati na nove situacije.

Univ. prof. Branko Lobnikar, doktor s področja kadrovskega menedžmenta (ki smo mu bibliotekarji septembra prisluhili na posvetu Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, najpomembnejšem strokovnem in izobraževalnem vsakoletnem dogodku naše stroke), pa v tem kontekstu opozarja, da je postalo učenje v sodobni družbi preveč utilitarno naravnano. Na stran smo potisnili znanje kot vrednoto samo po sebi, vedoželjnost ... Rezultat učenja v tem širokem pomenu besede je namreč spreminjanje našega vedenja, spretnosti in osebnostnih lastnosti – na bolje, seveda. Takšno učenje poteka povsod in ves čas ter v različnih učnih okoliščinah.

Široko razumljeno je po navadi tudi vseživljenjsko učenje, katerega glavna smotra v zadnjih desetletjih sta povezovanje učenja z našim življenjem kot celoto in krepitev naših kompetenc, to je kombinacija znanja, spretnosti, odnosov, naravnosti in stališč. Tudi Evropska unija poudarja pomen vseživljenjskega učenja pri zagotavljanju ključnih kompetenc 21. stoletja. Kot takšne opredeli sporazumevanje v maternem in tujih jezikih, digitalno pismenost, učenje učenja, kulturno zavest in izražanje, socialne in državljanske kompetence, samoiniciativnost in podjetnost, matematično kompetenco ter kompetence v znanosti in tehnologiji.

Dr. Lobnikar ocenjuje, da je pomen splošne knjižnice pri vseživljenjskem učenju izjemen. Pri mlajših generacijah izpostavlja predvsem vlogo pri motivaciji za učenje, učenju učenja, krepitvi veselja do raziskovanja ter razvoju pozitivne samopodobe, interesov in ključnih kompetenc. Pri odraslih oz. starejših generacijah pa vidi splošno knjižnico kot pomemben dejavnik pri oblikovanju zadovoljnega in produktivnega življenja oz. pri osmišljanju bivanja.

Ena izmed zakonsko določenih nalog splošnih knjižnic je tudi sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju. Vseživljenjsko učenje, kakor ga opisuje dr. Lobnikar, opravljamo knjižnice tako rekoč vsakodnevno z vsemi generacijami naših uporabnikov, predvsem pri izposojevalnem in svetovalnem delu ter prek raznovrstnih dejavnosti, bibliopedagoškega dela in prireditvev. Posebni obliki vseživljenjskega učenja, ki bi ju na tem mestu izpostavil, sta: dejavnosti univerze za tretje življenjsko obdobje, ki se je v novem študijskem letu že nekoliko razširila in bomo o njenih aktivnostih poročali v naslednjih številkah biltena, ter domoznanstvo, ki mu bomo še posebno pozornost namenili v mesecu novembru.

Z našimi prizadevanji, empatijo in strokovnim delom želimo čim bolj opravljati naše poslanstvo, ki je v precejšnji meri tudi v vseživljenjskem učenju. Veseli smo, ker naši občani v velikem številu to prepoznavate in nam zaupate. Vabljeni vsi k uporabi naših raznovrstnih dejavnosti in storitev, ki pomembno doprinašajo k pestrosti in prijaznosti življenja v lokalni skupnosti.

Matej Jazbinšek

»Bogat si, če imaš jezik«

Naslovne besede, vzete iz spremnega razmišljanja, ki ga je Saša Pavček napisala na pot posmrtno izdani očetovi zbirki Domu in

rodu (2015), so še kako primerne za našo napoved **osrednje prireditve Bralne značke za odrasle v kulturnem centru**. Malo zato, ker smo to Pavčkovo zbirko – med zbirkami drugih avtorjev – prav letos uvrstili na priporočilni bralni seznam in jo intenzivno izposojamo, vi pa berete, še dosti bolj pa, ker prav s temi besedami, ki so sporočilo mnogih očetovih verzov, Saša Pavček upovedi, na kar želimo ob prihajajočem dnevu reformacije in mimo njega opominjati in spomniti tudi mi, knjižničarji.

Bogat si, če imaš jezik, bogat, če imaš oči za lepo, in srce, polno optimizma – takega, vitalističnega in vedrega imamo v spominu **Toneta Pavčka**, ko nas je, osemdesetleten, leta 2008 obiskal v naši knjižnici ob izidu njegove pesniške zbirke *Same pesmi o ljubezni*, ki so jo likovno obogatile risbe Mihe Maleša.

Ta spomin in pesniška govorica Saše Pavček v njeni zbirki *Obleci me v poljub*, sta nas nagovorila, da jo povabimo v goste in praznujemo dan reformacije skupaj z njo. Kdo, če ne pesnikova hči in dramska igralka, katere vsakdanji kruh je zgneten iz slovenske besede, nam bo znal prav osvetliti njeno lepoto, pomembnost in vrednost.

Njeno pesniško zbirko smo v okviru Bralne značke brali že ob izidu (2010). Takrat je slovenski prostor Pavčkovo spoznal v novi luči, ne »le« kot izjemno igralko, celo pevko – interpretko uglasbene poezije. Te sicer ne predstavlja več z glasbeno zasedbo kot pred leti, a se nam bo na večeru v kulturnem centru 20. oktobra vseeno predstavila v različnih vlogah – kot pesnica, igralka in navdih plesalkam, saj so bili njeni verzi in verzi njenega očeta Toneta Pavčka izziv njihovi mentorici prof. Špeli Medved. Pogovoru s Sašo Pavček se bodo na odru tako pridružile tudi mlade laške plesalke oddelka za sodobni ples GŠ Laško-Radeče, za glasbeni del večera pa bo poskrbel pianist prof. Benjamin Govže.

K lepemu se radi vračamo in srečni smo, kadar se lepota vrača k nam, nas obišče. Kakor se je Tone Pavček vse življenje rad vračal na Dolenjsko, v svojo rodno vas Šentjurje, ker mu je tam srce radostno pelo, tako se bralci radi vračamo k viru lepega in dobrega v knjigah, pogosto tudi Pavčkovih. In tako v pričakovanju in radosti smo te dni pred ponovnim obiskom lepega iz Pavčkovega rodu, obiskom Saše Pavček. Želimo si, da bi nam z njenim obiskom uspelo pričarati takšen večer, kakršna je Pavčkova poezija – kot jo hči sama opiše: takšna, ki se »zoperstavi grdoti tega sveta: pohlepu, človeški neumnosti, grobosti, brezbriznosti, brezsrčnosti.« Zato vas res prijazno povabimo na praznovanje!

(Brezplačne vstopnice za prireditev lahko dvignete v Knjižnici Laško ali rezervirate po tel. 73 44 300.)

Barbara Rančigaj

Še enkrat o digitalni demenci

Že v prejšnji številki biltena smo ob napovedi predavanja Marika Sajka o digitalni demenci precej napisali o tej aktualni temi. Ker nas je zbrane na večeru ravnatelj laške osnovne šole zelo navdušil in prepričal – za kar se mu iskreno zahvaljujemo –, tokrat na kratko izpostavljam bistvene točke njegove predavitve.

Sajko je poudaril, da je velik problem digitalne dobe stanje, ko tehnologija nadzoruje človeka. Zato je toliko bolj pomemben pa-

Foto: Jože Suhadolnik

meten pristop pri uporabi digitalnih medijev in omejitve uporabe pri otrocih in mladostnikih, saj nekatere raziskave kažejo, da jih v Nemčiji dnevno koristijo že blizu sedem ur dnevno. Podatki za Slovenijo še niso tako zaskrbljujoči, vendar moramo vseeno razmišljati o posledicah, ki jih prinese zasvojenost s tehnologijami (agresivnost, pomanjkanje empatije, motnje koncentracije in pozornosti, prekomerna teža itd.). Človeški možgani se zelo intenzivno oblikujejo v otroštvu, zato je odločilno, na kakšen način se z otrokom ukvarjamo, se z njim igramo in ga motiviramo, kako močna so njegova doživetja ...

V živahni razpravi, ki je sledila, smo skupaj ugotavljali, da bo treba spremeniti navade otrok, pa tudi nas staršev in učiteljev glede pretirane uporabe digitalnih medijev. Sami bomo morali presoditi, si postaviti meje, da nam bodo le-ti v pomoč in podporo, da bodo naše orodje, ko jih bomo potrebovali. Drugače se digitalni demenci (vse večja človekova nesposobnost, da bi v polnem obsegu uporabljal umske zmogljivosti) ne bomo mogli izogniti.

Gabrijela Pirš

Zaključek »Poletnih bralcev« v Knjižnici Laško

V torek, 13. septembra, je knjižnični vrt ponovno oživel za mlade bralce, saj smo z naj zabavo te jeseni zaključili našo počitniško bralno akcijo »Poletni bralci«. Nekateri otroci so super bralno navado pridobili na novo, drugi so jo osvežili, tretji malce poglobili. Vseh skupaj (sodelovali so otroci iz Laškega, Radeč, Rimskih Toplic in Zidanega Mosta) pa je bilo kar 120!

Foto: Jakob Pirš

V zahvalo za trud in spodbudo, da bi ohranili bralno navado tudi med šolskim letom, smo v goste povabili pesnika, pisatelja, dramatika, igralca in prevajalca Andreja Rozmana Roza, ki je navdušil vse generacije. Nasmejaj nas je z izjemnimi interpre-

Foto: Lara Zalokar

tacijami svojih pesmi in nam mimogrede zaupal še kakšno (seveda zabavno) prigodo iz svojega življenja, prijazno odgovarjal na »velika« vprašanja naših »malih« bralcev ter nam podal tudi življenjske modrosti in »modrosti«.

Prireditve so s pesmijo popestrili tudi pevci in pevke združenih zborov OŠ Primoža Trubarja Laško OPZ Trubadurčki in MPZ Trubadurji pod vodstvom prof. Mateje Škorja, ki se vedno prijazno odzovejo našemu povabilu – očarali so nas z izvedbo odlomka Gobčeve operete Kresniček.

Vsem »poletnim bralcem« je knjižnica podelila nahrbtnike v spomin na letošnjo bralno akcijo, na koncu prireditve pa je sledilo še nagradno žrebanje. Podelili smo knjižne nagrade in eno glavno – letošnji srečni nagrajenec se bo lahko v ZOO Ljubljana srečal s svojo najljubšo živaljo in preživel nepozaben dan!

Da nam bo zaključek bralne akcije ostal v še lepšem spominu, so s tehnično pomočjo (poleg zaposlenih v knjižnici) poskrbeli člani Društva Šmocl, za odlične fotografije pa so zaslužni mladi fotografi Jakob Pirš, Lara Zalokar in Rina Medjić (pod mentorstvom Andreja Gobca). Vsem se najlepše zahvaljujemo!

Vesolja ob uspešnem zaključku pa ne bi bilo brez vas, mladi bralci (in podpore vaših staršev). Prepričana sem, da ni bilo vedno enostavno brati pol ure na dan: verjetno je bilo 30 minut kdaj »urca«, včasih pa tudi »uuuraaa«. Ampak uspelo vam je!

Foto: Rina Medjić

Če boste branje ohranili, sem prepričana, da ste osvojili najboljšo nagrado in pridobili izvrstno naložbo za prihodnost – odlično bralno navado! Branje namreč resnično širi obzorja in odpira vrata v najrazličnejše svetove ...

Eden izmed njih je knjižnica – vedno smo vam na razpolago s pomočjo in svetovanjem pri domačih nalogah, referatih, iskanju informacij o 1001 stvari ter »uho« pri vsakodnevnih pogovorih in »kompleksnejših vprašanjih«. Se vidimo v knjižnici!

Jerica Horjak

S knjigo v svet

Naše knjige veliko potujejo. V tem lepem jesenskem času, ko se listki odevajo v najlepše barve, pospravljene potujejo v knjižničnih nahrbtnikih k učencem podružničnih šol, kjer jih vedno toplo sprejmejo. Pripravljene so tudi mapice in nalepke za predšolsko bralno značko, knjige pa v zabojčkih nestrpnost čakajo na roke in naročja malih bralcev.

Knjižničarke smo pripravile nekaj najlepših pravljic, ki jih bomo prebirali zadnji četrtek v mesecu, skozi jesen v hladno zimo, pa vse tja do pomladi, že skoraj poletja.

Pridite nas poslušat, če pa ste pripravljeni prebrati ali povedati vašo najlepšo pravljico, bomo še posebej veseli.

Martina Ajdnik

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Z Možnarjem po Laškem in okolici ... (6)

»V ŠMIKLAVŽU PRVI S ŠEGAMI IN OPRAVILI«

Kulturno društvo Miklavž iz Šmiklavža nad Rimskimi Toplicami z Zvezo kulturnih društev občine Laško Možnar sodeluje že od ustanovitve. Omenjeno društvo je bilo v njihovi idilični vasi Škofce gostitelj prvega letnega prikaza starih ljudskih šeg in delovnih opravil občine Laško. Spomini ter nekaj pisnega, slikovnega in drugega gradiva dokazujejo, da so se prizadevanja njihovih članov za ohranjanje običajev in navad pričela že v 70. letih preteklega stoletja. Na pobudo Vladimirja Freceta, ki je v tistih letih še bil aktiven član društva, je bila v kulturnem društvu ustanovljena sekcija za obujanje starih kmečkih običajev in navad. Z njo in s pomočjo strokovnjakov na etnološkem področju so nameravali pristopiti k nalogi bolj študijsko. Običaje so skušali obuditi po resničnih dogodkih in ne na tekmovalen način. Tako so že v letu 1980 prvi pripravili prireditev, ki so jo imenovali »Kmečki praznik«, s prikazom košnje, trenja lanu, preje, priprave stelje in običajev ob delu. Prepričani so, da je bila želja in bistven namen vse-

ga v združevanju ljudi. V njihovem kraju je bilo veliko ljudi, ki so želeli in bili pripravljeni svoja doživetja in običaje na živ način pokazati, da ne bi šli v pozabo! Šmiklavčani so bili gostitelji in soorganizatorji še sedmega, petnajstega, devetnajstega in devetindvajsetega letnega prikaza. Njihova želja v prihodnje je, da bi s prikazi našim potomcem pričarali vsaj nekaj tistega vzdušja ob kmečkem delu, kateremu so bili priča starejši. Menijo, da

so bili kljub težkim časom deležni neprecenljivega bogastva.

*Pripravila Vlado Marot
in Srečko Maček*

*Foto: iz arhiva KD Miklavž
in Vlado Marot*

*Rubriko pripravlja Osrednja
knjižnica Celje v sodelovanju
z Zvezo kulturnih društev Možnar
občine Laško*

Foto: Vlado Marot

Na prvem prikazu leta 1984 v Škofcah skupina »krančelj pintaric« z Mitom Trefaltom.

Foto: arhiv KD Miklavž

Družabne igre po napornem delu so Šmiklavčanom šle še posebej dobro od rok. Igre »ježa brckat« so predstavili na prikazu v Jurkloštru leta 1989.

Foto: Vlado Marot

Mlatiči so za »škop« odbrali najlepše snope žita. Omlačene so razvezali in jih ravnali na t. i. »babi«. Iz več tako poravnanih snopov je nastal »škop«, namenjen za prekrivanje slamnatih streh.

Iz prikaza »Od setve do kruha« v Jurkloštru leta 2012.

Foto: Vlado Marot

Romarji so si po dolgi in naporni poti malo odpočili in malicali.

S praznične nedelje na Šmohorju leta 2011.

ALBUM LAŠKEGA

**Delavci Gerkmanske tekstilne
tovarne okoli leta 1940 pri Aškerc
v Tevčah**

Delavci so z družinami preživeli nedeljsko popoldne pri gostilni in trgovini Aškerc v Tevčah, priljubljeni izletniški točki v dolini Lahomnice.

Prepoznani so: v prvi vrsti tretji z desne Pavel Vodišek s sinom Ivanom, lastnikom prispevane fotografije, in na sredini spredaj pri harmonikarju Tone Velikonja s sinom Tonetom v naročju, bodočim laškim zdravnikom.

Prispeval: Ivan Vodišek

*Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek
Osrednje knjižnice Celje
info: 03-426-17-36 (Srečko Maček)*

*Vir: www.kamra.si, Album Slovenije –
osebni spomini 20. st.*

PROJEKT GENERACIJE – LAŠKA PIHALNA GODBA V MOSKVI

Vrhunec letošnjih nastopov za Laško pihalno godbo je vsekakor sodelovanje na enem največjih mednarodnih festivalov vojaških in promenadnih orkestrrov Spasskaya Tower v Moskvi. Laška godba je bila ena izmed 15 orkestrrov s celega sveta, ki je vsak večer (od 27. 8. do 4. 9.) stopila na Rdeči trg v ruski prestolnici in skupaj z mažoretno skupino predstavljala Laško in Slovenijo. V Moskvi se je mudila skoraj 80-članska zasedba, kar je več kot kdajkoli prej, zato godbeniki radi rečejo, da je šlo za projekt generacije.

Festival ima poleg kulturnega programa tudi širši potencial. Dnevno so potekala srečanja visokih gostov, mreženje gospodarstvenikov in druge diplomatske prireditve. Hkrati se je na festivalu odvijala tudi promocija Laškega in Slovenije kot turistične destinacije. Med stojnicami na Rdečem trgu je ena bila v znamenju Laškega, kjer so mimoidoči lahko še поблиže spoznali naš kraj. Na njej je delegacija iz mesteca ob Savinji predstavljala občino Laško, Thermano in Rimske terme.

Čeprav so laški godbeniki nastopali na mnogih festivalih po Evropi, pa se ta v Rusiji razlikuje po svoji veličastnosti, pravi podpredsednik Laške pihalne god-

be Marko Šantej in dodaja, da se že na organizacijskem nivoju vidi, da festival spada med največje svetovne festivale. »Vsak dan sta nam bila na voljo dva avtobusa in dve vodički, tolmački, ki sta skrbeli, da je vse potekalo brez težav in do minute natančno.« Tudi sama Moskva je na godbenike in mažorete pustila pozitiven vtis – prosti čas so izkoristili za ogled znamenitosti, pri tem pa jih je navduševala urejenost mesta.

Med dvotedenskim bivanjem so Laščani doživeli marsikatero presenečenje – od dežja, ki jih je premočil na prvi vaji, do veličastnega ognjemeta, ki je vsak večer razsvetlil nebo nad Rdečim trgom, a predvsem povabilo, da Gašper Salobir stopi pred tisoč glavo množico glasbenikov na Rdečem trgu in dirigira vsem zbranim orkestrom, jih je najbolj pozitivno presenetilo.

Na festivalu je laško delegacijo navdušila predvsem kulturna pestrost, saj so na njem sodelovali orkestri iz 12 držav s celega sveta. »Na eni strani so bili vojaški orkestri iz Rusije, ki po kvaliteti spadajo med najboljše na svetu, na drugi mongolski orkester v svoji narodni opravi ter japonski v kimonu, belih nogavicah in opankah,« pripoveduje Šantej. A tudi

slovenski predstavniki so pustili pozitiven vtis. Na festival so prinesli nekaj novega – namreč gledalci so prvič na festivalu lahko spremljali mažoretne korake, ki jih krasita eleganca in usklajenost.

Mentorica mažoretne skupine Sabina Seme je že pred odhodom v Moskvo poudarila, da je tako za godbo kot mažorete nastop na festivalu življenjska priložnost, zato so v vaje in priprave vložili še več časa in energije ter se zaradi visokih stroškov projekta odpovedale udeležbi na evropskem mažoretnem tekmovanju. Prav tako so godbeniki in mažorete izpustili intenzivne vaje, varčevali so pri investicijah (letos niso kupili niti enega instrumenta oz. kosa oblačila), mladi godbeniki pa so izpustili izobraževalne seminarje in poletne godbene tabore.

Za enega najpomembnejših nastopov v zgodovini društva so se Laščani pripravljali vse od začetka letošnjega leta. Seveda so si naloge porazdelili, a velik del odgovornosti je slonel na Mihi Derganu in Sabini Seme, ki sta bila odgovorna za programski del, torej za nastop, ki si ga je vsak večer na Rdečem trgu ogledalo približno 7000 gledalcev. Vendar tudi sama organizacija projekta, nad katero je bdela Marko Šantej, je predstavljala za društvo

in njegove člane velik zalogaj; predvsem logistični in finančni del – del stroškov gostovanja so pokrili člani društva kar sami oz. starši mlajših članov, del pa s sponzorskimi sredstvi.

Zadnji nastop na Rdečem trgu 4. septembra je bilo mogoče v živo spremljati tudi v spletnem prenosu, že naslednji dan pa so se laških godbeniki in mažorete

vrnili v domače mesto. Verjetno je bila utrujenost, ki je bila po skoraj dveh tednih nastopanja in ogledov vsekakor prisotna, hitro pozabljena, ko so stopili iz avtobusa pred kulturnim centrom v Laškem, kjer so jim sogodbeniki, starši, sorodniki, prijatelji in podporniki pripravili sprejem. Z ognjemetom, glasbo, plesom in prijetnim presenečenjem v obliki podelitve lent

posameznim članom društva se je zaključil projekt generacije. Pri tem se člani društva zahvaljujejo vsem sponzorjem in podpornikom, ki so jim pomagali pri izpeljavi projekta. Vsa energija, trud in čas so bili po napornem gostovanju poplačani z nepozabno izkušnjo.

N. T.

Foto: Rok Deželak

KD ANTON AŠKERC

Ali dovolj spoštujemo svoj jezik?

Izteka se deveti mesec Aškerčevega leta. 160 let je minilo od rojstva tega največjega slovenskega pesnika balad in romanc, ki je s svojim rojstvom, delom in življenjem zaznamoval našo književnost, našo domovino, naš kraj. Zato je koncept dela KD Anton Aškerc Rimske Toplice za leto 2016 postavljen tako, da se skozi vse leto odvijajo prireditve, ki opozarjajo na pesnikovo življenje in ustvarjanje.

Ob obletnici rojstva smo na Aškerčevo domačijo na Senožete povabili KD Vrholvo, ki je Aškerčevo poezijo združilo še z enim jubilejom – Franom Milčinskim Ježkom. Kulturni praznik, literarni večer in nastop učencev OŠ Antona Aškercja so bili aškerčevsko in ljudsko obarvani.

Z Vrtcem Ostržek smo v mesecu mladosti spet izvedli Mlado poezijo, ki družijo ljubezen do pesmi najmlajše s starejšimi, torej medgeneracijsko. Spet eno sproščeno druženje ob Aškerčevi pesmi pri Aškerčevem obeležju.

Letošnji Pohod po Aškerčevi poti je sooblikovala prof. Alenka Prebičnik Šešel, predsednica Slavističnega društva Celje, na kresni večer pa smo s prireditvijo Kresne, pa take ... gostili kulturnike iz Rogaške Slatine in ob kresu s pesmijo in besedo popestrili junijski večer.

Podali smo se na ekskurzijo v Kanalsko dolino in obiskali redke Slovence, ki še govore slovenski jezik. Ta peščica ljudi nas je opomnila, kako pomemben je jezik za narod. »Ni tako pomembno, koliko nas je, bolj je pomembno to, da ljubimo in spoštujemo svoj jezik,« je povedal za popotnico ob odhodu naš spremljevalec Martin, ki nam je pokazal lepote in kulturne znamenitosti te čarobne doline. In mi smo se vprašali: »Ali dovolj spoštujemo svoj jezik in s tem tudi svojo domovino?« Če pogledamo vase in okrog sebe, je odgovor:

»Tako, tako. Kakor kje in kakor kdaj.« A to ni dovolj! Še zdaleč ne! Zato gremo v Ziljo, Benečijo ... da se spomnimo in opomnimo, da smo Slovenci.

In potem smo spet peli. Skupaj z Lastovkami iz Mislinje smo prepevali poznoseptembrsko popoldne. Glasovi obeh zborov so se zlili v prijetno in ubrano prepevanje ljudskih pesmi. In seveda, mesto so našle tudi Aškerčeve uglasbene pesmi. In tudi kakšen Aškerčev verz se je slišal vmes. Ena od Lastovk je dejala: »Tako prijetne publike že dolgo nismo imele, kar smejalo se nam je, pesem je kar vrela iz nas.« Lahko bi temu pritrdili, saj so svoj program podaljšale vse do poznih večernih ur. Kako tudi ne bi, ko pa je

družina Aškerc spet poskrbela za gostoljubno vzdušje, pa tudi golaž ni bil slab.

In kaj nas še čaka? Nastop skupine Stari časi v Cankarjevem domu v Ljubljani, literarni večer v mesecu oktobru, razpis literarnega natečaja za jubiteljske pesnike in pesnice ter seveda zaključna prireditev ob izteku Aškerčevega leta, ki bo 16. decembra.

Na vse prireditve vedno vabimo s plakati, preko naše spletne strani, Facebooka, z letaki, a se naših prireditev udeležujejo skoraj vedno isti ljudje. Zato se vprašam: »Ali ni tudi to eden od pokazateljev, ki kaže, kako spoštujemo jezik in Aškerca, ki se je vse svoje življenje boril za Slovence in svoj jezik?« Samo v razmislek.

Milena Suhodolčan

KD JURKLOŠTER

Praznovanje krajevnega praznika

V petek, 26. 8. 2016, smo organizirali že 9. srečanje jurkloštrskih pevcev in godcev. Čeprav je bila letos udeležba nekoliko bolj skromna kot sicer, se je na našem odru zvrstilo kar sedem posameznikov oziroma skupin. Da so nas kar pete zsrbele, so z igranjem na harmoniko poskrbeli Jurij Hrastnik kot najmlajši, Katja Veber, ki je na našem odru stala prvič in dokazala, da nežnejši spol lahko tudi na tem področju konkurira močnejšemu, in Damjan Pečnik, naš stari znanec, kot najbolj izkušen harmonikar. S svojim ubranim petjem so naše duše pobožali domači pevci Moškega pevskega zbora in Fantje z vseh hribov. Z igranjem na kitaro in nežnim glasom nas je v sanjarjenje zazibala Nastja Stopinšek. Kot posebni gostje so se letos v naši dvorani predstavili članice in člani folklorne skupine Anton Tanc iz Marija Gradca in tako dali možnost, da se naš krajan Gorazd, ki zadnje leto sodeluje z njimi, predstavi na domačem odru. Tudi letos je program povezovala Darja Horjak, ki je skrbel, da je vse teklo, kot je treba. Da po prireditvi nismo ostali žejni in lačni, so poskrbeli naši vrli gasilci. Vsem, ki ste pomagali, da je prireditev uspela, se iskreno zahvaljujemo in si želimo, da se v večjem številu dobimo naslednje leto na jubilejnem 10. srečanju.

Že naslednji dan sta se na prireditvi ob krajevnem prazniku predstavila člana naše igralske zasedbe z lastnim skečem in do-

dobra nasmejala vse prisotne. Hkrati sta nas spomnila na največjo krajevno pridobitev letošnjega leta – most Kloštrčan. V programu so sodelovali tudi člani Moškega pevskega zbora in plesalci otroške folklorne skupine.

S tem pa naših nastopov še kar ni bilo konec. Člani igralske skupine so se še isti dan enkrat predstavili, in sicer na koncertu S prijatelji v 3. leto, ki so ga organizirali Fantje z vseh hribov. Program so igralci po scenski predlogi Tadeja Klavžarja izvirno in zelo uspešno povezali v celoto, hkrati pa zbudili zanimanje v obiskovalcih, ki so v predstavi uživali in se dodobra nasmejali.

Za nami je še eno uspešno dogajanje ob našem krajevnem prazniku, ki smo ga tudi s pomočjo našega društva dostojno obeležili.

Magdalena Stopinšek

KUD SVOBODA ZIDANI MOST

Izlet na rafting in vodni zorbing

V soboto, 24. 9., smo se mladi gledališčniki KUD Svoboda Zidani Most odpravili na izlet. Čeprav je bilo jutro megljeno in hladno, smo se odpravili na rafting in vodni zorbing na Kmetijo Jureči, ki leži na najbolj južni točki Slovenije.

Tako kot vse zgodbe o družinah se tudi njihova začne z ljubeznijo. Pred tristo leti

je njihov prednik Jurij Horvat kot kapetan avstro-ogrske vojske služboval v vasi Severin na Kolpi. Ko je prehajal čez reko Kolpo, je spoznal dekle po imenu Ana, v katero se je neizmerno zaljubil. Iz te ljubezni so bili postavljeni kamniti temelji tako imenovanega Ledenege mlina, ki jih lahko vidite še danes. Vendar za dobre temelje niso bili dobri samo kamni, ampak tudi sadovi njune ljubezni.

Tako so se jima rodili otroci, ki so skrbeli za ohranitev temeljev. Večinoma so bili prevzemniki kmetije sinovi Juriji, po

katerih je kmetija dobila ime – KMETIJA JUREČI. Tudi zdaj je prevzemnik sin, ki mu je ime Jurij, s svojo ljubeznijo Irene imata štiri otroke, med njimi tudi sina Jurija.

Ves čas sta nas spremljala smeh in dobra volja. Za »naša speta« grla sta poskrbela Gašper in Matej s harmoniko in kitaro. Za čudovit dan se najlepše zahvaljujemo PGD Zidani Most, Vinku Kolanđru in vsem članom, da so nam omogočili brezplačen prevoz z njihovim kombijem. Našima šoferjema Zoranu Mekšetu in Francu Babiču, ki sta nas varno odpeljala in pripeljala nazaj ter poskrbela, da nismo bili lačni. Njima sta pomagali še Janja Babič in Anita Jazbec, ki sta poskrbeli, da nas je kosilo že čakalo in smo lahko po raftingu hitro »potešili« naše prazne želodce. Hvala tudi KUD Svoboda Zidani Most, da nam je omogočil izlet.

*Mladinska skupina
KUD Svoboda Zidani Most*

KD MOŽNAR

Desetič »Po Anzekovih poteh«

10. septembra smo dočakali prvo desetletnico pohoda »Po Anzekovih poteh«. Le kdo bi si mislil, verjel ali upal na glas priznati, da bo iz ene skromne ideje družine Sikovšek iz Ojstrega nad Laškim in male skupine, ki si je pred desetimi leti na poti prvič utirala znoj sredi julija, v visoki pripeki, nekaj let kasneje postal velik, uspešen in odmeven pohod v spomin na Ivana Ulagogo – Vrhovskega Anzeka.

Danes bi lahko rekli, da je ideja imela svoj cilj, pravi namen, bogato zgodbo in dobre temelje. Tako se je pohod, ki se od tretjega naprej odvija pod okriljem Zveze kulturnih društev občine Laško Možnar, vsako leto dopolnjeval in rasel ter pred dvema letoma dobil svojo več ali manj izoblikovano podobo, krog čudovitih pohodnikov, ki se nam še pridružujejo, soorganizatorjev, gostoljubnih ljudi in donatorjev. Upravičeno smemo reči, da ima pohod svojo dušo in srce.

Vsi pohodi so bili lepi in zanimivi, ampak letošnji je bil nekaj posebnega. Morda zato, ker nas je pot premagovalo že kar 173 pohodnikov, največ doslej, morda zato, ker sta se zaključka udeležila oba župana iz Laškega in Štor, Franc Zdolšek in Miran Jurkošek, in celjski škof, msgr. dr. Stanislav Lipovšek, ki so nam namenili nekaj pozdravnih besed. Dobro nam je dela tudi čestitka, ki so nam jo iz Urada predsednika republike poslali v imenu predsednika države.

Vznesenost nas je spremljala že od trenutka, ko so se laški godbeniki nekaj dni pred pohodom vrnili iz čudovite predstavitve v Moskvi in ko smo si zatrjevali, da smo vendarle naredili prav, ker smo tudi zaradi njihove odsotnosti prvotni datum pohoda premaknili za en teden. Le kakšno bi bilo druženje godb, povezanih z Vrhovskim Anzekom, iz Štor (Pihalni orkester štorskih železarjev), Šentjurja (Pihalni orkester Šentjur) in Svetine (Pihalna godba Svetina) brez njih (Laške pihalne godbe), saj je prav k njim v Laško Anzek iz Svetine hodil peš na vaje in nastope tudi po večkrat na teden in to več kot 40 let.

V razmeroma kratkem času nam je z Muzejem Laško in Tomažem Majcnom uspelo pripraviti še priložnostno razstavo »Anzekove poti« o Vrhovskem Anzeku in njegovem ustvarjanju, predstaviti vse dosedanje pohode in izdati zgibanko z istim naslovom, v kateri predstavljamo kraj Svetino, Vrhovskega Anzeka, njegovo povezanost z laško godbo, zgodbo o nastanku ideje, o pohodu in njegovi vsebini ter o dogodkih, povezanih z desetim pohodom. Svoj prispevek k jubileju so pridali tudi člani Likovnega društva Laško, ki so na 300 let stare, ročno izdelane strešnike (ohranili so jih ob prekrivanju cerkve sv. Križa na Svetini) uporabili kot materijo za poslikavo z motivi, povezanimi

Pohodniki po dolini Reke proti Oleščam.

z glasbo, Svetino in še čim. Tako izdelano spominsko darilo je bilo namenjeno soorganizatorjem, prejeli pa sta ga tudi Terezija in Cvetka Sikovšek za prisotnost na vseh dosedanjih desetih pohodih.

Tudi sicer nas je glasba spremljala od starta pa vse do prihoda na Svetino. Na pot nas je najprej pospremila Vaška godba Vrh nad Laškim, na prvi postojanki pri Sikovškovih so nam igrali domači godci Tine, Janko in Boštjan, pri Štiglovih pa nas je, kakor že nekaj let doslej, pričakala »Štiglnova godba«. Na Svetini nam je za dobrodošlico najprej zaigrala domača, Svetinska godba, ki je igrala tudi pri spominski maši in na zaključku pohoda. Nato je nastopil še združen sestav že prej omenjenih godb. Sestavu se je pridružila še Veteranska godba Gambrinus Laško, v kateri je še nekaj godbenikov, ki so igrali tudi z Anzekom. V programu so godbe skupaj zaigrale tudi dve Anzekovi skladbi, godčevski sestav Boštjan Čretnik s harmonikarjem Jankom in Trio Frece pa sta nam zaigrala tudi nekaj starih melodij s pridihom Anzekovih godčevskih viž. In tako smo že tretje leto zapored z roko v roki lepo obogatili tudi sočasno praznovanje krajevnega praznika Svetine.

Zveza kulturnih društev občine Laško Možnar in njen Etno odbor Jureta Krašovca se ob zaključku pohoda iskreno zahvaljujeta vsem, ki so dali svoj osebni doprinos k uspešnemu pohodu in njegovemu zaključku, še zlasti pa občinama Laško in Štore, Krajevnima skupnostma Laško in Svetina, Pivovarni Laško, Komunali Laško, Klubu ljubiteljev laškega piva, STIK-u Laško in Muzeju Laško, KD Pihalna godba Svetina, Likovnemu društvu Laško, OI JSKD Laško, družinam Sikovšek, Vrbovšek, Klepej in Pesjak za gostoljubje, Ferodi, Daniju Hochkrautu, Franciju Logarju, Stanku Aškercu, Ferdu Hercogu, firmi Santerm, d. o. o., krajanom Svetine in vsem nastopajočim. Pa veselo v novo desetletje.

Vlado Marot

Spominsko darilo Tereziji in Cvetki Sikovšek za prisotnost na vseh desetih pohodih, idejo in pomoč pri organizaciji pohodov

Godci Frece zaigrali po domače

ČAS ZA PRIJATELJSKA DRUŽENJA

Na sončno soboto v avgustu smo se laški likovniki na povabilo Nastje Močnik iz šentjurske izpostave JSKD udeležili poletnega ex-tempora »Slomškova Ponikva«. Ponikva je kraj z bogato zgodovino, v katerem cveti redka rastlina velikonočnica, je pa tudi rojstni kraj Antona Martina Slomška, katerega pesmi iz njegovega obsežnega opusa so nam bile tudi navdih za ustvarjanje. Razstava je na ogled v Galeriji Zgornji trg v Šentjurju.

Čeprav je mesec avgust čas dopustov, smo nepozaben dan preživel tudi med likovnimi prijatelji v Novem mestu. Predsednica društva Mavrica Vida Praznik in mentor Jože Kotar sta nas popeljala po odsevih čudovitih barv reke Krke. Nastala so zanimiva dela, ki jih bomo razstavili tudi v Laškem.

Na svoji prvi samostojni razstavi pa je v čopič ujela trenutke tudi naša članica

Jožica Šeško. Joži čestitamo! Razstava bo na ogled do 28. 10. 2016 v Hiši generacij Laško.

Naj zaključim z odlomkom iz Slomškove pesmi »Čas«:

»Tako odteče v globokem potoki hitrega časa grenkost in sladkost – z njega zajemajo majhni, visoki svojga življenja in d'janja vrednost.«

Nevenka Fantinato, Likovno društvo Laško

Napoved dogodka

PODOBE FRANCA MARKOŠKA, DOKUMENTARNI FILM

V zadnjem letu je v okviru projekta Znani neznani nastajala oddaja, v kateri je Franc Markošek spregovoril o svoji življenjski poti, glasbi, slikarstvu, delu v Pivovarni Laško ... Ob zaključku projekta zato vabljene, da se nam **21. oktobra 2016 ob 19. uri** pridružite v **Kulturnem centru Laško**, kjer bomo na velikem platnu predvajali dokumentarni film **Podobe Franca Markoška**.

Franc Markošek je glasbenik z dušo in telesom. Je slikar, ki je vedute Laškega naredil večne, in kulturni delavec, ki je pustil pečat v scenografiji mnogih dogodkov v kraju. V mladosti se je med drugim ukvarjal z boksom, ki ga je opustil prav zaradi ljubezni do glasbe. Prejel je več Gallusovih značk za

aktivno udejstovanje na področju ljubiteljske glasbene dejavnosti, leta 2009 pa je bil dobil zlati grb občine Laško za dolgoletno uspešno in ustvarjalno delovanje na družbenem področju. Še danes je nepogrešljiv član Laške pihalne godbe, šport je še vedno prisoten v njegovem vsakdanjiku, pa tudi barv in čopičev še ni pospravil.

ZDRAVSTVENI DOM LAŠKO

NOVA PRIDOBITEV ZA VOZNI PARK ZD LAŠKO

Zdravstveni dom Laško slavi novo pridobitev – obnovil se je namreč naš vozni park. Prejšnja vozila, ki so bila namenjena hišnim obiskom in potrebam urgentne službe, so bila dotrajana in zastarela. Popravilo bi bilo dražje kot nakup novih, zato se je vodstvo odločilo za slednje. Za ta namen smo kupili dve vozili Dacia Duster in urgentno vozilo Volkswagen transporter. Teren občine Laško je zelo obsežen in težko dostopen, posebej v zimskem času, zato so ta vozila najprimernejša za zagotavljanje najboljše pomoči našim pacientom. Namen vozil je enak kot prej, se pravi za potrebe hišnih obiskov, ki jih opravljajo zdravniki iz ZD Rimske Toplice in ZD Laško, ter potrebe urgentne službe.

Staro reševalno vozilo ni več ustrezalo vsem predpisom in pravilniku o NMP, zato je bil novi Volkswagen dobrodošla

sprememba. Zdaj imamo vozila v brezhibnem stanju in popolnoma opremljena. Tako lahko vsem zagotavljamo kvaliteto medicinsko pomoč.

PRENOVA SANITARIJ V ZD LAŠKO

ZD Laško je bil v zadnjih dveh letih deležen mnogih uspešnih prenov, ki so še izboljšale in naš zdravstveni dom na-

redile karseda prijazen in dostopen vsem ljudem. Lansko leto smo bili deležni menjave oken in prenove fasade – takšna sprememba je zagotovila manjšo porabo pri ogrevanju in polepšala izgled zdravstvenega doma.

Letos poleti se je začela prenova sanitarij. Vsa dela so bila končana v dveh mesecih in rezultat prenove kaže, da naš ZD potuje s časom naprej. Prenova sanitarij je bila še kako potrebna, saj sanitarije v prejšnjem stanju niso zadoščale novjšim predpisom. Zdaj je v ves kompleks vključen še prostor za invalide, vhodi v prostore pa so širši in tako bolj funkcionalni. Opremljeni so tudi s samozapiralnimi vrati, kar pacientom zagotavlja kar najlažjo dostopnost. Prenovljene sanitarije zdaj izpolnjujejo pogoje vseh veljavnih predpisov in zahtevanih standardov.

NOV DELOVNI ČAS AMBULANT ZD LAŠKO

Obveščamo vas, da je spremenjen delovni čas ambulanc ZD Laško, in sicer se ordinacijski čas v ZD Laško začne pol ure prej, v ZD Rimske Toplice pa delajo pol ure dlje, kot so do sedaj.

SVETOVNI DAN HOJE

Svetovni dan hoje obeležujemo 15. oktobra in vsako leto ugotavljamo, kako pomembna je hoja za zdravje prebivalstva. Hoja je osnovni način gibanja, ki preprečuje številne težave in komplikacije. Hojo si večina ljudi predstavlja tako, da rečejo: »Saj hodim cel dan.« Hoja dejansko pomeni, da se ob vsakem vremenu oblečemo in si rečemo: »Prehodil bom neko razdaljo.« Hoja je boljša od teka, ki lahko poškoduje sklepe in vezi, če niste pripravljene in niste prej trenirali.

Najkrajša razdalja, ki se ji reče prehoditi, je vsaj dva kilometra. Pomembno je tudi, da znamo pravilno hoditi. Hoja je pomembna za preprečevanje skeletno mišičnih obolenj in obolenj celotnega ožilja. Noge so narejene za hojo. Če jih ne uporabljamo, zatekajo, širijo se tudi vene. Veliko ljudi, ko jim predlagamo hojo, reče, da ne more hoditi, ker ima zatečene noge. Ampak ravno zato bi morali začeti hoditi. Ožilje dobi drugo moč – hoja prisili cirkulacijo krvi po ožilju, ki se nato z redno hojo že v nekaj dneh bistveno popravi. Zato bi morali pravilno in dovolj hitro hoditi vsaj enkrat na dan

vsaj dva kilometra. Starejši, predvsem pa mlajši, bi morali za svoje prihodnje stanje skeleta in mišic biti pozorni na to, koliko so hodili in kako. Mišice in naš skelet je narejen za hojo, ki med drugim preprečuje tudi hude degenerativne (nepovratne) spremembe na sklepih. Če ne hodite dovolj, je za sklepe in mišičje podobno, kot če bi bil motor avtomobila vedno prižgan, a se z njim ne bi vozili. Ko pa bi se z njim končno želeli peljati, bi se pokvaril ali peljal zelo počasi, ker je motor medtem zarjavel.

Pravilna hoja preprečuje nastajanje strdkov v spodnjih delih okončin. Zelo pomembno je okrevanje pacientov po večjih operacijah, ki nekaj časa dobiva-

jo sredstva proti strjevanju krvi, da čim prej okrevaljo in začnejo normalno hoditi. Enako težavo imajo mlade mamice, ko hodijo in pred sabo vozijo vozičke, vendar to ni dovolj. Po porodu ostanejo nekateri hormoni, ki bistveno poslabšajo ožilje. Če mamice ne začnejo s pravo hojo takoj, ko lahko, imajo posledično slabše vene in bodo kasneje imele težave z ožiljem na nogah. Večina starejših ljudi z ranami na nogah ima le-te tudi zato, ker ne more hoditi kot nekoč ali se tudi v preteklosti ni ukvarjalo s hojo.

Hoja bistveno pomaga pri izboljšanju psihičnega stanja. Med hojo lahko resetiramo svoje misli in delamo načrte za naprej. Dejansko smo kot računalnik, ki mora imeti čas za posodobitev misli. Ker se približuje obdobje viroz, je hoja v vsakem vremenu pomembna za odpornost. Določena količina sončnih žarkov, ki jih v tem času dobimo, poveča količino vitamina D, ki je pomemben za odpornost. Za hojo uporabljajte nordijske palice, ki so dober pripomoček za pravilno držo in hojo. Zdravo je torej hoditi v vsakem letnem času in vremenu.

Tomislava Kordiš, mag. man.
in vzg. za zdr.

FELDENKRAIS VADBE V THERMANI LAŠKO ŽE PETO LETO

Veseli smo, da lahko vsak petek ob 19. uri obiskujemo vadbo pod vodstvom prve certificirane učiteljice metode Feldenkrais Nuše Romih Masnoglav, prof. športne vzgoje. V Sloveniji je enajst certificiranih učiteljev, ki so štiriletni študij opravili na Dunaju, Parizu, Ameriki, osem pa jih še študira. Med njimi je tudi dipl. fizioterapevtka Darja Šoštarič, zaposlena v Zdravilišču Laško, ki februarja zaključuje prvi del študija Feldenkrais tehnike na Dunaju.

Feldenkrais tehnika je sistem gibanja in urjenja telesa, ki temelji na povezanosti našega živčnega sistema in mišične aktivnosti. Sestavljata jo metodi zavedanje skozi gib in funkcionalna integracija. Vsaka vadba je zaključena celota in se izvaja v različnih položajih glede na namen in sposobnost udeležencev. Z lahko izvedljivimi gibi, ki jih delamo brez vsakega naprezanja in bolečin, se naučimo bolje zaznavati svoje telo, odpraviti bolečine, izboljšati splošno gibljivost, koordinacijo gibov in splošno telesno kondicijo.

V preteklih številkah Laškega biltena je bilo objavljenih osem člankov z vajami po tej metodi, a potek vadb je težje opisati, kot jih posredovati ustno oziroma izvesti. Gre za metodo, ki telo in možgane razume kot povezano in neločljivo celoto. Spreminjanje motoričnih vzorcev je proces in ne pozna hitrih rešitev. Ne moremo jih spremeniti, če se ukvarjamo samo s posameznimi mišičnimi skupinami. Za medmišično sinergijo skrbijo

mali možgani in delno motorični centri v možganski skorji. Brez ozaveščanja in spreminjanja določenih gibalnih navad ni spremembe.

Udeleženci smo Feldenkrais vadbo sprejeli za svojo, ker se zavedamo, da je potreben učni proces in pripravljenost za spreminjanje, kar nam vadba tudi ponuja. Toda potovanje k cilju ostaja stvar posameznika.

Majda Anžin, fizioterapevtka

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

moč
Pomoč ljudem, znanje strokovnjakov

norway grants

PSIHOLOŠKA SVETOVALNICA V LAŠKEM ODPRTA VSAK ČETRTEK

V pritličju občinske stavbe Občine Laško deluje *Psihološka svetovalnica Posvet – Tu smo zate*. Svetovalnico v Laškem so od aprila lani do danes obiskali že številni posamezniki, ki so s storitvijo zadovoljni. Svetovalnica je odprta en dan v tednu, in sicer ob četrtekih od 15. do 18. ure ali od 16. do 19. ure. Zainteresirani občani naj se za obisk svetovalnice vnaprej dogovorijo. Naročijo se lahko po telefonu 031 778 772, vsak delovni dan od 8. do 15. ure, ali po e-pošti svetovalnica@nijz.si. Za svetovanje ne potrebujejo napotnice. Prispevek uporabnika znaša 3 EUR.

Individualni pogovor s strokovnjakom – svetovalcem traja približno 45

minut in je lahko v pomoč pri razreševanju najrazličnejših težav in zapletov v medosebnih odnosih. V svetovalnici so dobrodošli posamezniki, pari in tudi družine. Lahko jo obiščejo večkrat. Svetovalnica je namenjena odraslim v psihični stiski, ki imajo težave v vsakdanjem življenju in jih sami ne zmorejo oziroma ne zanje razrešiti. Visoko usposobljene svetovalke, psihologinje in psihoterapevtke osebi v stiski nudijo razumevanje, razbremenitev in podporo v reševanju situacije.

Občani Laškega in okolice lahko obiščejo svetovalnico, ko so v stiski zaradi:

- študija, službe ali upokojitve;
- težav v partnerskem odnosu;

- odnosov v družini;
- težavah v vzgojo;
- občutka izgorelosti, osamljenosti, brezvoljnosti;
- razmišljanja, da življenje nima več smisla;
- izgube bližnje osebe;
- pomembnih življenjskih odločitev.

Svetovalnica deluje pod okriljem Centra za psihološko svetovanje Posvet, Nacionalnega inštituta za javno zdravje in Občine Laško.

*Nuša Konec Juričič, dr. med.,
strokovna vodja svetovalnic
Celje in Laško*

*Nacionalni inštitut za javno zdravje,
območna enota Celje*

Pri Rdečem križu brez predaha

Minula dva meseca sta bila na Rdečem križu v Laškem, kljub še nekoliko poletno naravnemu utripu, vseeno zelo delovna. V avgustu in delu septembra smo namreč še

razvažali in razdeljevali hrano upravičencem iz 408 družin na celotnem območju Laškega in Radeč. Razdelili smo drugi del prehranskih artiklov, dobljenih iz Sklada za pomoč EU, in prehranske pakete s pralnim praškom iz razpisa FIHO in iz akcije »Lepo je deliti«.

Potrudili smo se, da je 28 družin z 62 šoloobveznimi otroci, ki imajo tudi sicer status upravičenca, na predlog krajevnih organizacij Rdečega križa prejelo pomoč v delnem pokritju računov za šolske potrebščine v višini 2.330 EUR. V Rečici in Radečah smo organizirali krvodajalski akciji, organizirali smo dva tečaja prve pomoči za voznike motornih vozil, bili na obisku pri štirih slavljenicah laške in radeške občine, se v lepem številu udeležili dobrodelnega koncerta RKS v Ljubljani in bili na regijskem sestanku s predsednikom RKS dr. Dušanom Kebrom ter na posvetu predsednikov in sekretarjev na republiškem nivoju. Štirim družinam smo s skupnimi močmi pomagali pri odpravljanju posledic nesreče in nato še poplave, ki se je zgodila konec avgusta v Rimskih Toplicah in okolici, ter realizirali obsežnejšo pomoč eni družini ob siceršnji gmotni stiski. V nekaterih krajevnih organizacijah Rdečega križa laške občine so aktivnosti potekale v znamenju organizacije in izvedbe ekskurzij, pri čemer smo jim v okviru časovnih zmožnosti tudi pomagali. Prostovoljci RK ponekod še zaključujejo z zadnjim pobiranjem članarine, saj je glavnina le-te že oddana.

V premajhnem skladišču za hrano vse zlagamo ročno, da vanj spravimo čimveč artiklov iz palet.

V teh dneh se v kar nekaj krajevnih organizacijah pripravljajo na organizacijo srečanj starejših krajanov in krvodajalcev, ki bodo v naslednjih dneh in tednih. Po doslej zbranih informacijah se bodo srečanja odvila na Marija Gradcu, v Rimskih Toplicah, na Vrhu, v Laškem in Sedražu.

V prvih dneh oktobra smo prejeli novo pošiljko hrane iz Sklada za pomoč EU, ki jo bomo namenili 495 družinam laške in radeške občine, prav tako pa bomo za razdeljevanje prejeli večjo količino jabolk. Vsega skupaj okrog 14 ton. Za prejemnike pomoči bomo izpeljali spremljevalne ukrepe, zato bomo zanje in

njihove otroke v naslednjih tednih organizirali še nekaj tematskih delavnic. Vneto pa se pripravljamo tudi na izvedbo druge »Drobtinice« v Laškem, Rimskih Toplicah in Radečah, ki bo 15. oktobra. Tudi letos bomo poskušali zbrati čim več donacij kruha, peciva in ostalih dobrot ter jih na stojnicah zamenjevati za prispevke, ki bodo namenjeni za pomoč učencem na osnovnih šolah, zlasti pri zagotavljanju toplega obroka.

Hkrati že potekajo priprave na izdelavo paketov pozornosti, obiske krajanov in razdeljevanje koledarjev. Med t. i. »krompirjevimi« počitnicami konec oktobra bomo na Debeli rtič za en teden popeljali deset učencev iz posameznih krajev. Pred nami je tudi organizacija še zadnjih štirih krvodajalskih akcij v letošnjem letu. Poleg tega je pred nami še vrsta drugih, drobnih, vsakodnevnih opravil – med drugim obnovitev večine vlog za pomoč pri RK, ki so v tem času večini potekle.

Križem in počez po krajevnih organizacijah Rdečega križa

ŠENTRUPERT

Že 38. leto zapored smo se na pot podali članice in člani Rdečega križa Šentrupert. Bilo nas je kar 53, pa še nam je žal za nekatere zmanjkalo prostora. Z največjim avtobusom Izletnika Celje smo tokrat obiskali kraje v Dravinjski dolini in Halozah. Z zanimanjem smo si najprej ogledali dvorec Štatenberg, ki se nahaja v neposredni bližini Makol, se podali v samostan Studenice, kjer so še nekaj let po 2. svetovni vojni bivale nune Magdalenke. Zanimiva je samostanska cerkev, še posebej nunska empora v njej, ki kljub obljubam še vedno ni dostopna obiskovalcem, zato smo si jo lahko ogledali le od daleč. Od tu smo se podali v romarsko svetišče na Ptujski Gori in iz ust patra Romana izvedeli kar nekaj zanimivosti o njem. V cerkvi še posebej izstopajo relief Marije zaščitnice s plaščem na glavnem oltarju in več stranskih oltarjev. Ekskurzijo smo zaključili v Križeči vasi, kjer se upravičeno lahko pohvalijo s srebrnim priznanjem evropske vasi Entente Florale Europe in šestimi zlatimi vrtnicami. Ogledali smo si nekaj zanimivosti omenjenega kraja in doživeli lep sprejem v gostilni Kidrič pri dvojčicah, kjer so nam za dobrodošlico zaigrali Vlasta in Janez ter njuna sinova. Domov smo se vračali po lepo preživetem dnevu v prijetni družbi.

Šentrupertčani smo si z zanimanjem ogledali dvorec Štatenberg.

LAŠKO

Tudi Laščani smo se že drugo leto zapored podali na ekskurzijo. Tokrat smo se odločili za severni del naše lepe Slovenije –

Koroško. Odkrili smo lahko samo en del omenjene regije, saj je dan prekratek za vse, kar sicer ponuja. Najprej smo podrobneje spoznali lectarstvo in svečarstvo več stoletne tradicije Perger iz Slovenj Gradca, obiskali smo kmetijo oz. bolje rečeno družinsko podjetje Klančnik ter prisluhnili zanimivi in bogati razlagi ter razmišljanju gospodarja Marka. Ekskurzijo smo zaključili s splavarjenjem po reki Dravi, ki so ga gostitelji za nas še posebej skrbno pripravili in na novo krstili dva nova »flosarja«.

Na splavarjenju smo dočakali tudi »flosarski« krst.

Omeniti moramo, da na ekskurzijo vabimo le tiste člane, ki so se ob pobiranju članarine v preteklih letih vpisali, da bi želeli prejemati vabilo in potovati z nami. Če do vas informacija ni prišla, lahko vašo odločitev posredujete na našem sedežu RK v Laškem in tako se bo seznam vabljenih za prihodnje leto še dopolnil.

Sicer pa se pri laški krajevni organizaciji že lotevamo priprav na srečanje starejših krajanov, nekaj dni kasneje pa bomo končno pripravili tudi srečanje krvodajalcev ter izvedli še zdravstveno predavanje o kožnih znamenjih.

Vlado Marot

RIMSKE TOPLICE

V soboto, 24. septembra, smo pri krajevnih organizacijah Rimske Toplice in Sedraž naše krvodajalce peljali na izlet. Udeležilo se jih je za kar cel avtobus. Obiskali smo Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna, kjer so nas zelo lepo sprejeli in pogostili. Predstavili so nam delovanje zdravilišča in razkazali njegovo notranjost. Tam se zdravijo predvsem otroci različnih starosti, ki imajo različne zdravstvene težave. Ob tem se želimo zahvaliti Gustiju Aškercu in Greti Dremelj za njuni darili,

Krvodajalci Rimskih Toplic in Sedraža pred Rakitno.

ki smo ju izročili gospe Barbari. Ona je bila tista, ki nas je lepo sprejela in si izven delovnega časa vzela čas za nas. Sprehodili smo se tudi po bližnji okolici in se po kosilu odpravili še na ogled Tehniškega muzeja v Bistri. Ker je bil zelo lep sončen dan, so nekateri udeleženci v lepi naravi še malce posedeli in uživali v njeni darežljivosti. Polni lepih občutkov smo se v večernih urah vračali proti domu.

Po uspešnem druženju in zadovoljstvu vseh nas se že veselimo in nadajamo organizacije še več takšnih izletov za naše krvodajalce, ki so pripravljeni darovati kri, to dragoceno tekočino.

Lidija Dovjak,
predsednica Krajevne organizacije RK Rimske Toplice

REČICA

Tudi v toplih poletnih dneh v Krajevni organizaciji RK Rečica nismo le počivali. V četrtek, 25. avgusta, smo organizirali krvodajalsko akcijo, ki se jo je udeležilo 59 krvodajalcev. To je sicer nekaj manj od pričakovanega, vendar so bili v ekipi transfuzijskega centra SB Celje zelo zadovoljni, saj so dobili kar nekaj krvi tistih krvnih skupin, ki so jo še posebej potrebovali. Tudi tokrat smo za krvodajalce pripravili brezplačni srečelov, za katerega so dobitke prispevali Pivovarna Laško Union, Thermana Laško, Fragmat TIM Laško, Final Pasarič Laško, Monting SK Laško, Rezalna orodja Cajhen Laško, Mizarstvo Zorko, Lekarna Cizej, Celjske lekarne, Čebelarstvo Mešel, TLS, d. o. o, Laško in Leclerc Ljubljana.

Med socialno ogrožene posameznike in družine smo razdelili pakete z živili. V mesecu septembru smo skupaj z OZ RK Laško trem učencem pomagali pri plačilu šolskih potrebščin, poleg tega smo z enakim zneskom iz naših sredstev pomagali še štirim učencem.

Sodelovali smo tudi v akciji RKS »Peljimo jih na morje«, v okviru katere smo lahko peljali na morje otroke, katerih starši si tega ne morejo privoščiti, in starejše.

Članice in člani RK Rečica skupaj zbrani pred vhodom v samostan Olimje.

V nedeljo, 25. septembra, smo pripravili ekskurzijo za naše člane. Veseli smo bili, da smo v treh dneh od objave prejeli kar 67 prijav. Že zjutraj smo se odpeljali proti Obsotelju. Začrtana pot nas je najprej pripeljala v Olimje. Tu smo si ogledali čokoladnico, kjer so nam razložili, kako so s to dejavnostjo pričeli njihovi predniki in kako sedaj po njihovih receptih še vedno sami ročno izdelujejo izdelke, ki resnično vsebujejo pravo čokolado. Pripravili so nam degustacijo čokolade, nekaj pa smo

jo tudi nakupili, da so se z njo lahko sladkali še domači. Skozi cerkev, ki je postavljena ob samostanu Olimje in ima enega najlepših baročnih oltarjev, nas je s svojo čudovito razlago zgodovine cerkve in dejavnosti v njej popeljal pater Jože. V lekarni smo si nakupili zdravil iz zelišč. Od tam smo se z avtobusoma odpeljali v gostišče Kocjan, kjer so nas postregli z dobrim kosilom. Po kosilu smo se odpeljali še do največje repnice Najger. Tu smo se morali razdeliti v dve skupini. Ena je šla v repnico, druga pa na ogled etnološke zbirke Marije Sušnik, ki ima razstavljenih kar 2000 eksponatov. Repnice so predniki imeli za shranjevanje poljskih pridelkov. V preteklosti so bile manjše, zdaj pa so jih s kopanjem kremenčeve mivke, ki je na tem področju naložena več deset metrov visoko, povečali in služijo shranjevanju steklenic vina, ogledu in degustacijam v njih. Gostitelj Martin nam je predstavil kar šest vrst vina, ki ga prideluje sam. Po pokušanju smo se odpeljali še do zeliščne kmetije Veronike Fabinc in poslušali predavanje o nekaterih zdravilnih zeliščih. Fabinceva nam je pripravila sladico in zeliščni čaj. Posebej moramo poudariti, da na zeliščni kmetiji nismo plačali vstopnine, saj so nam, ker smo bili iz Rdečega križa, vse pripravili brezplačno, kar je že prava redkost. Nakupili smo nekaj krem, kapljic in olj iz zelišč ter se polni lepih vtisov odpeljali domov. Posebej smo bili veseli in počaščeni, da se nam je na izletu pridružil sekretar Območnega združenja RK Laško-Radeče Vlado Marot.

Marija Šmauc

Do konca leta še štiri krvodajalske akcije v Rimskih Toplicah in Laškem

V letošnjem letu nam je uspelo izpeljati že šest krvodajalskih akcij. Sedma bo 20. oktobra v Rimskih Toplicah. Kot običajno jo bomo tudi tokrat ob velikem razumevanju vodstva pripravili v prostorih tamkajšnje Osnovne šole Antona Aškercarja.

Decembrske akcije pa že vrsto let pripravljamo v Thermani oz. v srebrni dvorani Zdravilišča Laško. Akcije bodo 8., 15. in 22. decembra. Vse štiri krvodajalske akcije potekajo za potrebe celjske bolnišnice, zato jih pripravljamo v sodelovanju z njihovim transfuzijskim centrom. Čas akcije je prav tako za vse enoten, in sicer je vpis krvodajalcev vsakič od 7. do 10. ure. Krvodajalce in ostale občane naprošamo, da se po svojih močeh udeležijo katere izmed omenjenih akcij.

Vlado Marot

REPUBLIKA SLOVENIJA
Center za socialno delo LAŠKO

KOTIČEK za STARŠE

Dragi starši,

v letošnjem letu ponovno začnemo z delovanjem skupine za starše – z majhno spremembo v uri, saj začnemo prej. Teme so sicer načrtane vnaprej, vendar z možnostjo spreminjanja in prilagajanja glede na želje.

Danes bi se dotaknila teme separacije (ločitve) mladostnikov od staršev in obratno ter individualizacije (beseda individualizacija je zelo strokovna, zato sem skušala najti lep slovenski izraz, ki pa ga žal ni, je pa v Slovarju slovenskega knjižnega jezika obrazložen, da je to proces, v katerem nastaja posamezno bitje). Zakaj ravno ta tema? V septembru se veliko staršev sreča z vključitvijo svojih malčkov vrtec ali šolo, nekateri gredo prvič, in vsaka takšna izkušnja je za oba boleča, tako starša kot malčka. Malo drugače je, ko malček postane mladostnik. Navadno se ravno mladostnik veseli izkušnje, da gre od staršev v 'svet', npr. na maturantski izlet ali na morje s svojo družbo – v teh situacijah je separacija največkrat boleča oz. bolj zaskrbljujoča le na eni strani – na strani staršev, saj se mladostniku po njegovi miselnosti tako ne more nič zgoditi. Nam staršem pa se je zgodil ON – mladostnik, poln svojega jaza, poln želje po svobodi in brezskrbnosti ... in še bi lahko naštevali. V knjigi Biti mladostnikom starši (C. Gostečnik, M. Pahole, M. Ružič) je za-

pisano, »da je mladostniško obdobje kot zrcalo, kjer starši zagledamo vse tisto, kar smo vlagali v partnerski odnos in v odnos z otrokom. Je obdobje ponovne priložnosti, da za odnos še nekaj naredimo. Vendar pa se moramo starši zavedati, da nas mladostniki nikoli niso tako potrebovali, kot nas potrebujejo sedaj, in nikoli več nas ne bodo tako potrebovali kot ravno sedaj. Glasnejša kot je njihova jeza, uporništvu in izzivanje, bolj se moramo starši zavedati, da gre za iskanje sprejetosti, pozornosti, razumevanja in ljubezni in je pravi krik po odnosu z nami: »Oče, mati, opazita me, potrebujem vaju, ne morem brez vaju. Pokažite mi pot, kako naj se obvladam, zaživim v tem svetu, v katerega odhajam in katerega me je grozovito strah.«

V knjigi so orisne **razvojne naloge**, ki pred mladostnike postavlja odraščanje:

1. SEPARACIJA-INDIVIDUALIZACIJA: sodita med najpomembnejše in najtežje. Mladostniki se poskušajo posloviti od vloge otroka, da lahko spoznajo, kdo so. Ta proces jih vleče v nasprotni smeri, vendar pa se ne smejo nobeni več približati, ker lahko izgubijo sebe. Mladostnikovo poslavljanje od staršev, od znanega, varnega je včasih videti nedoumljivo – ko si želijo pozornosti, silijo stran, druge odbijajo in odganjajo.

Separacija, ločevanje, osamosvajanje poteka podobno kot pri dvehletniku:

DVELETNI OTROCI

- upirajo se zahtevam staršev
- »polni strahu« se navdušujejo nad vrstniki
- potrebujejo stalno zagotovilo, da so starši prisotni
- vsebina kontrole (navajanje na čistočo, stisnjeni zobje, ko nočejo jesti)
- ne želijo deliti igrač
- borijo se za premoč v igri
- v usta dajejo vse

MLADOSTNIKI

- upirajo se zahtevam staršev
- se prav tako »polni strahu« navdušujejo nad vrstniki
- tudi oni potrebujejo stalno zagotovilo, da so starši prisotni
- vsebina kontrole (postavljanje ure, izogibajo se pogovoru)
- ne želijo deliti fanta ali dekleta – lastniški odnos
- borijo se za napredovanje med vrstniki
- v usta dajejo vse, od alkohola do drog

2. RAZVOJ PRIMERNE IDENTITETE: mladostniki preizkušajo različne identitete – menjavanje oblek, frizure, da bi ugotovili, katera je po njihovi meri. Nekateri identitete so nevarne, neudobne, včasih zelo neprimerne, spet druge so ustrezne. Razviti primerno samopodobo – zaznavanje sebe je zastrašujoč proces.

3. RAZVOJ IDENTITETE MED VRSTNIKI: "Kdo sem?" je pogosto vprašanje mladostnikov. Biti sprejet med vrstniki je zelo pomembna skrb mladostnikov, saj ta sprejetost zadovoljuje potrebo po samospoštovanju. Pripravljene so veliko potrpeti, da bi bili sprejeti.

4. OBLIKOVANJE SPOLNE IDENTITETE: kaj pomeni biti moški, biti ženska, sprejeti svojo vlogo in jo izraziti – nekateri rabijo veliko časa, da se najdejo v tej vlogi.

5. RAZVOJ OSEBNEGA SISTEMA VREDNOT: mladostniki vse obstoječe družinske vrednote preverjajo, postavljajo pod vprašanja, zanikajo vse, kar lahko povzroča pretrese v družini. Med šolanjem preizkušajo lastne interese in se odločajo za najprimernejšega. Zanje je značilno, da tepejo roko, ki jih hrani, vendar ne, ker staršev ne bi marali, ampak ker želijo biti **samostojni**. S starši želijo ostati v **odnosu**. To bodo počeli tako, da nas bodo vznemirjali, nam želeli pokazati, da nas ne potrebujejo več, **MOČNO** pa si bodo želeli naše pozornosti. Mladostniki želijo biti **MOČNI**, hkrati pa si želijo zaščite. Dokazati hočejo, da imajo svojo osebnost, želje, potrebe, zahteve, hotenja. Če teh potreb ne bodo zadovoljili, so lahko zelo nesramni.

Mladostništvo je doba **izzivov**: mladostnike zanima vse, kar je novo, neznano. To svojo potrebo kažejo tako, da pripovedujejo stvari, ki jih počnejo ali jih bodo počeli, pri tem pa se nam ježijo lasje. S tem iščejo pozornost. Velikokrat se radi **umaknejo**: kar pokažejo s pasivnostjo. Včasih so lahko predolgi čustveni in fizični umiki nevarni, saj so lahko znanilci depresije, uživanja alkohola ali drog.

Ravno v tem obdobju je polno nasprotujočih si znakov mladostništva – **PRIVLAČNOST IN ODBOJNOST**:

1. upirajo se kontroli staršev, hkrati pa izražajo potrebo po usmerjanju;

2. izražajo potrebo po bližini, hkrati pa jih je strah pred intimnostjo;
3. ves čas ustvarjajo pritisk na meje in jih testirajo, hkrati pa razumejo mejo kot znak skrbi;
4. veliko razmišljajo o prihodnosti, hkrati pa so močno usmerjeni v sedanjost;
5. mladostniki so spolno zreli, hkrati pa kognitivno še nepripravljeni za seksualne izkušnje.

'RECEPT' za **odgovoren odnos z mladostnikom** je:

- da jih imamo radi,
- da imamo zanje čas,
- da se zanje zanimamo,
- da starši poznamo sebe,
- da starši obvladamo sebe,
- da starši poznamo obdobje mladostništva in njegove potrebe.

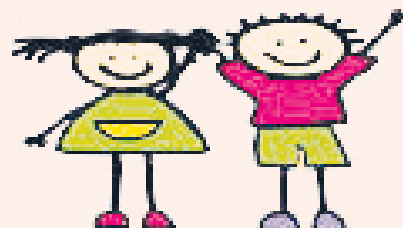
V odnosu z njimi skušajmo komunicirati v mirnem tonu. Kar začnejo s svojo nesramnostjo, s tem izražajo svojo stisko. Pogovarjajmo se z njimi o pomenu tveganja zanje in posledicah le-tega. Pri tem skušajmo **LOČITI OSEBNOST MLADOSTNIKA od njegovih DEJANJ**. Ne sprejmimo pravil igre, ki jih ponujajo naši mladostniki, ostanimo starši in spoštujmo svoj in otrokov način komunikacije.

... verjamem, da se vse opisano sliši lepo, verjamem in zavedam pa se tudi dejstva, da se z gradnjo osebnega odnosa z mladostnikom lahko razvije zdrava komunikacija in zaupanje ... skrb in strah zanje pa ostajata. Ob hitrem prehodu odraščanja se je težko navaditi dejstva, da si mladostniki ne želijo telesne bližine staršev, saj so naša čustva naravnana na otroka, ki ga ravno s telesnim stikom najlažje potolažimo, če ga objamemo in stisnemo k sebi. Ti trenutki so pri mladostnikih redki, verjamem pa, da jih še vedno potrebujejo. Vse opisano je del naših skupnih srečanj, zato vljudno vabljeni. Naj zaključim z mislijo patra Karla Geržana:

Želim iz samote in se oziram, da bi zaznal tiste, ki iščejo isto:

bližino, tisto, v kateri je bližnji resničen v svojem (p)osebni, zame drugačnem in prav tako vznemirljivem čutenju in spoznanju življenja. Budi se odnos, ki je spoštljivost, ker je zavedanje in sprejemanje drugega v njegovi osebni dejanskosti. In ni več osamljen in jaz nisem več sredi tolikega, kar je v brezosebni splošnosti časa.'

Polonca Teršek, CSD Laško

TABOR ZA OTROKE

Ideja o izvajanju vsakoletnega tabora za otroke, ki živijo v rejniških družinah, se je na Centru za socialno delo Laško porodila pred tremi leti. Takrat smo se nekoliko s strahom lotili organizacije in izvedbe, saj nismo vedeli, kako bodo otroci sprejeli takšno obliko sodelovanja. Pred tremi leti smo »prebili led«. Uspešno ...

Letos smo se srečali tretjič, prav na začetku poletnih počitnic, ko so šole že zaprle svoja vrata, sproščeni, veseli, v pričakovanju novih dogodivščin. Prišlo je 13 otrok. Skupaj smo preživeli tri čudovite dni v neokrnjeni naravi na Planinski koči na Šmohorju.

Eno izmed pomembnejših poslanstev tabora je **kreiranje otrokove pozitivne samopodobe oz. samozavesti**, ki sta ključni za otrokov nadaljnji razvoj. Otroke želimo naučiti sprejemati sebe in druge. Želimo, da se otrok zaveda, da je takšen, kot je, ok in da je edinstven. Vsako leto želimo otrokom ponuditi nove izkušnje, dejavnosti in aktivnosti, zaradi katerih se bodo tabora radi spominjali. Trudimo se ustvariti sproščeno vzdušje in varen prostor, kjer imajo otroci priložnost vzpostaviti trdnejše medsebojne odnose. Vedno znova se vračamo k pogovoru o močnih področjih posameznika, poudarjamo njegove kvalitete oz. pozitivne lastnosti.

In kaj vse smo počeli? Ustvarjali v delavnicah, se igrali, družili, razmišljali o sebi in drugih, se spoznavali, igrali športne in družabne igre, se smejali, pridobivali nove socialne veščine za življenje, se učili reševati konfliktna situacije in še bi lahko naštevali.

Prvi dan nam vremensko ni bil naklonjen, vendar nas to prav posebej ni motilo. Ta dan smo več časa namenili spoznavanju drug drugega in okolja, v katerem smo se nahajali. Dobili smo tudi obisk Milana Perka, ki nam je predstavil svet padalstva. Obljubil nam je, da bo prišel naslednji dan še enkrat in nas povabil na praktičen prikaz poleta s padalom, seveda v primeru ugodnejših vremenskih razmer.

Proti večeru smo bili deležni še enega prijetnega obiska. Obiskala sta nas lovca, Andrej Mavri in Rok Golob, ki sta nam predstavila lovsko dejavnost in nas seznanila, kako lahko vsak posameznik s svojim pozitivnim odnosom skrbi za naravo in dobro počutje živali v gozdu. Rok je tudi gozdar. Pripovedoval nam je o gozdu in o vlogi posameznika pri skrbi zanj. Večer smo preživeli ob skupnem druženju, družabnih igrah in pantomimi, kjer smo se drug drugemu nasmejali do solz.

V pozitivnem vzdušju smo nadaljevali drugi dan tabora, ki smo ga zapolnili s številnimi aktivnostmi. Dopoldanski čas je bil namenjen učenju socialnih veščin in delavnici ročnih del. Sončno, toplo poletno vreme nas je kar vabilo v naravo, zato smo del dejavnosti izvedli zunaj. Ostalo je tudi nekaj prostega časa za druge »vragolije«. V popoldanskem času nas je obiskala Petra Šuster iz Centa starejših – Hiše generacij, ki nam je za

vroč poletne dni razkrila novi recept za pripravo slaščice brez peke. Vsak je izdelal svojo sladico. Sledilo je tisto najboljše ... pokušanje sladice in sladkanje z njimi.

Program smo nadaljevali s pohodom na bližnji hrib Malič, kjer so nam Milan Perko in nekaj njegovih padalskih prijateljev pokazali skok s padalom. Z navdušenjem smo opazovali prelepo dolino z oddaljenimi griči in hribi, kjer Slovenija meji na Hrvaško, iskali pisana padala na nebu, ki so se hitro oddaljevala, in spremljali njihovo pristajanje.

Ob povratku z Maliča nas je na robu gozda pričakal Damjan Kolšek, ki nam je pripravil adrenalinski spust po žici (zeep line). Za nekatere izmed otrok je bila to prva in nepozabna izkušnja. Kar nismo se mogli posloviti ... Ob vračanju nazaj na planinski dom smo v gozdu nabrali še odpadno vejevje za taborni ogenj. Večerni čas smo preživeli ob tabornem ognju, druženju in sproščeni pogovoru.

Zadnji dan smo se pripravljali na zaključek tabora in se pogovorili o tem, kaj nam je bilo na taboru všeč in kaj bi si želeli, da bi bilo drugače. Otroci so samostojno pripravili predstavitev za rejnike in rejnice ter ostale družinske člane. Vse tri dni pa smo udeleženci pridno in vestno skrbeli za red in čistočo prostorov.

Dnevi na taboru so prehitro minili. Druženje na taboru nas je povežalo. Razšli smo se v pričakovanju, da se prihodnje leto ponovno snidemo. Upamo, dragi otroci, da ste domov ponesli lepa doživetja in prijetne spomine.

Otroci so povedali:

»Na taboru mi je bilo lepo. Všeč mi je bilo, ko sta prišla lovec in gozdar in nas poučila o gozdnih živalih. Imeli pa smo tudi različne igre z žogo. Kuhali smo brez peke. Zadnji dan mi je bilo zelo všeč, ker smo imeli predstavitev.« (K., 13 let)

»Všeč mi je bila organizacija, družba, voditeljici. Všeč mi je bilo, da smo izdelovali mape. Upam, da bom lahko naslednje leto spet prišla.« (N., 13 let)

»Na taboru sem se imel zelo v redu. Bilo je zanimivo. Najbolj mi je bilo všeč, ko smo imeli delavnice, ko smo kurili taborni ogenj in igrali nogomet. Všeč mi je bila igra »skriti prijatelj« in da je bila moja skrita prijateljica gospa Marjetka. Upam, da bo ta tabor še drugo leto, da spet vidim prijatelje. Najbolj všeč pa mi je bilo, ko smo se obmetavali z vodnimi baloni. Drugi dan tabora, ko so prišli gasilci in je bila tam tudi moja prijateljica, je bil zelo fajni.« (Ž., 12 let)

Ob tej priložnosti želimo izraziti zahvalo tistim, ki ste nam prisluhnili, nam zaupali in omogočili, da z drobnimi koraki izboljšujemo kvaliteto otrok, ki živijo v rejniških družinah.

Iskrena hvala Občini Laško, podjetju Monting SK, d. o. o., iz Rečice pri Laškem, podjetju PBK, d. o. o. iz Celja, podjetju BIRO BIT Celje, ki ste naš program finančno podprli. Zahvaljujemo se Pivovarni Laško za donacijo izdelkov njihove blagovne znamke. Hvala našim gostom, Milanu Perku, Petri Šuster in Damjanu Kolšku, ker ste z nami delili svoje veščine, izkušnje in spretnosti. Hvala tudi Lovskemu društvu Laško, Andreju Mavriju in Roku Golobu, ki sta nas poučila o zakonitostih narave in nas povabila k skrbnemu in spoštljivemu ravnanju z njo. Zahvaljujemo se tudi oskrbnici Doma na Šmohorju Heleni Perko, ki nas je razvajala z odlično pripravljeno hrano in skrbela za dobro počutje.

Velika zahvala gre tudi rejnikom in staršem, da ste nam zaupali otroke in nam omogočili čudovito doživetje. Bilo nam je res lepo ...

*Karmen Koprivc Grajžl in
Marjeta Ferlež, socialni delavki*

»Otrok je sonce, ki sveti tudi takrat, ko je nebo temno!«

POMOČ DRUŽINI NA DOMU SOCIALNA OSKRBA

Če se zaradi starosti, invalidnosti ali kronične bolezni ne zmorete oskrbovati in negovati sami, želite pa živeti doma, lahko pokličete

Center za socialno delo Laško (Hiša generacij Laško) na telefonsko številko

03/734 18 80 ali 041 415 021.

Obiskali vas bomo na domu in se dogovorili za oblike pomoči pri negi in gospodinjskih opravilih.

USTVARJALNO POLETJE S HIŠO GENERACIJ LAŠKO, SLIKARSKA RAZSTAVA, PROSTOVOLJSTVO IN OSNOVNI RAČUNALNIŠKI TEČAJ

Med 18. in 29. julijem ter med 16. in 26. avgustom 2016 so se med 9. in 11. uro v Hiši generacij odvijale brezplačne ustvarjalne delavnice za otroke in odrasle. Delavnice so bile številčno obiskane. Na njih smo sešili torbico iz jeansa in filca, z nekaj šivi in gumbi smo moške kravate preoblikovali v kače, si naredili zapestnico iz kovinskih zadrg in mrežasto zapestnico, se naučili izdelati naravne odganjalce komarjev in drugega nadležnega mrčesa, za poletne večere smo naredili vilinski svečnik, za okras sliko iz alufolije in vročega lepila ter sliko z akrilnimi barvami, iz papirja pa smo ustvarili 3D pup-up cvetočo voščilnico in quilling rožice. Štiri petke smo pripravljali v poletni kuhinji: tzatziki, česnovo in paprikinu omako, v katere smo pomakali bučkine, korenčkove in paprikine palčke, makarončke z blitvo, bučkine polpete ter šolski in tunin namaz, posladkali pa smo se s črnim gozdičkom in kremnimi rezinami v lončku, čokoladnimi hrustavčki in čokoladnim sendvičem ter s čisto pravo domačo nutelo.

26. septembra 2016 smo odprli razstavo ljubiteljske slikarke, domačinke **Jožice Šeško**. Odprtje razstave so s svojim petjem obogatile Ljudske pevke Lipa iz Šmartnega ob Dreti, učenka Braneta Klavžarja Nara Lendero je raztegnila svoj meh, Cvetka Berginc pa je prebrala dve svoji pesmi, ki sta zaokrožili prijetno druženje. Razstava **V čopič ujeti trenutki** bo na ogled do 28. oktobra 2016.

Prostovoljno delo ali energija za cel teden

Hiša generacij že vrsto let predstavlja srce krajevnega medgeneracijskega središča, ki je polna programov, skupin in toplih besed. V njej je lahko najti preplete med mlajšo, srednjo in starejšo generacijo.

Ljudje, tisti, ki so ti blizu, ti resnično lahko dajo energijo za cel teden. Ali ti z lahkoto – z majhnim objemom, pozornostjo ali lepo besedo – polepšajo dan. Sama opažam, da v naši skupini te drobtinice vsaki izmed nas pomenijo zelo veliko. Že to, da lahko v tednu s kom spregovori, posameznika reši samote in mu da volje in pričakovanje za vse tiste samotne dni.

Osamljenost lahko postane človekova nadloga – predvsem starejših. Vsi ljubeči ljudje hrepenimo po stiku z drugimi in se pri tem soočamo s pobitostjo, strahom in zapuščenostjo.

A treba je narediti dve stvari: odpreti srce za nove in vznemirljive dogodivščine ter narediti prvi korak v Hišo generacij. Tam vas med drugim vsako sredo med 15. in 17. uro čaka skupina **ZVONČKI**, ki je namenjena ohranjanju in krepitevi našega spomina.

Sabina Videc

Vabljeni, da se osebno ali preko telefonske številke: 051-439-240 ali 03-734-18-80 prijavite na brezplačni **OSNOVNI RAČUNALNIŠKI TEČAJ** (računalniško opismenjevanje za začetnike), kjer boste na 10 srečanjih spoznali osnovno uporabo računalnika (delo z mapami in datotekami), predstavili vam bomo osnovne programe (osnovne obdelave besedil), uporabo interneta, družabnih omrežji (Facebook) in elektronske pošte. Tečaj poteka v majhni skupini. Rokujete z računalniki Hiše generacij ali s svojimi osebnimi prenosnimi računalniki.

»TRUDIMO SE, DA SE VSAK DAN ČIM BOLJ PRIBLIŽAMO ŽELJAM NAŠIH STANOVALCEV TER DA JIM JE V NAŠI DRUŽBI LEPO.«

Decembra bo Dom starejših Laško, ki sicer sodi pod okrilje družbe Thermana, slovesno obeležil 15 let svojega delovanja. V tem obdobju je postal pomemben in kakovosten ponudnik storitev institucionalnega varstva starejših v Sloveniji. O aktivnostih, ki jih nudijo svojim stanovalcem, pa tudi o izzivih, ki jih prinaša prihodnost, smo se pogovarjali z vodjo Doma starejših Laško Janjo Podkoritnik Kamenšek.

Koliko stanovalcev je svoj dom začasno ali za stalno našlo pod streho Doma starejših Laško?

Dom starejših Laško je v jeseni življenja za svoj novi dom izbralo 165 stanovalcev, kar 59 pa jih prihaja iz naše občine.

Stanovalcem storitve zagotavljamo na negovalnem delu doma, oddelku za stanovalce, ki potrebujejo manjši obseg pomoči, stanovanjskem delu doma in gospodinjski enoti, ki je namenjena stanovalcem, ki so zboleli za demenco.

V družbi Thermana lahko v okviru programa varstva starejših ponudimo tudi namestitve v oskrbovanih stanovanjih. Razpolagamo namreč s 7 oskrbovanimi stanovanji, ki so namenjena predvsem samostojnim uporabnikom. Stanovanja so opremljena kot hotelske sobe, večina ima tudi kuhinjo. Uporabnikom oskrbovanih stanovanj je zagotovljena vsa zasebnost, ki so jo bili vajeni doma, hkrati pa jim je zagotovljena 24-urna prisotnost zdravstvenega osebja.

Katere so prednosti, ki odtehtajo, da se stanovalci ali njihovi svojci odločijo za bivanje pri vas?

Poleg strokovno usposobljenega kadra, ki k stanovalcem pristopa z veliko mero empatije in občutkom za individualne potrebe posameznika, je ena izmed prednosti tudi višji bivalni standard. Pri nas ima namreč vsaka soba lastno kopalnico, klimatsko napravo, priklop za kabelsko televizijo in telefonsko linijo. Morda se to sliši kot nekaj samoumevnega, kot nekaj, kar se danes pričakuje, pa vendar vse to žal še ne sodi v standard institucionalnega varstva starejših. Imamo tudi zelo ugodno lokacijo, saj lahko stanovalci, njihovi svojci in prijatelji do doma dostopajo tudi z javnimi prevoznimi sredstvi. Izjemnega pomena je tudi okolica samega doma – veliko zelenja, urejenih sprehajalnih poti, bližina zdravilišča, mesta Laško in številne aktivnosti, ki jih zagotavljamo za stanovalce.

Naša prednost je tudi v tem, da imamo koncesijo za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti, kar nam omogoča, da imamo zaposleno zdravnico splošne medicine. Od leta 2011 na tem področju sodelujemo z zdravnico Matejo Marijo Belej, ki se je dodatno strokovno usposobila za področje paliative, enako velja tudi za naše medicinske sestre in ostalo osebje. Od leta 2013 tako pri nas deluje visoko usposobljen paliativni tim, ki težko bolnim stanovalcem zagotavlja primerne storitve.

Omenili ste aktivnosti. Kaj vse je na voljo stanovalcem Doma starejših Laško?

Pred dvema letoma smo v delu doma, ki je namenjen stanovalcem, ki potrebujejo manjši obseg pomoči, začeli uvajati posamezne elemente, ki so značilni za tako imenovane domove IV. generacije, ki so sestavljeni iz gospodinjskih skupin. V dveh nadstropjih smo v prostor umeštili kuhinji, kjer se stanovalci lahko družijo, si pripravijo kavico ali čaj, enkrat tedensko pa skupaj z gospodinjami pečejo dobrote in takrat po celem domu zadiši po domačnosti. Temeljna prednost gospodinjskih enot je v tem, da so sestavljene iz manjšega števila stanovalcev, ki se med seboj poznajo, si zaupajo in lažje vzpostavijo pristne odnose z zaposlenimi, ki se ne menjujejo prepogosto.

Stanovalci našega doma imajo možnost sodelovati pri skrbi za urejenost zeliščnega vrta. Iz zelišč, ki jih vzgajamo, izdelujemo tudi dišeče blazinice in pripravljamo čajne mešanice.

V sodelovanju z Zavodom PET stanovalcem omogočamo stik s terapevtskimi kužki, česar se posebej razveselijo stanovalci, ki so doma imeli živali. Stanovalcem poleg vsakodnevne telovadbe omogočamo tudi tedensko vadbo joge, ki jo izvaja indijski mojster joge in je posebej prilagojena starejšim.

V lanskem letu smo v atriju doma postavili Senior vadbeni park. Obstoječemu balinišču smo dodali rusko kegljišče, krožno sprehajalno pot in pet vadbenih naprav. Vadba na napravah stanovalcem omogoča, da poskrbijo za fizično kondicijo, izboljšajo oziroma ohranjajo mišično moč, se sprostijo v neokrnjeni naravi in preživijo čas v družbi svojcev in prijateljev.

Stanovalcem je na voljo tudi mizarška delavnica, kjer pod skrbnim mentorstvom našega zaposlenega nastajajo izdelki, ki so prava paša za oči. V domu delujejo tudi štiri skupine za samopomoč, ki jih vodijo prostovoljci in zaposleni, ki so se za to dodatno usposobili. Imamo tudi domski pevski zbor, ki ga prav tako vodi ena izmed zaposlenih.

Četudi je za vami 15 let delovanja, se občasno verjetno še srečujete s predsodki, da spada Dom starejših Laško med »dražje« domove, ki si jih je težko privoščiti?

Menim, da ljudje vse bolj spoznavajo, da to ni tako. Ob naši ustanovitvi je bil Dom starejših Laško drugi dom s koncesijo v Sloveniji in takrat so bile cene res nekoliko višje od ostalih ponudnikov tovrstnih storitev. Danes je naša cena primerljiva z ostalimi ponudniki, od mnogih smo tudi ugodnejši. Osnovno oskrbo zagotavljamo že od 586 € dalje.

Naj poudarim, da se cene storitev institucionalnega varstva starejših določajo skladno s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev. Po tem pravilniku smo dolžni oblikovati cene vsi domovi za starejše. Omenjeni pravilnik določa tudi način oblikovanja cen nadstandardnih storitev, kar pomeni, da domovi tudi pri določanju cen nadstandardnih storitev nimamo prostih rok.

Institucionalno varstvo starejših sledi določenim trendom, med katerimi je zelo pomembna skrb za starostnike z demenco. Kako je pri vas poskrbljeno za obolele z demenco?

Vsekakor je naša dolžnost in želja, da sledimo sodobnim trendom s področja institucionalnega varstva starejših. Veliko pozornost posvečamo izobraževanju kadra, ki dela s stanovalci, ki obolevajo za demenco. Zelo pomembno je namreč, da zaposleni imamo znanje za ravnanje.

V Domu starejših Laško so stanovalci, ki so zboleli za demenco in zaradi tega potrebujejo spremljanje ter osebno vodenje, nastanjeni v gospodinjski skupini, ki smo jo poimenovali Spominčica. V gospodinjski skupini prebiva 12 stanovalcev, ki so nastanjeni v nadstandardnih dvoposteljnih sobah. Skupina ima svojo kuhinjo in jedilnico, ki jo koristimo tudi kot dnevni prostor. Stanovalci sodelujejo pri oblikovanju vsakdanjika in

se po svojih zmožnostih in željah vključijo v opravljanje vsakodnevnih opravil, kot so priprava mize za obroke, pospravljanje posode, skrb za cvetlična korita ... To jim daje potrditev, da še zmorejo, kar je temeljnega pomena. Skupina je locirana v pritličju doma, kar stanovalcem omogoča neposreden izhod na urejeno in varno ograjeno zeleno površino. To je zelo pomembno, saj se stanovalci lahko prosto gibljejo ne da bi bili izpostavljeni nevarnostim. Trudimo se zagotavljati čim bolj permanentno kadrovsko zasedbo, kar da stanovalcem še dodaten občutek varnosti.

Ali pozornost posvečate tudi medgeneracijskemu povezovanju?

Velik poudarek dajemo povezovanju s celotnim lokalnim okoljem, kar stanovalcem veliko pomeni. Obiščejo nas razna društva, zelo smo veseli obiska šolarjev in otrok iz bližnjega vrtca ter otrok,

ki obiskujejo glasbeno šolo. V letošnjem letu smo gostili godbo in mažorete iz Vrbovca, Vaško pihalno godbo z mažoretami z Vrha, pihalna godba iz Laškega je poskrbela za budnico ob 1. maju, zabaval nas je čarodej Andrej, plesali smo ob glasbi kvinteta Dori, veselili smo se z ansamblom Pepelnjak, prepevali smo skupaj s pevskimi zbori iz Laškega in okolice, če naštejemo le nekaj utrinkov.

Vsak mesec v domu pripravimo sveto mašo, za kar se zahvaljujemo nadžupniku Roku Metličarju in kaplanu Klemnu Jagru ter seveda pevcem društva Karitas.

Mesečno imajo v domu vaje pevci Ofirovci, ki nam pomagajo tudi pri ohranjanju ljudskih običajev. Kot prostovoljka nas obiskuje tudi knjižničarka Gabrijele Pirš.

Seveda odidemo tudi na potep – v Mozirski gaj, kamor smo se letos odpravili s 35 stanovalci, na krajše izlete v bližnjo okolico, na kulturne dogodke, na ogled tekem v Tri lilije ... Trudimo se, da se vsak dan čim bolj približamo željam naših stanovalcev ter da jim je v naši družbi lepo.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Načrtov in izzivov je precej. Imamo zastavljene smernice, kako bomo še dodatno izboljšali bivanjski standard naših stanovalcev. Nadgrajevali bomo psihosocialne koncepte dela, ki v prvo vrsto postavljajo stanovalca in njegove individualne potrebe ter želje. Zavzemali se bomo za nadaljnje dobro povezovanje z lokalno skupnostjo. Vsak dan posebej se bomo trudili, da bomo dodajali življenje letom.

NP

Foto: Arhiv Thermane

Marica Lesjak, »krancelpinter'ca« in stanovalka Doma starejših Laško:

V Dom starejših Laško sem prišla leto in pol nazaj po nesrečnem padcu, pri katerem sem si poškodovala kolk, roko in čeljust. Ker moja hiša sestoji iz številnih stopnic in ker sem kar nekaj časa potrebovala konstantno pomoč, smo se z družino odločili za bivanje v bližnjem domu. Z oskrbo tu sem zelo zadovoljna. Osebe je ustrezljivo, hrana okusna, predvsem pa je veliko dogajanja. Všeč sta mi jutranja telovadba in joga, ki mi pomagata pri okrevanju. V domu imam tudi družbo – veliko stanovalcev prihaja iz okoliških krajev in tako mi nikoli ni dolgčas. Za svojo dušo še vedno izdelujem rožice iz krep papirja, ki mi pomagajo ohranjati gibčne prste, obenem pa rada z njimi razveselim kakšnega zaposlenega. Mislim, da smo Laščani lahko ponosni na dom, ki ga imamo v našem kraju, in na prvovrstno oskrbo, ki jo tu prejemamo.

TEKMOVANJE V BALINANJU IN STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO

Tudi upokojenci v KS Jurklošter so aktivni. V svojem društvu imajo UO, katerega člani se trudijo, da bi kljub težavam, predvsem finančnim, svojim članom priskrbeli čim več prijetnih in lepih trenutkov. V ta namen organizirajo tekmovanje v balinanju in streljanju z

zračno puško za vsa društva upokojencev in društev invalidov občine Laško. Ta so s svojimi ekipami vedno prisotna. Tako se je zgodilo tudi 14. julija letos, ko je prostor v »centru« Jurkloštra ponovno zaživel. Vsi tekmovalci so s seboj, poleg znanja in spretnosti, prinesli tudi dobro voljo

in to tudi dokazali. Bili so enkratni. Tekmovanje v obeh disciplinah se je odvijalo v želji po osvojitvi čim boljših mest ter s tem pokalov in medalj v razvrstitvi do tretjega mesta, ki so se jih razveselili predvsem tekmovalci domače ekipe. (sl.2) Zaključek prireditve je potekal v prijetnem razpoloženju, (sl.3) zato so vsi bili enotni: VIDIMO SE NASLEDNJE LETO!

Avgust Bezamovski

Ekipa DU Jurklošter.

Pričetek tekmovanja na stezi balinanja domačih tekmovalcev.

ŠPORT IN REKREACIJA DRUŠTVA UPOKOJENCEV RIMSKE TOPLICE

Smo starejša populacija, a v športu in rekreaciji nič manj aktivna od mlajših, saj v našem športnem društvu tekmujemo kar v petih športnih panogah, in sicer v balinanju, kegljanju, kegljanju s kroglo na vrvi, pikadu in streljanju. Udeležujemo se občinskih, pokrajinskih (celjska pokrajina) ter prijateljskih tekmovanj in kadar se uvrstimo med najboljše, se lahko preizkusimo tudi na tekmah državnega prvenstva. Letos smo bili zelo uspešni, tako da smo svoje znanje in spretnosti lahko pokazali na državnem prvenstvu v balinanju in pikadu, med našimi tekmovalci pa imamo tudi državnega prvaka v ribištvu in taroku.

Poleg omenjenih športov smo zelo aktivni še na področju pohodništva. Najbolj priljubljena je nordijska hoja in tako se vsak dan srečujemo na Ruski stezi, kjer pridno nabiramo kilometre. Vsako leto imamo v mesecu ju-

niju tudi daljši in zahtevnejši pohod nordijcev, kamor povabimo še prijatelje iz Laškega.

Za naše aktivnosti potrebujemo primerno urejene športne površine. Pri železniški postaji imamo postavljeno kegljišče s kroglo na vrvi, žal pa je pred kratkim prišlo do rušenja športnih objektov pri Aqua Romi, zato smo si morali urediti novo igrišče za balinanje, kar je sprva predstavljalo precejšnjo težavo. Na pomoč nam je priskočil Danijel Hochkraut, ki nam je dovolil urejanje njegovega, že obstoječega igrišča, za kar se mu najlepše zahvaljujemo. Z obilico prostovoljnega dela ter močno zagnanostjo

smo le-tega očistili in podaljšali na ustrezne mere, da smo na njem lahko izpeljali tako občinsko prvenstvo kakor tudi Pokal Aqua Roma, ki se ga udeležujejo mnogi krajanje Rimskih Toplic. Upamo, da bomo igrišče lahko uporabljali še v prihodnje, saj nam predstavlja veliko pridobitev in omogoča kakovostne treninge.

Vsem našim športnikom se iskreno zahvaljujem za trud, voljo in vse dosežene rezultate, hkrati pa vabim mlajše upokojence z veseljem do športa, da se nam pridružite. Skupaj bomo še močnejši in se bomo lahko tudi v prihodnje veselili novih uspehov.

*Viktorija Martinšek,
predsednica komisije za
športno-rekreativno gibanje*

AKTIVNO DRUŠTVO INVALIDOV RIMSKE TOPLICE

Društvo invalidov Rimske Toplice ob koncu leta 2016 praznuje svojo 20. obletnico. V okviru aktivnosti, vezanih na to obletnico, je bila skozi vse leto izvedena že vrsta aktivnosti, kulturnih prireditev, nastopov in predavanj.

13. 9. 2016 je društvo v sodelovanju z Avto moto društvom Laško – Šolo varne vožnje – v večnamenski dvorani Rimske Toplice izvedlo predavanje na temo novosti v cestnoprometnih predpisih. Predavanje je bilo namenjeno vsem krajanom Rimskih Toplic, saj so bila v sodelovanju s krajevno skupnostjo po domovih razposlana tudi vabila. Predavanje je bilo v prvi vrsti namenjeno predvsem starejšim voznikom in voznikom invalidom. Izvedel ga je Andrej Titan, vodja šole vožnje AMD Laško, v njem pa je zajel novosti v cestnem prometu, vožnjo v križiščih, vožnjo v krožiščih in vožnjo na avtocesti, predstavil pa je tudi nove prometne znake.

Predavanja se je udeležilo več kot 40 krajanov, zlasti invalidov in upokojencev. Predavatelj je skušal odgovoriti na vsa dodatna

vprašanja prisotnih, tako da je predavanje trajalo več kot dve uri. Vsi prisotni na predavanju so bili izredno zadovoljni tako z vsebino kot tudi z načinom podajanja le-te. Slednje je moč razbrati tudi iz njihove želje, da bi se podobno predavanje v prihodnjem letu ponovilo.

Društvo invalidov Rimske Toplice se za sodelovanje pri izvedbi predavanja zahvaljuje AMD Laško, še posebej pa gospodu Titanu, ki je predavanje odlično izpeljal.

Andrej Mažgon

OHRANJANJE PSIHOFIZIČNIH SPOSOBNOSTI INVALIDOV SKOZI REKREACIJO IN ŠPORT

Laško društvo invalidov v okviru Zveze delovnih invalidov Slovenije (ZDIS) izvaja osem programov delovanja. Med njimi je program za OHRANJEVANJE PSIHOFIZIČNIH SPOSOBNOSTI INVALIDOV SKOZI REKREACIJO IN ŠPORT.

S tem posebnim socialnim programom zagotavljamo organizacijo in izvedbo različnih aktivnosti, s katerimi se invalidi srečujejo in pridobivajo boljše telesno kondicijo ter ohranjajo zdravje. Program zajema organizirano rekreacijo in najrazličnejše športno-rekreativne dejavnosti. Srečanja invalidov kombiniramo z organizacijo udeležencem primerne fizične aktivnosti, kot so hoja, teki, sprehodi, razne igre in podobno. Veliko pozornosti namenjamo plavanju (sofinanciramo vstopnine v bazene Thermane) in organiziramo različne športne dejavno-

sti za sprostitev in rekreacijo. Redno se skupine invalidov udeležujejo balinanja, ribolova, pikada, streljanja z zračnim orožjem, namiznega tenisa ipd. V navedenih športnih panogah smo uspešno sodelovali v tekmovanjih po športnem programu ZDIS. Udeležili smo se rekreativnih in športnih prireditev upokojencev in invalidov v okviru občine, organizirali meddruštveno ribolovno tekmovanje, društveno ribolovno tekmovanje s piknikom, rekreativni pohod s srečanjem. Za izvajanje programa imamo v najemu Strelski dom Mala Breza s prostori za vadbo, treninge in rekreacijo. Program krepi medsebojne socialne vezi in invalidom daje občutek enakopravne vključenosti v družbo.

V okviru programa smo 9. 9. 2016 organizirali tekmo v ribolovu za »PRVI TRNEK« na Lavi. Organizacija in izvedba tekme je bila uspešna, za kar se zahvaljujemo vsem tekmovalcem, predsedniku Lončarju in športnemu referentu društva Cverletu, še posebej pa **Ribiški družini Laško**, ki nam je omogočila tekmo na Lavi in odstopila svoje prostore za prijateljsko druženje po tekmi.

Spodobi se, da čestitam dobitnikom pokalov »PRVI TRNEK 2016«. Prvo mesto je osvojil Rudi Centrih, drugega Ervin Belak, na tretje mesto pa se je zavihtel Antun Bačič.

Viktor Korun

Uvajalno obdobje

Smo skupina Polžki in za nami je najtežje obdobje v vrtcu – uvajalno obdobje. Vsi otroci so novinci, v skupini je 14 otrok, starih od 1 do 2 let.

Uvajanje je proces, ki ga vodijo vzgojitelj, pomočnik vzgojitelja in starši oz. skrbniki. Med njimi naj poteka sprotna komunikacija. Pomembno je, da starši oz. skrbniki zaupajo vzgojitelju in pomočniku vzgojitelja, tako bo tudi otroku lažje. Starši oz. skrbniki se morajo pripraviti na prihod otroka v vrtec. Če je strah njih, to čutijo tudi otroci.

Za otroka je pomembno, da se v vrtcu počuti domače. Zato je pomembno, da ne pozabimo na njegovo ljubkovalno igračo, »niniko«, dudo, ki jo prinese s seboj v vrtec, saj ga bo ta stvar spominjala na dom. Tudi v vrtcu se pripravi okolje, ki je otroku domače in v katerem se počuti sprejetega in varnega.

Za otroke je vrtec sprememba v življenju. Otrok odhaja v novo, neznano okolje, na katero se mora navaditi.

Otroci na začetku na vrtec pogosto reagirajo pozitivno. Reakcija na ločitev od staršev lahko pride z zamikom (tudi do enega tedna). Otrok na začetku še ne dojame svoje situacije in se še ne zaveda, da bo odhajanje v vrtec nekaj stalnega. Solze ob vstopu v vrtec so nekaj povsem normalnega in pričakujemo jih lahko od vsakega otroka. Naloga staršev oz. skrbnikov je, da na takšno reakcijo otroka ne

reagirajo burno. Otroka naj pomirijo in ga sprejmejo z nasmejanim obrazom.

Vsak otrok na to obdobje reagira drugače, na svoj način. Pomembno je, da v vrtcu za njih pripravimo ljubeč in topel sprejem, umirjen potek dnevne rutine, prijeten in strpen odnos ter občutek varnosti in sprejetosti.

Uvajalno obdobje je za nami in lahko gremo k novim zmagam naproti.

*Otroci skupine Polžki
z Janjo, Natašo in Petro*

Igriva košarka

Vrtec Laško je v letošnjem letu pristopil k triletnemu mednarodnemu programu FIT KOBACAJ, ki se je v Sloveniji leta 1998 uveljavil z mednarodnim pro-

jektom FitClub International (ustanovljen v Veliki Britanji).

Prednostna naloga našega vrtca v tem letu je gibanje – krepitev zdravja otrok. Naš glavni cilj je omogočiti in spodbujati gibalne dejavnosti otrok.

V sklopu tega smo v enoti Debro že na začetku šolskega leta z veseljem sprejeli povabilo Košarkarskega kluba Zlatorog, ki je otrokom omogočil eno uro gibalnih dejavnosti z naslovom IGRIVA KOŠARKA. Igriva košarka je projekt Košarkarske zveze Slovenije, katere cilj je košarko popularizirati in ji omogočiti boljšo prepoznavnost med najmlajšimi.

Tako smo se v sredo, 28. 9. 2016, s copatki odpravili v telovadnico podružnične šole Debro, kjer so otroke dobrovoljno sprejeli trenerji in njihov Lipko. Na začetku je potekal pogovor o košarki, nato pa so trenerji otroke razdelili v manjše skupine. Sodelovali so v različnih, že postavljenih poligonih, pri katerih so se po določenem času menjali. Otroci so z veseljem sodelovali, pri dejavnostih uživali, se zabavali, gibali in upoštevali trenerje. Predvsem jim je bil všeč zabavni Lipko, ki se je s svojimi norčijami prikupil vsem otrokom. Preživeli smo čudovito košarkarsko obarvano športno dopoldne, za

katerega se zahvaljujemo trenerjem, ki so ga bili pripravljene izvesti. Poleg tega bo KK Zlatorog tudi v prihodnje otrokom nudil eno brezplačno uro igrive košarke na teden.

V sklopu programa FIT KOBACAJ bomo v enoti Debno v spomladanskem času imeli še predstavitev nogometa, ki nam ga bo predstavil Nogometni klub Laško. Tudi tega se že veselimo, saj vsi

vemo, da je ena osnovnih otrokovih potreb tudi gibanje.

Maja Slapšak, dipl. vzg.

»Kožuhanje« koruze v vrtcu Jurklošter

*Li-la-le-la, la-la-la,
že jesen je k nam prišla!*

Z jesenjo se v našem vrtcu začnejo dogajati zanimive stvari. Ker so za nami dolge počitnice, vsi komaj čakamo, da se spet vrnemo v vrtec. Spoznamo nove prijatelje in se srečamo z vsemi, ki smo vrtec obiskovali v prejšnjih letih.

Ker naš vrtec stoji sredi podeželja, naši otroci poznajo veliko kmečkih opravil. Ravno zato smo se odločili, da letos v vrtcu pripravimo ličkanje koruze, ki je včasih na kmetijah predstavljalo velik praznik, saj so se ljudje veselili druženja, si pripovedovali zgodbe, prepevali. S pripravami smo začeli takoj po malici, ko je sonce že pošteno sijalo na našo teraso. Ker so imeli kmetje prav posebna oblačila, smo se tudi mi tako opravili – rutke, krila in telovniki – vse to je dalo dogajanje še posebno pristnost. Na terasi nas je že čakal kup koruze, le da nismo posebej

vedeli, kaj naj z njo naredimo. S skupnim pogovorom smo prišli do zaključka, da je koruzo potrebno »okožuhati«. Otrokom sva predstavili postopek »kožuhanja«, nato pa smo pričeli z delom. Zaradi mešane skupine v vrtcu sva najmlajšim pri delu pomagali vzgojiteljici, starejši otroci pa so postopek ličkanja hitro osvojili. Otroci so z velikim zanimanjem, vztrajnostjo in delovno vnemo sodelovali, kup

koruze se je vztrajno manjšal, balkonska ograja pa je bila povsem okrašena z »okožuhano« in v pare povezano koruzo.

S to preprosto gesto sva uspeli otroke popeljati v preteklost in jim pokazali, da je pri delu najbolj pomembna dobra volja, pomoč prijateljev in skupno zadovoljstvo po končanem delu.

Vzgojiteljici Milena in Jasmina

SPOMINI

Sedim na tleh v dnevni sobi. Pred mano mape, ki sem jih prinesla iz službe. Med njimi stara roza mapa z mojim imenom in dekliškim priimkom, Jelka Tuš, ki sem ga zapisala pred 40 leti, ko sem se zaposlila v Vrtcu Laško. Na njej piše »Spomini«. V teh letih se je napolnila z drobnimi lističi, razglednicami, risbicami otrok, s pismi staršev, fotografijami. Na zunaj tako neugledna mapa, pravi zaklad, skriva spomine, ki me opominjajo na stekano življenje z otroki, starši in sodelavci. Spomini, ki so mozaik moje poklicne poti, so edinstveni, nepovnljivi, tako čudežni in me peljejo v novo življenjsko obdobje. Ob pregledovanju zaklada v mapi mi srce močneje bije, čutim veselje in žalost. Čas se ustavi. Počasi prebiram drobna sporočila in se vračam v preteklost. Pogled se ustavi na porumenelem, preloženem listu, na katerem piše: Pismo neznane mame, Rimske Toplice, december, 1995. Počasi pismo razgrnem in berem:

Mama o vzgoji

Od kod prihajaš, otrok? Iz česa mora biti narejena milina tvojega vsakdana, da ga lahko doživljaš kot prijaznega in naklonjenega? Kje moram postaviti meje, da boš spoznal svoje in moje omejitve? Kako naj odstranim iz najinega odnosa vse, kar spominja na sprenevedanje, laž, krivico? Kdaj naj se najini dlani dotakneta, da bova pristna in brez mask? Ostaja mi samo upanje in zaupanje, da se najina pogleda srečujeta, najini prsti

stikajo, da čutiva in doživljava polnost življenja. Ti kot otrok, ki imaš pravico do osrečujočega in zdravega otroštva, jaz kot tvoja mama, ki bi rada polno izživela svoje materinstvo. Rodil si se, kot vsak otrok, z zmoglostmi, da postaneš človek. Učlovečenje pa ti lahko omogoči samo vzgoja. Najprej v družini, pozneje v vrtcu in šoli, med prijatelji, na delovnem mestu, vzgajati se boš moral vse življenje. Najprej nas učijo in vzgajajo drugi, potem se moramo učiti in vzgajati ob drugih – sami. To je proces, ki ni nikoli zaključen.

Kdo sem? Kakšen je smisel mojega bivanja? H komu ali čemu strmim? Kako živim? Pomagam drugim ob sebi uresničevati človečnost? Kolikšen delež dejavne ljubezni, ki nas kljub vsem grozotam še vedno edina rešuje – vlagam v svoje okolje, za dobro skupnosti, ki ji pripadam? Vidiš otrok, tako se sprašuje tvoja mama in potem išče odgovore v svojem duhu. Veš, najtežje je poznati sebe: svoja pričakovanja, potrebe, iluzije, napake in strahove. Biti mama je izziv tudi za mojo duhovno rast. In tako se vzgajava in rasteva oba: ti, moj otrok, in jaz, tvoja mama.

Mama

Vsebina pisma se me dotakne, po obrazu polzijo solze. Pismo spoštljivo preložim in spravim v mapo za spomine, v želji, da rečem HVALA neznani mami za njeno iskreno sporočilo. Srečna sem, da je pismo postalo del mojih spominov.

Jelka Kapun

»Potujmo z nogami«

Evropski teden mobilnosti, ki smo ga letos obeležili v tednu med 16. in 22. septembrom, povezuje na tisoče evropskih mest v skupnem prizadevanju za človeka in okolju bolj prijazne načine mobilnosti. V dobi hitre tehnološke rasti, pomanjkanja časa in gostote prometa zaradi zasebnih prevoznih sredstev je zelo pomembno, da se z osveščanjem o premikanju z nogami, s kolesi, z javnimi prevozi učence navaja na drugačno pot do cilja in s tem na posredno varovanje narave ter kakovostnejše preživljanje časa. Težnja naraščanja zasebnega prevoza je opazna tudi pri učencih, saj jih precej uporablja domači prevoz od doma do šole. Posledično se torej manj gibljejo in družijo z vrstniki. A to je že druga zgodba.

Letos se med 63 občinami v Sloveniji tudi naša vključuje v izdelavo celostne prometne strategije. Razlog za to odločitev izhaja iz potrebe po izboljšanju življenjskega prostora, zmanjšanju onesnaženosti zraka zaradi prometa in hkrati povečanju prometne varnosti. Ljudje, ki živijo v občinah z urejeno prometno strategijo, so v povprečju bolj zadovoljni občani.

V projekt mobilnost so se na občinsko pobudo vključili učenci tretjega razreda OŠ Primoža Trubarja Laško in podružnične šole Debro. Pripravili so projektni dan in se pogovarjali, kako manj onesnaževati – predvsem z uporabo kolesa in nog. Nastali so zanimivi in barviti izdelki na temo Kako bom potoval/-a, ko bom velik/-a.

Ob odprtju razstave 21. septembra v avli matične šole je spregovorila gospa Vižintin, predstavnica Občine Laško, in se učencem zahvalila za čudovite izdelke. Idejne zamisli so prispevale mentorice Tanja Vrhovšek, Katja Aškerc, Mateja Slemenik, Vesna Obrez in Irena Plevnik. Za nagrado so učenci prejeli odsevnik za kolo.

*Irena Namestnik,
pomočnica ravnateljice
Foto: Jakob Pirš*

Košarkarski navdušenci

Člani Košarkarskega kluba Zlatorog Laško so v četrtek, 29. septembra, obiskali učence od prvega do četrtega razreda matične šole Laško. Na zabaven način so jim prikazali košarkarske veščine in jih s tem poskušali navdušiti za ta šport. Pri tem jim je pomagal Lipko.

Petra Velikonja, foto: Jakob Pirš

Trije mušketirji (prostovoljci Društva PikaTaj) na OŠ Primoža Trubarja Laško

Vse se je začelo lani, 14. 10. 2015, ko smo se trije prostovoljci, Jernej Stopar, Mateja Metelko in Martina Metelko, dijaki Gimnazije Celje - Center, odločili, da bi radi pomagali učencem z različnimi potrebami (učna pomoč, pomoč pri vedenju). Mentorica mag. Helena Maher Rasinović, ki spodbuja, vodi in usmerja prostovoljstvo na šoli, na Gimnaziji Celje - Center, nas je seznanila z delom Društva PikaTaj in nas napotila k članicam društva. Naši mentorici, Irena Plevnik in Martina Krebl, sta nas toplo sprejeli in nam dodelili otroke, ki so bili potrebni pomoči. Tako smo dobili štiri otroke, s katerimi smo preživeli veliko lepega. Srečevali smo se vsako sredo ob 14. uri v dveh učilnicah Osnovne šole Primoža Trubarja Laško, PŠ Debro. Srečali smo se kar 24-krat. Izvajali smo številne aktivnosti, kot so igre na igrišču, družabne igre, izvajali smo delavnice, tudi kuha-

li smo in si naročili pico. Občasno smo izvedli skupno srečanje tudi z drugimi otroki, ki se srečujejo s članicami društva na drugih lokacijah.

Seveda pa se nismo le zabavali, saj je bila naša glavna naloga pomagati. Z učenci smo se veliko pogovarjali, se zabavali in tudi sami veliko naučili. Z otroki, ki so potrebovali učno pomoč, smo skupaj delali domačo nalogo in jim snov, ki so jo obravnavali pri pouku, še enkrat poskusili razložiti na enostavnejši način. Z učenci, ki so imeli vedenjske težave, smo se veliko pogovarjali in presojali različne življenjske situacije. Prostovoljci smo v vsakem učencu našli svetle plati, zaradi katerih smo še posebej radi prihajali k uram. Velikokrat smo se nasmejali do solz, ko smo poskušali razviti kakšno debato in ugotovili, da o avtomobilih in igricah »nimamo pojma« ter da otroci to obvladajo veliko bolje kot mi, čeprav smo nedolgo tega tudi sami bili na njihovih mestih. Upamo, da smo jim pomagali ter jim dali dobre nasvete in napotke za življenje. Ve-

likokrat smo upoštevali tudi njihove želje – tudi če smo imeli pripravljeno uro in so oni predlagali kaj drugega, smo zdru-

žili našo in njihovo idejo, malo improvizirali in odlično speljali družjenje. Sami smo zelo uživali v svojem delu in pridobili tudi nekaj izkušenj. Glede na to, da se vsi trije podajamo v pedagoške vode, nam je prostovoljno delo na šoli omogočilo boljši vpogled na to, kakšno bo naše delo v prihodnosti. Odločili smo se prav. Delo smo opravljali iz preprostega razloga – želeli smo jim pomagati. V današnjih časih je prostovoljne pomoči premalo in premalo si pomagamo med sabo. Vsak stremi k svojemu cilju in drugi nekako niso »njegova stvar«. Mi se tega problema zavedamo in poskušamo narediti čim več za to, da se to spremeni. Ko človek komu pomaga in ko vidi, da je komu polepšal dan in da še ne bi šel domov, ko je ura tri popoldne (družili smo se od 14.00 do 15.00), začuti v sebi notranje zadoščenje in srečo. Zato spodbujamo vse tiste, ki bi si želeli pomagati in ki takšno delo radi opravljate, da poskusite. Ne bo vam žal. To je zelo prijetna izkušnja, ki vam bo pomagala razumeti otroke, učiteljski poklic in navsezadnje otroške težave, ki jih otroci s posebnimi potre-

bami čutijo in jih v razredu sošolcem in učitelju ne zaupajo, vam pa jih mogoče bodo.

Jernej Stopar, dijak Gimnazije Celje – Center, prostovoljec Društva PikaTaj

Septembrske radosti na podružnični šoli Vrh

Poletje in poletne počitnice so se počasi poslavljale. Bližal se je september, ko šole na široko odpro svoja vrata in z veseljem pričakujejo svoje obiskovalce.

Šola na Vrhu letos med počitnicami ni samevala. Poleg čudovite narave in toplih sončnih žarkov so ji družbo delali priidni delavci, ki so v njej izvajali načrtovana obnovitvena dela. Nekaterim šolskim prostorom so spremenili svojo namembnost in s tem omogočili odprtje oddelka predšolske vzgoje. V lepo prenovljenih

prostorih smo z velikim veseljem sprejeli naše malčke, s šolarji pa vstopili v novo šolsko leto. Letos je samo osem učencev v enem kombiniranem oddelku od 1. do 4. razreda. Upajmo, da bo tudi vrtec pripomogel pri lažji odločitvi staršev, da bodo otroke vpisovali v šolo svojega šolskega okoliša. O dobrem sodelovanju šole in vrtca ne dvomimo. Sodelovali in družili smo se že na prvi šolski dan. Tudi policist ni obiskal samo prvošolce, temveč vse otroke naše šole. Šolarji smo naveza-

li stike tudi s podružnično šolo Rečica. Skupaj smo izvedli športni dan – šli smo na jesenski pohod na Zavrata. Spomladi bomo tudi mi gostili njih.

Upajmo, da bomo s skupnimi močmi in dobrim sodelovanjem uspešno zaključili še eno, za nas kar zahtevno šolsko leto.

V naslednjem šolskem letu pa nas bo mogoče šola pričakala še lepša, v »novi preobleki«. Odgovorni na Občini Laško, predsednik KS Vrh in ravnatelj vedo, da je šola srce kraja. Najlepša hvala, ker se trudite, da šola ostaja in obstaja.

Marija Kotar

Pikin festival in male Pikice

Druga polovica septembra je med našimi najmlajšimi že tradicionalno pikasto obarvana. V tem času okrog 140 naših učencev, seveda ob spremstvu delavcev šole, množično obiše Pikin festival v Velenju. To pa za njih in za nas

učiteljice in učitelja ni navaden dan, ampak čisto pravi tehniški dan. Že nekaj dni prej se z branjem zgodb ali ogledom filma o Piki Nogavički pripravljamo na ta festival. Učenci, ki so se ga že udeležili, se veselijo, da bodo spet iz različnih materialov izdelovali zanimive izdelke in si ogledali kakšno Pikino zanimivost, prvošolčki pa imajo nekoliko mešane občutke, saj ne vedo, kaj jih čaka. A ko pridemo na prizorišče, tudi najmlajše zgrabi ustvarjalna žilica in izdelke nizajo večinoma zelo uspešno. Ob dodatnem usmerjanju večinoma vsi dosežejo zastavljene cilje in izdelajo vsaj tri izdelke. Kar hitro se tudi prvošolci navadijo gneče in premagajo strah pred neznanimi obrazi in tem, da bi nanje pozabili ali da bi se izgubili. Posebej so veseli, ko si lahko ogledajo kakšno Pikino zanimivost. Letos jih je posebej navdušila – prvič predstavljena – gusarska ladja, po kateri so se lahko sprehodili in si jo temeljito ogledali. Prireditelji so tudi pohvalno uredili veliko dnevno sobo na prostem, kjer smo lahko na domiselnih sedežnih garniturah dostojno pomalicali. Seveda je vedno premalo časa, da bi si ogledali vse predstavljene zanimivosti in se preizkusili v še večjih ustvarjalnicah. Tako nam vedno ostane želja, da bi se naslednje leto spet vrnili in doživeli še en lep Pikin dan.

Magdalena Stopinšek, vodja tehniškega dne

Pozdrav ptic miru na OŠ Antona Aškerc Rimske toplice

Z letošnjim šolskim letom se je naša šola pridružila mednarodni mreži UNESCO ASP šol in vrtcev. Že kar na začetku šolskega leta smo se začeli pripravljati na prvi UNESCO praznik. Obležili smo DAN MIRU. Osrednja tema, rdeča nit letošnjega praznika se glasi »TUDI TI LAHKO SPREMENIŠ SVET«.

S projektom POZDRAV PTIC MIRU povežemo šole in širšo družbo tako v Sloveniji kot v tujini ter jih ozaveščamo, da lahko vsak človek prispeva svoj košček v mozaik lepše in mirne prihodnosti.

Pri razredni uri 7. b razreda in pri UNESCO krožku smo izdelali ptice miru in jih opremili s spodbudnimi mislimi o miru:

»Ni poti k miru, mir je pot.«

Mahatma Gandhi

»Mir ima za svet isto vrednost, kot jo ima kvas za kruh.«

Talmud

»Kjer ljudje v miru živijo, jim ptice rajsko žvrgole.«

Slovenski pregovor

Odločili smo se, da našo poslanico ponesemo po kraju vse do Rimskih term. Tam so nas zelo prijazno sprejeli in nam dovolili, da smo pristopili h gostom in jim predali naše sporočilo. Vodstvu Rimskih term smo zelo hvaležni za dobrodošlico in za prigrizek.

Dušanka Klančar,

UNESCO ASPnet koordinatorica na OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice

Množični tek za otroke – Projekt: »Začni mlad, tekmuji pošteno«

Na pobudo Atletske zveze Slovenije smo se v petek, 16. 9. 2016, pridružili številnim šolam in društvom po Sloveniji pri projektu »Začni mlad, tekmuji pošteno«. S tekom na 100 metrov so se učenci pridružili projektu ter zavedanju škodljivosti in vpliva raznih poživil na zdravje človeka, športnika ali tekmovalcev. Tekli so tudi otroci iz Vrtca Ostržek.

Skupaj je teklo kar 209 otrok pod mentorstvom učiteljice Jožice Krajnc Romih. Teh 100 metrov seveda ni predstavljalo nekega pretiranega napora, temveč zanimivo in zabavno izkušnjo.

Pri teku so pomagali učenci izbranega predmeta ŠZZ. Po predhodnem razgovoru o vsebini projekta jim je mentorica Jožica razdelila naloge in zadolžitve. Učenci so pomagali pri izvedbi samega teka, še prej pa so pred poukom postavili in označili progo na šolskem igrišču. Tek je potekal v dopoldanskem času, v času pouka. Učenci, ki na urniku niso imeli športne vzgoje, so na ta dan dolžino pretekli v prostem času.

Tek je potekal v lepem vremenu in pravem športnem vzdušju. Čeprav je tek prešel v tekmovalnost, so bili vsi navzoči zadovoljni in so akcijo zapustili v zavedanju, da je tekmovanje pošteno le, če je brez vnosa raznih poživil.

*Dušanka Klančar,
UNESCO ASPnet koordinatorica
na OŠ Antona Aškercia Rimske Toplice*

Na Pikinem festivalu

V sredo, 21. 9. 2016, smo se učiteljice in učenci od 1. do 5. razreda osnovne šole Jurklošter odpravili na Pikin festival. Ko smo prispeli tja, smo se razdelili v skupine. Učenci smo se odpravili v Pikine delavnice, kjer smo izdelovali izdelke. Moji izdelki so: riba, pes, 3D očala in škatla.

Čas nam je hitro minil, saj se je dogajalo veliko različnih in zanimivih stvari. Komaj čakam drugo leto, da spet gremo na Pikin festival.

Timotej Stopinšek, 3. r.

Javna zahvala

Zahvala podjetju AGM Nemeč in gostišču Aqua Roma za pripravo in organizacijo zabave po valeti, ki je bila 10. 6. 2016.

Po zaključku valet so otroci imeli zabavo in pogostitev na bazenu, kjer so lahko uživali ob glasbi DJ-ja in se kopali ob varstvu kopalniškega reševalca. Zabava je bila namenjena tudi srečanju in prijetnemu druženju staršev in razredničark. Zaključna zabava je trajala pozno v noč brez težav in zapletov, zato smo izredno hvaležni organizatorjem.

*Zelo zadovoljni starši in otroci
9. razredov OŠ Antona Aškercia Rimske Toplice*

ŠTUDENTI IN DIJAKI, S POLNO PARO NOVIM ZMAGAM NAPROTI!

Kaj smo počeli med poletjem?

Tradicionalno vsako leto pripravljamo Aquasplash. Letos smo

prvi vikend v avgustu izkoristili lep sončen dan za skok v bazen, in sicer pod prečudovito kupolo Thermane Laško. DJ Kuky je poskrbel za zabavo, ki je trajala vse do poznih večernih ur. Za popestritev celotnega dogajanja so poskrbele animatorke z različnimi igrami. Bilo je res zabavno in skupaj smo preživeli prečudovit dan.

V soboto, 20. avgusta, je v zgodnjih jutranjih urah sledil odhod v hribe, tokrat smo se odpravili proti Dolomitom, ki veljajo

za eno najatraktivnejših gorskih destinacij. Letos smo se podali v enega najlepših predelov, v Sekstenske Dolomite. Na dvodnevem izletu smo osvojili kar nekaj vrhov, bili pa smo razdeljeni tudi v dve težavnostni skupini.

Med vrhovi, ki sta jih dosegli obe skupini, lahko naštejemo Cima di Mezzo, Cristallino d'Ampezzo in kočo Auronzo. Drugi dan smo bili ponovno ločeni v dve skupini. Prva se je mimo koč Lavaredo podala na Monte Paterno, v nadaljevanju je po grebenu in po ferati Innerkofler sestopila do koč Locatello ter nato v dolino Val Fiscalina. Druga skupina se je podala do koč Lavaredo in Pian di Cegnia ter nato mimo koč Comici sestopila v dolino Fiscalina. Na poti so nas spremljali svizci, sonček in ogromno dobre volje.

Konec avgusta pa je nastopil čas za zabavo in druženje v Rečici na LAK-ovem pikniku, kjer smo se podili za žogo med igranjem zorbing nogometa in igrali odbojko na mivki. Poskrbljeno je bilo za hrano, pijačo in dobro glasbo.

Za vse adrenalinske navdušence smo ob koncu študijskih počitnic organizirali izlet v Planico, kjer smo preizkusili Zipline. Preleteli smo največjo letalnico na svetu in doživeli tisto, kar doživljajo najboljši smučarji skakalci na svetu. Da je bila nedelja res dobro izkoriščena, smo se odpravili še na krajši pohod skozi dolino Tamar in si ogledali izvir Nadiže.

V novem šolskem letu smo z dijaško sekcijo Laškega akademskega kluba organizirali filmski večer. Že pred tem smo naredili izbor filmov, na dan dogodka pa smo si izbrali enega izmed njih. Tako smo si v prostorih LAK-a ob prigrizkih in pijači ogledali akcijsko komedijo Ride along 2 in preživeli zabaven večer v odlični družbi. Naslednji dogodek, ki ga bo organizirala dijaška sekcija, bo Halloween party, več informacij pa si boste lahko prebrali na naši Facebook strani Dijaška sekcija LAK.

Vabilo k vpisu naše društvo

Kako postaneš član LAK-a? Na naše uradne ure (v petek, 18.30–20.30, ali soboto, 10.00–12.00) prinesi originalno potrdilo o vpisu za tekoče študijsko/šolsko leto, mi pa ti podarimo praktično darilo ob vpisu. Članstvo v LAK-u je brezplačno in ti ponuja številne ugodnosti, subvencije, izlete po Sloveniji in tujini, izobraževanja in predvsem nova poznanstva in prijateljstva. Vsak je dobrodošel, zato se nam čim prej pridruži!

Podaljšan rok za enkratno štipendijo – DIJAKI

Letos v sodelovanju s Centrom za socialno delo Laško objavljamo razpis za pridobitev enkratne štipendije za dijake v socialni stiski. Podelili bomo 8 enkratnih štipendij v višini 250 EUR. Upoštevane bodo vse vloge, ki bodo prispele do podaljšanega roka, ki je 20. oktober 2016 do 12. ure. Več informacij o razpisu si preberite na naši spletni strani (www.drustvo-lak.si).

Kaj pripravljamo za vas?

- 15. 10. – Delavnica Photoshop
- 22. 10. – Začetek jezikovnega tečaja (italijanščina)
- 31. 10. – Halloween party
- 5. 11. – Začetek brezplačne vodene sobotne rekreacije
- 26. 11. – Izlet po vinskih kletih
- 3. 12. – Brucovanje
- 13. in 14. 12. – Kuhanček v Mariboru in Ljubljani
- 29. 12.–1. 1. – Novoletni izlet v Novi Sad

Spremljaš nas lahko tudi na naši Facebook strani (Društvo LAK), spletni strani (www.drustvo-lak.si) in Snapchatu ([drustvo.lak](https://www.snapchat.com/add/drustvo.lak)).

ZLATOROG PRIPRAVLJEN NA NOVO SEZONO

Košarkarski klub Zlatorog v novo sezono vstopa zelo ambiciozno, saj v Laškem v kar sedmih mladinskih selekcijah upajo, da jim uspe preboj med najboljše slovenske ekipe. Za razvoj mladinskega pogona še naprej ostaja ogovoren Ozren Seleskovič, čigar vizija je, da skupaj z ostalimi trenerji in vodstvom kluba poveča število udeležencev v mlajših kategorijah ter vzgoji posameznike, zmožne prehoda v vrhunsko člansko košarko.

Fantje U19, ki so v minuli sezoni državnega prvenstva osvojili odlično 2. mesto, bodo igrali v 1. slovenski ligi in pri

tem merijo na finalni turnir. Trenerju Seleskoviču bo še naprej asistiral Silvester Brumec, moštvo pa večinoma ostaja enako kot v pretekli sezoni: Aljoša Stropnik, Enej Miklavčič, Žan Vodiškar, Nejc Barič, Žan Blatnik, Ibrahim Mulaomerović, Rade Lisica, Rene Grdadolnik ter Dino Kobič. Ekipo so v novi sezoni okrepili Jure Meglič, Jernej Ledl, Domen Hribnik, Urban Durnik, Tim Tomažič in Nino Cehtej.

Isti trenerski dvojec bo prav tako skrbel za napredek ekipe fantov U17, ki so si ob koncu minule sezone z odličnimi predstavami v kvalifikacijah zagotovili mesto v 1. slovenski ligi.

V kategoriji fantov U15 bosta nastopali dve moštvi. Ekipo Zlatorog A, ki jo vodita Žiga Jug, sicer vodja pionirskega pogona, in Jernej Kolšek bo nastopala v 1. slovenski ligi, ekipa Zlatoroga B pa bo pod taktirko Gregorja Baleka in Žige Juga igrala v 2. slovenski ligi.

Nova sezona se je za večino mlajših selekcij že začela, članska ekipa pa je zaključila serijo pripravljalnih tekem in krenila v sezono, v kateri bo zaigrala v treh tek-

movanjih – Ligi Nova KBM, Pokalu Spar in Pokalu Sixt Alpe Adria. Po uspešni sezoni 2016/17, v kateri so košarkarji iz Laškega zaigrali v finalih državnega prvenstva in Pokala AAC, tudi v prihajajočih mesecih apetiti ostajajo precejšnji.

Trenerju Alešu Pipanu bodo na voljo Jan Špan, Matej Krušič, Belorus Roman Rubinshteyn, povratniki v ekipo Zlatoroga – Ramo Rizvič, Igor Tratnik in Miloš Miljković, moštvo pa bodo vrh slovenskega prvenstva in pokalnih tekmovanj pomagali krojiti tudi mladi Urban Durnik, Nejc Barič, Jernej Ledl, Dino Kobič, Ibrahim Mulaomerović in Tim Tomažič.

Uvodno domačo tekmo so Laščani odigrali že v soboto, 8. oktobra, ko je v dvorani Tri lilije gostoval Portorož. Vsi ljubitelji Košarkarskega kluba Zlatorog Laško vabljeni, da postanete njegovi člani ter si tako sezonske vstopnice in uradno majico kluba zagotovite po izjemno ugodni ceni 40 EUR, oziroma 15 EUR za otroke, dijake in študente. Podrobnosti o nakupu si lahko preberete na spletni strani www.kosarkarskiklub-lasko.si.

KK Zlatorog Laško

VETERANI KOŠARKARSKEGA KLUBA ZLATOROG LAŠKO USPEŠNI NA 9. EVROPSKEM PRVENSTVU V NOVEM SADU

Evropsko prvenstvo za veterane v košarki je organizirano vsaki dve leti v različnih veteranskih kategorijah, tako za ženske kot za moške. Na letošnjem prvenstvu v Novem Sadu, ki ga je pod okriljem Mednarodne veteranske košarkarske zveze (FIMBA), pripravila Veteranska košarkarska zveza Srbije, je sodelovalo 61 moških in 32 ženskih ekip iz cele Evrope. Čez dve leti bo jubilejno 10. prvenstvo gostil Maribor.

Veteranski košarkarski klub Pivovarne Laško je bil ustanovljen že leta 1994, ko je Košarkarski klub Pivovarna Laško slavil 25. obletnico uspešnega nastopanja v slovenskem košarkarskem prostoru. Poleg ohranjanja športnih in prijateljskih odnosov so od obstoja kluba leta 1994 dosegli tudi več odmevnih rezultatov: postali so prvaki II. Slovenskega prvenstva veteranov leta 1996 v Radencih, prav tako so bili prvaki Mednarodnega tur-

nirja Ljubljana '96 in Savinjske košarkarske lige na Polzeli v sezonah 2000/01 in 2012/13, drugi so bili v sezoni 1996/97 in tretji v sezonah 1997/98, 2001/02 in 2002/03; postali so prvaki Rekreativne lige v Trbovljah v sezonah 2003/04, 2004/05 in 2007/08, tretje mesto so zasedli v sezonah 2002/03 in 2006/07, trikrat so bili prvaki Zalokarjevega memoriala v Šentjurju (2001–03), leta 2009 pa so postali zmagovalci mednarodnega turnirja v Kopru, kjer so bili leta 2010 še vice prvaki.

Od leta 2005 redno nastopajo in osvajajo medalje tudi na svetovnih prvenstvih v veteranski košarki. Prvenstev so se udeležili leta 2005 v Christchurchu na Novi Zelandiji (bron), leta 2007 v San Juanu v Portoriku (zlato), leta 2009 v Pragi na Češkem (srebro), leta 2011 v Natalu v Braziliji (8. mesto), leta 2013 v Solunu v Grčiji (12. mesto) in leta 2015 v Orlandu v ZDA (9. mesto).

Letos so se prvič udeležili sicer že 9. evropskega prvenstva v veteranski košarki Maxibasketball v Novem Sadu in med moštvi iz 13 držav v kategoriji 45+ zasedli 6. mesto, kar je z upoštevanjem dejstva, da so nastopili v precej okrnjeni postavi in s številnimi poškodbami, na koncu pomenilo odlično uvrstitev.

V moštvo, katerega trener je bil Srečko Lesjak, so nastopali Sebastjan Seme, Miha Uršič, Marko Pinter, Jože Sadar, Zoran Blatnik, Tomaž Blagotinšek, Milan Damiš, Tomaž Durnik in Stojan Zor.

Čeprav laško moštvo tokrat ni osvojilo medalje, pa se je le-te veselilo skupaj z njihovim trenerjem Srečkom Lesjakom, ki na evropskih prvenstvih zastopa barve moštva SLO 60+, ki je tokrat osvojilo bronasto medaljo, pred tem pa tudi zlato leta 2010 v Zagrebu in bronasto leta 2013 v Solunu.

Legendi laške, Srečko Lesjak (bron) in srbske Srečko Jarić (zlato) košarke na 9. evropskem prvenstvu v Novem Sadu

KK veterani Zlatorog Laško po tekmi s selekcijo Ruske federacije na 9. evropskem prvenstvu v Novem Sadu.

LAPORNIK ŽE DEBITIRAL V ŠPANSKI LIGI

V Laškem imamo ogromno dobrih športnikov, na katere smo ponosni. Še eden izmed takšnih je 23-letni košarkar Miha Lapornik. Svojo košarkarsko pot je začel v domačem KK Zlatorog, se prebil do reprezentančnega dresa, danes pa je član španskega Bilbao.

Mihova športna pot se je začela že zelo zgodaj, saj je košarkar tudi njegov oče Danijel. Ta ga je redno vodil na košarkarske tekme, čeprav Miha prizna, da je za njegov razvoj v odličnega košarkarja zaslužna celotna družina. Po letu igranja pri ljubljanski Olimpiji si je za prvo izkušnjo igranja v tujini izbral Španijo, in sicer klub Bilbao: »Nekaj zanimanja je bilo že med sezono, a me je pogodba še vezala na Union Olimpijo, nato pa smo po koncu sezone našli skupen jezik in delček mojih sanj se je uresničil. Zaigral bom namreč v najmočnejši ligi v Evropi, prav tako bom igral Eurocup kot že prej v Olimpiji.« Nivo igre je, kot pravi Lapornik, v Španiji precej višji, zato se želi čim bolj izkazati in dostojno nastopati v njihovem prvenstvu. »V klubu so igralci,

ki so že nekaj let v Španiji, zato bo konkurenca še toliko večja, ampak pričakujem, da bom v svojem prvem letu v tujini dobil nekaj minut, da pokažem, zakaj sem prišel in dokažem sebi ter drugim, da lahko igram na tem nivoju.«

Živeti v tujini

Življenje v tujini mu predstavlja svojevrsten izziv, ampak mu je vse precej lažje, ker je z njim odšlo deklet Vesna, ki, kot pravi, skrbi zanj in celotno gospodinjstvo ter mu stoji ob strani in ga pri vsem vzpodbuja, tudi pri učenju španščine: »Tu govorijo posebno narečje, euskara - baskovski jezik, ki je precej zapleten in niti malo ni podoben španščini. Na srečo so poleg mene v klubu še štirje igralci iz bivše Jugoslavije, zato veliko komuniciramo v srbsščini. Navodila trenerja dobivamo v španščini, potem pa nam prevajajo v angleščino, ampak bistvene stvari že razumem, tako da mislim, da čez kak mesec ne bo večjih težav.«

Debi v Španski ligi

V začetku meseca je bila ekipa Bilbao na prvem gostovanju blizu Madrida, ko

je Lapornik že dobil svojo priložnost na tekmi s Fuenlabrado. »Tekmo smo zmagali, sam pa sem s svojim debijem kar zadovoljen, glede na to, da sem tukaj komaj 14 dni, pred tem sem bil namreč še z reprezentanco. V 12. minutah sem dosegel 2 točki, 2 skoka in 2 asistenci,« zadovoljno pove in še doda, da se bo v Laško vedno vračal z velikim veseljem, saj so tu njegov dom, družina, prijatelji in spomini na prve košarkarske korake.

Mojca Knez Jovan

Foto: osebni arhiv

Miha se rad tudi zabava, zato v prostem času z Vesno raziskujeta mesto ali pa se odpravita na plažo, ki je v bližini njegovega/njunege novega doma.

RUDARJA NA TRIGLAVU

Rudarsko društvo Sveta Barbara Sedraž je v sodelovanju z Planinskim društvom Iskra Ljubljana organiziralo pohod na vrh Triglava. S člani in vodniki ljubljanskega društva sva se 28. in 29. avgusta 2016 na pohod odpravila dva uniformirana rudarja v svečanih uniformah Rudarskega društva Sveta Barbara Sedraž. V zgodnjih jutranjih urah 28. avgusta nas je iz Rudnega polja pot vodila po gozdni poti navzgor. Rudarja Drago in Alojz, ki sva vso delovno dobo delala pod zemljo v Rudniku Hrastnik, sva takoj opazila, zakaj ime Rudno polje. Namreč v gozdu med smrekami je vse polno raziskovalnih, zaraščenih, odkopnih rovov in jaškov. Na tem področju so dolga leta odkopavali železovo rudo.

V prijetnem vzdušju smo prispeli do Vodnikovega doma. Sledil je krajši postanek, nakar nas je pot vodila preko grebena do Planinskega doma Planika. Sledilo je kosilo in počitek. V zgodnjih jutranjih urah 29. avgusta smo se povzpeli na vrh Triglava. Iz orglic, na katere je zaigral Drago, je zazvenela slovenska himna, z enominutnim molkom pa smo počastili spomin na umrle in ponesrečene rudarje in planince. Kot predsednik Rudarskega društva Sveta Barbara Sedraž sem opisal

delo štirih mož.

Po obstoječih zapisih so se na pobudo Žiga Zoisa štirje vrli možje 26. avgusta 1778 podali na Triglav preko zelenega snega ali ledenika. To so bili rudar Luka Korošec iz Gorjuš, rudar Matevž Kos iz Jereke, Štefan Rožič, lovec na gamse, in zdravilec Willonitzer iz Stare Fužine, ki je bil vodja odprave. Rudarja sta raziskovala rudna bogastva v visokogorju.

Veliki mož Jakop Aljaž se je rodil 6. julija 1845 v Zavrhu pod Šmarno goro očetu Antonu in materi Elizabeti. Bilo je deset otrok, sedem sinov in tri hčere. Jakop je bil šesti po vrsti. Obiskoval je šolo v Smladniku. Leta 1855 se je odpravil v gimnazijo v Ljubljano. Filozofijo je študiral na Dunaju. Zaradi pomanjkanja sredstev se je preselil nazaj v Ljubljano in na željo matere začel študirati bogoslovje.

Po študiju je nekaj časa služboval na Kropi. Leta 1889 je postal župnik na Dovjem. Takrat se je začel ukvarjati s planinstvom. Prvič je stopil na Triglav leta 1887 iz Dobrave. Od dovske občine je za pet goldinarjev kupil vrh Triglava (16 m²) in Kredarico. Med drugim je dal pobudo za gradnjo koč na Triglavskem pogorju. Na vrhu Triglava je 7. avgusta 1895 dal postaviti kovinski stolp, na katerega smo Slovenci zelo ponosni. Letos mineva 171 let od njegovega rojstva. Jakop Aljaž je umrl 4. maja 1927 v Dovjem na Gorenjskem. V nagrobnem kamnu večni je ostal spomin.

VSAKO JUTRO V ZARJI NOVI
NAŠI ZAŽARE VRHOVI,
GLEDAJO, KDAJ PRIDEŠ SPET,
KI SI BIL JIM VARUH SVET:
NAŠ TRIGLAVSKI KRALJ MATJAŽ
ŽUPNIK Z DOVJEGA ALJAŽ.

Napisal, prevedel in uglasbil je veliko pesmi, med drugim ponarodelo slovensko pesem Oj, Triglav, moj dom.

Po kulturnem programu pri Aljaževem stolpu sva se rudarja Drago Podreberšek in Alojz Podkoritnik ter člani Planinskega društva Iskra Ljubljana varno spustili nazaj proti domu na Planiki.

Drago Podreberšek, predsednik Rudarskega društva Sveta Barbara Sedraž

PET ČAROBNIH DNI NA KOPITNIKU

Mladinski planinski tabor od 29. junija do 3. julija 2016

Kjer je volja – tam je moč! Takšen je bil moto sodelovanja mladinskih odsekov PD Rimske Toplice in PD Laško z namenom, da skupaj izvedemo Mladinski planinski tabor. 19 otrok iz OŠ Antona Aškerc Rimske Toplice in OŠ Primoža Trubarja Laško je pet dni preživelo na Koči na Kopitniku, spalo v šotoru in spoznavalo čarobnost narave ob sobivanju z vrstniki, spoznavalo pomen samostojnosti in preživljalo dneve brez modernih elektronskih naprav. Za njih smo skrbeli vodniki Marko, Urša, Sandra ter Aleš in Barbara (kot organizatorja) in prostovoljci PD Rimske Toplice.

Otroke smo v varstvo sprejeli v sredo, 29. 6. 2016. Po uvodni seznanitvi in zadnjih formalnostih so se starši poslovili in začela se je pustolovščina na Kopitniku. Vreme nam je služilo vse dni, do zadnjega. Seveda smo se morali najprej spoznati, kar smo izvedli na zabaven, igriv način. Četudi so otroci vključeni v različna planinska društva in šole, nam to ni predstavljalo težav, saj nam je nekaj bilo skupno – planinski tabor in pet dni brez staršev! Seveda brez obveznosti vsakega posameznika tudi na taboru ne gre. Otroci so spoznali pravila tabora, hišni red, formirali smo dežurne ekipe in jih seznanili z njihovimi nalogami ter programom. Spanje v šotoru ni predstavljalo težav. Na taboru so se seznanili s planinsko šolo (govorili smo o varnosti in obvezni opremi v gorah), izvedli smo dva daljša pohoda, in sicer v Rimske Toplice, natančneje v Aqua Romo, kjer smo se kopali, in na Šmohor, postojanko PD Laško. Izvedli smo tudi nočni orientacijski pohod v Topole na palačinka party. V trdi temi so se otroci utrujeni, vendar zadovoljni vrnili na Kopitnik in po pravljici za lahko noč zaspali kot hrčki. Zadnji predviden pohod na vrh Kopitnika

smo bili primorani odpovedati zaradi dežja. Na poti v Rimske Toplice smo obiskali dom Lovske družine Dol pri Hrastniku, kjer nam je Andrej Kovač, predsednik LD Dol pri Hrastniku, predstavil divjad in pojasnil trofeje, ki krasijo njihov dom. Obiskali so nas časniki OZ Laško, ki so otroke seznanili s svojo dejavnostjo, s katero ohranjajo vrednote osamosvojitvene vojne za Slovenijo.

Vsi, ki so to želeli, so se lahko preizkusili v streljanju.

Na taboru se nam je tudi pridružila mentorica Karmen Ulaga iz Osnovne šole Antona Aškerc Rimske Toplice, ki je pripravila ustvarjalno delavnico – prehrana v gorah. Na ustvarjalnih delavnicah, ki so na naše presenečenje zanimalo vse udeležence, so otroci pokazali izjemno motiviranost in domišljijo, ki je imela prosto pot. »Učitelji« smo otrokom dolgovali vodno vojno in komaj smo sledili s polnjenjem balonov. »Kocanje«, nogomet, košarka, družabne igre ... so dejavnosti, ki so zapolnile tisti majhen del prostega časa.

Zadnji skupni večer je moral biti nekaj posebnega. Predvideli smo zabavo ob tabornem ognju do jutranjih ur. Na pripravljениh palicah so otroci pekli večerjo in v žerjavici krompir. Da je zadovoljstvo, smeh in motiviranost doma na Kopitniku, so pokazali otroci ob izvajanju karaok in posebnih točk, tako ekipno kot posamezno. V nedeljo dopoldan je nestrpnost rastla, saj smo pričakovali starše. Izvedli smo »planinski krst« in vsi pridobili planinska krstna imena, ki so ostala v »arhivu« za prihodnje leto. Na skupnem pikniku smo starše seznanili z dogajanjem na taboru.

V naši družbi smo na taboru gostili tudi predstavnike TV Laško, ki so pripravili in že objavili posnetek s tabora, ki je viden na tej povezavi: <http://tvlaško.si/otroski-smeh-in-taborni-ogenj-na-kopitniku>.

Ob zaključku je treba izpostaviti pripravljenost vodstva obeh društev, da se tak projekt izpelje v skupni organizaciji. Zahvala vodnikom, organizatorjem, prostovoljcem PD Rimske Toplice za pripravo tabora in skrb za naše želodčke, Idi Peklar za izvedbo zaključka orientacijskega pohoda. Zahvala časnikom OZ Laško, TD Laško, LD Dol pri Hrastniku, podjetjem AGM Nemeč – Aqua Roma, Dewesoft in Pivovarna Laško, Občini Laško, STIK-u Laško, mesarstvu Vidmar in Kmetiji Makek, ker ste pripomogli k izvedbi tabora.

V upanju na ponovno snidenje v prihodnjem letu vam želim varen korak!

Barbara Jerman, vodja tabora in načelnica MO PD Rimske Toplice

POLETJE V PLANINSKEM DRUŠTVU LAŠKO

Poletje je čas, ko gore najbolj vabijo v svoj objem in to smo dodobra izkoristili tudi v PD Laško. Pozdrav poletju smo imeli že 18. junija in se za otvoritev poletne planinske sezone podali na pohod na Črno prst. Uživali smo ob opazovanju cvetočih travnikov, Bohinjskega jezera in vršacev Julijskih Alp – vse do Triglava. Teden dni kasneje, 25. junija, smo obiskali domače kraje, saj smo se odpravili na tradicionalni pohod po Rečiški krožni poti, ki velja za zloglasno preizkuš-

njo fizične pripravljenosti. Obredli smo vrhove okoli Rečiške doline, in sicer Tolsti vrh, Šmohor, Gozdnik, Mrzlico, Kal, Ostri vrh in Babe, tisti neuničljivi pa so dodali še Malič in Govško brdo. Pohod je dolg in naporen, ampak čas hitreje mine ob dobrem vzdušju in prijetnih klepetih na organiziranih postojankah.

Konec junija in v začetku julija smo vodniki PD Laško skupaj s PD Rimske Toplice organizirali planinski tabor za mlade planince na Kopitniku. Skupaj z otroki smo preživeli pet čudovitih dni, več o taboru pa si lahko preberete v članku Planinskega društva Rimske Toplice.

Po taboru je prišel čas za osvajanje visokogorja. Tako smo se 23. julija podali v zahodne Julijce in osvojili mogočni Viš po plezalni poti Anita Goitan. Bili smo presenečeni nad udeležbo na tako zahtevni poti, saj se nas je zbralo kar 20, kar je za ferato zelo veliko. Menimo, da to potrjuje, da tudi naši člani rastejo skupaj z nami, se urijo in nabirajo izkušnje ter so se tako sposobni udeleževati čedalje bolj zahtevnih pohodov. Temu priča tudi dejstvo, da se nas je v sredini avgusta za dvodnevni izlet v Dolomite zbralo kar 60 navdušenih planincev in planink. Podali smo se v Sekstenske Dolomite, ki veljajo za enega najlepših predelov Dolomitov. Glede na zahtevnost poti smo se razdelili v dve skupini, tako da smo lahko osvajali vrhove in poti za vse želje in okuse. Najbolj zagrizeni so osvojili dva tritisočaka – Cima di Mezzo (3154 m) in (Cristallino d'Ampezzo 3008 m) ter Monte Paterno (2744 m); vse po feratah. Od muh pa niso bili niti člani druge skupine, saj so vsi doživeli tiho zmago in premagali eno ferato, hkrati pa obkrožili in prehodili velik del poti in se zabavali ob opazovanju svizcev in konjev. Prav vsi pa smo uživali v lepem vremenu in ob čudovitih razgledih po mogočnih Dolomitih in markantnih Treh Cinah.

Planinsko poletje smo zaokrožili z izletom na področje Karavank. Prehodili smo greben od Velikega vrha do Kladiava in preizkusili znamenite štruklje na Kofcah. Zdaj pa prihajajo dnevi, ki jih barva jesen in ko po visokogorju že boža zima. Pravijo, da je jesen v hribih najlepša. Upamo, da nam bo tudi vreme naklonjeno in da bomo lahko izvedli izlete, ki jih še imamo v planu, in sicer: Kriška Gora in Tolsti vrh (15. 10.), Blegoš (29. 10.), Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega (5. 11.), Pohod po Vrtovčevih poteh (13. 11.), Miklavžev pohod na Mrzlico (3. 12.) in izlet v neznanu (17. 12.). Vabljeni, da se nam pridružite!

Urška Sojč

REČIŠKI STRELCI NA LETOŠNJEM DRŽAVNEM PRVENSTVU Z MALOKALIBERSKIM OROŽJEM DALEČ NAJBOLJŠI V SLOVENIJI

Prva dva vikenda v septembru je poteklo državno prvenstvo v streljanju z malokaliberskim orožjem v strelskem centru Gaj - Pragersko. Na letošnjem državnem prvenstvu je sodelovalo 277 strelk in strelcev iz Slovenije. Strelci strelskega društva Dušan Požnel iz Rečice pri Laškem smo se z državnega prvenstva vrnili z rekordnim številom medalj. Skupno smo osvojili 7 ekipnih medalj in 18 posameznih. Poleg

vseh osvojenih medalj so naši najmlajši strelci s puško osvojili tudi štiri državne rekorde: tri ekipne in enega posameznega.

Priprave na državno prvenstvo so bile letos dva meseca daljše, ker je bilo olimpijsko leto. Posledično so se vse tekme prestavile na poznejše termine. Takšen razpored treningov in tekem je letošnje tekmovalno leto dosti podražilo, saj smo porabili bistveno več streliva kot prejšnja

leta. Nikakor nas to ni oviralo, saj smo se na takšno sezono temeljito pripravljali.

Da naši člani dosegajo dobre rezultate, je delo in skrb trenerjev, ki skrbijo za mlade. Treningi se izvajajo pod strokovnim vodstvom in nadzorom trenerjev. Zahvala gre predvsem Dejanu, Rudiju, Borisu, Petru ... in vsem sponzorjem oz. donatorjem, ki so nam omogočili nakup streliva, novega orožja itd.

Izvilleček rezultatov letošnjega državnega prvenstva:

EKIPNO DRŽAVNI REKORD

Kadeti – puška (50 m 3x20) –

Dominik Žagar, Alen Peklar, Sergej Matek

Kadeti – puška (50 m leže) – Dominik

Žagar, Alen Peklar, Sergej Matek

Pionirji – puška (50 m 3x10) –

Nik Matek, Patrik Mrgole,

Tomaž Rizmal

POSAMEZNO DRŽAVNI REKORD

MK puška (50 m 3x10)

Člani (hitrostrelna pištola)

zlato: Peter Jenko

srebro: Peter Tkalec

Člani (standard pištola)

srebro: Rudolf Rener

bron: Andrej Brunšek

Člani (pištola s središnim vžigom)

zlato: Peter Tkalec

srebro: Andrej Brunšek

Članice – športna pištola

srebro: Ksenija Vodopivec

bron: Valerija Kufner

Mladinci – športna pištola

bron: Žan Jeran

Mladinke – športna pištola

zlato: Jagoda Tkalec

srebro: Saša Maček

Kadeti – športna pištola

bron: Dejan Jager

MK puška mladinci (50 m leže)

bron: Dominik Žagar

MK puška mladinci (50 m 3x20)

zlato: Sergej Matek

MK puška pionirji (50 m leže)

zlato: Nik Matek

MK puška pionirji (50 m 3x10)

zlato: Nik Matek

bron: Patrik Mrgole

Pištola 50 m člani posamezno

bron: Peter Tkalec

Ekipno smo člani s pištolo proste izbire osvojili nehvaležno 4. mesto, kar je edina disciplina, v kateri smo ostali brez medalje. Kot predsednik društva letošnjo sezono ocenjujem za odlično, saj toliko medalj nismo osvojili še nikoli.

Zadnji vikend v septembru smo organizirali 4. memorial Vinka Lavrinca, s čimer smo odprli sezono 2016/17 z zračnim orožjem. Naši cilji za naslednjo sezono so visoki. Imamo odličnega podmladek, ki nam daje upanje, da bomo dosegali odlične uvrstitve.

Andrej Brunšek, predsednik SD Dušan Poženel Rečica

V MALI BREZI DEJAVNI KLJUB POLETJU

Toplo poletje smo marsikateri konec tedna članice in člani Strelskega društva »Celjska četa« Mala Breza med drugim lahko izkoristili za dejavnosti našega društva. Najprej smo 13. avgusta pripravili družinsko prvenstvo v streljanju z MK puško, ki se ga je udeležilo kar 28 tekmovalk in tekmovalcev v enotni kategoriji. Tako smo dobili novo družinsko prvakinja za leto 2016 – Lucijo Deželak. Teden dni kasneje smo organizirali še družinsko prvenstvo z MK pištolo,

na katerem je nastopilo 16 tekmovalk in tekmovalcev. Družinski prvak za to leto je postal predsednik našega društva – Cvetko Privšek. Po obeh tekmah smo čas izkoristili še za prijetno druženje.

Poleg strelskih dejavnosti smo 3. septembra gostili tudi turnir v košarki, ki se ga je udeležilo sedem ekip iz bližnje okolice. Zmagala je ekipa Gasilci iz Šentruperta. Naši ekipi sta si priborili 2. in 7. mesto.

Letni plan našega društva zajema tudi druge rekreacijske dejavnosti in tako so bili člani 11. septembra povabljeni na kolesarjenje. Na prelepo nedeljsko jutro se

je zbralo osem članov, pot pa so si začrtali po dolini Gračnice, čez hribe, doline in ravnine. Prekolesarili so skoraj 50 km dolgo traso, ki je bila z nekaj obveznimi postanki uspešno zaključena. Na cilj so prišli vsi člani, vendar s prepotrebno počitkom.

Poletje se je zaključilo, z njim pa tudi poletna strelska liga €-shot, v kateri smo v streljanju z zračno pištolo in zračno puško sodelovali tudi z našimi ekipami. Z zračno pištolo smo ekipno osvojili 3. mesto, zdaj pa se že vneto pripravljamo na novo strelsko sezono 2016/2017.

Matic Marot

ZŠAM LAŠKO

Sodelovanje pri varovanju otrok na prvi šolski dan

Člani ZŠAM Laško smo tudi v letošnjem letu sodelovali pri varovanju otrok na prvi šolski dan. Varovali smo jih dvakrat dnevno v Laškem in Rimskih Toplicah – ob prihodu v šolo in vrnitvi domov. Posebno pozornost smo tudi letos namenili najmlajšim udeležencem v prometu, ki so prvič zakorakali po šolskih poteh.

S spremembo prometnega režima pri osnovni šoli v Rimskih Toplicah, kjer je zdaj krožišče, smo ugotovili, da žal veliko udeležencev v prometu ne upošteva pravil vožnje skozi krožišče. Zato smo bili na tem mestu še posebej pozorni, ker je krožišče v neposredni bližini šole.

Vsem, ki ste prostovoljno svoj prosti čas namenili varovanju otrok, se vam naše združenje iskreno zahvaljuje, vse ostale udeležence v prometu pa pozdravljamo s šoferskim pozdravom

Srečno vožnjo!

David Ožek, tajnik ZŠAM Laško

Člani ZŠAM Laško obiskali Logarsko dolino

Ponovno je prišel jesenski čas in priložnost, da se člani ZŠAM Laško odpravimo na izlet. 24. septembra 2016 smo se kljub meglenemu jutru zbrali na avtobusni postaji v Laškem, od koder smo se odpeljali proti Logarski dolini. Pot nas je vodila skozi Savinjsko dolino – skozi Mozirje, Nazarje, Ljubno ob Savinji in Luče, kjer smo zavili proti Podvolovljeku in se ustavili na Kmetiji Selišnik. Ta kmetija leži na nadmorski višini 720 metrov, pod vznožjem Velike planine. Tu nas je sprejel gospodar in nam povedal nekaj zanimivosti o kmetiji, ki se zadnje čase ukvarja s pre-

delavo suhomesnatih izdelkov – posebna specialiteta je zgornjesavinjski želodec, za katerega so pridobili tudi certifikat. Po predstavitvi njihove dejavnosti so nas pogostili tudi z njihovimi izdelki – zgornjesavinjskim želodcem, domačo salamo, domačim sirom in bezgovim sokom. Degustacijo so izvedli v posebej za to namenjenem prostoru na skednju, kjer nas je pričakala gospodarjeva hči Neža s prijetnimi zvoki iz frajtonarice. Po pokušini izdelkov smo si pogledali krajši video o lepotah krajev v Logarski dolini, nekaj teh pa smo nato tudi obiskali. Po končanem ogledu smo njihove izdelke tudi kupili, hkrati pa smo izkoristili čas še za krajšo malico, ki smo jo imeli s seboj.

Odpravili smo se nazaj proti Lučam in pot nadaljevali skozi Solčavo v Logarsko dolino. Na avtobusu se nam je pridružila vodnica Neža Petek, ki nam je sproti pripovedovala o zanimivostih krajev, skozi katere smo se vozili. Da je bilo vzdušje še boljše, je vmes prispevala tudi kakšno šalo, tako da smo se dodobra nasmejali.

Po prihodu v Logarsko dolino smo si najprej ogledali slap Rinka in obiskali Orlovo gnezdo, kjer smo se lahko tudi malo okrepčali. Pot smo nato nadaljevali do doma planincev, kjer smo imeli kosilo in se poslovili od vodnice Neže. Po kosilu nas je pot ponovno vodila do Luč, kjer smo si ogledali znamenito Juvanovo hišo. Hiša je najstarejša na tem območju, saj je bila zgrajena v 18. stoletju, sedaj pa služi kot muzej. Tam sta nas pričakala sedanji gospodar z ženo, ki nam je povedal, s čim so se na kmetiji včasih ukvarjali. Zato se je odločil hišo obnoviti in pri tem poskušal ohraniti nekatere stvari, ki so jih nekoč potrebovali pri delu. Pripravili so nam tudi razvedrilne igre, kjer smo se morali razdeliti v štiri skupine. Preizkusili smo se v prepoznavanju starih predmetov, zabijanju žeblicev in metanju obročev na kravji rog. Po razglasitvi rezultatov nas je gospodar povabil še v prostor, kjer nam je zaigral na klavirsko harmoniko, mi pa smo se mu pridružili z igranjem na različne domače predmete, ki nam jih je pred tem dal v roke. Da so bili zvoki še lepši, se je ansamblu pridružil naš član Simon s frajtonarico.

Naš zadnji postanek je bil v Nazarjah v lokalni Diva's Caffè, kjer so nas člani družine Zupanc presenetili in pogostili s hrano in pijačo, za kar se jim vsi prisotni najlepše zahvaljujemo. V lokalni smo se zadržali do poznih večernih ur zaradi prijetnega

vzdušja, ki ga je popestril naš član Simon Golouh s svojo harmoniko. Veselo rajanje in prepevanje se je nadaljevalo tudi na avtobusu, ko smo se vračali proti domu.

Za varno vožnjo na izletu je skrbel odlični šofer in naš član Hugo Ocvirk, ki nas je varno vozil celotno pot. Zahvaljujemo se tudi agenciji M&M Tours za avtobusni prevoz. Posebna zahvala velja tudi našemu predsedniku Martinu Pušniku za celotno organizacijo izleta.

Hvala vsem, ki ste kakorkoli prispevali k temu, da smo se imeli lepo, in upam, da se srečamo tudi naslednje leto. Pozdravljam vas s šoferskim pozdravom Srečno vožnjo!

David Ožek

70 LET LOVSKE DRUŽINE LOKA PRI ZIDANEM MOSTU

Prvo septembrsko soboto, v čudovitem sončnem vremenu, smo člani Lovske družine Loka pri Zidanem Mostu, ki ima tudi del lovišča v občini Laško praznovali 70-letnico lovske družine.

Množica lovcev, krajanov in številnih gostov se je udeležila praznovanja pri lovskem domu. Kulturni program so popestrili godbeniki Godbe Slovenskih železnic iz Zidanega Mosta pod vodstvom Francija Lipovška, učenci POŠ Loka pri

Zidanem Mostu, humorni skeč pa so pripravile članice Društva kmečkih žena iz Svibnega. Prireditelj je povezoval član lovske družine Janez Krivec, ki se je ob spremljavi Godbe Slovenskih železnic predstavil tudi s pesmijo Moja Slovenija. Poleg predstavnikov LZS, ZLD Posavje in ostalih je prisotne pozdravil tudi župan občine Sevnica Srečko Ocvirk. Kratko zgodovino lovske družine je predstavil Pavle Zagode, zbrane pa je nagovoril starešina lovske družine Jani Krivec, ki je v svojem nagovoru seznanil prisotne, »da imamo člani Lovske družine Loka pri Zidanem Mostu znanje, željo in pripravljenost varovati, gojiti in ohranjati divjad in naravo. Lovci se lahko s ponosom ozremo na preteklih 70 let, saj smo uspeli realizirati vse zastavljene naloge. Ponošni smo na naši lovski koči in lovišče, ki je zaradi dobrega gospodarjenja še vedno zatočišče različnim vrstam divjadi. Lov in lovstvo nista ubijanje in zaslužnjevanje divjadi, ampak sta obliki naravovarstvene dejavnosti. Lovci Lovske družine Loka pri Zidanem Mostu smo si za varovanje narave in sonaravno upravljanje z divjadjo postavili visoke cilje, sprejeli smo načelo, da vsak lovec spoštuje trajnostno rabo narave in to upošteva pri svojem delu, na

lovu in v prostem času. Skrb za čisto in naravno okolje je naloga, stalnica nas vseh, zato egoizem tistih, ki brezsrčno uničujejo naravne vrednote in si jih krojijo le sebi v prid, vodi v propad. Živimo v čudoviti deželi, ki je bogata z naravnimi danostmi, ki jih je potrebno za vsako ceno ohraniti za prihodnje rodove. Žalostno je pomisliti, da narava govori in da človeški rod ne poslušša, saj zemlja ne pripada človeku, ampak človek pripada zemlji.«

Starešina je vsem prisotnim izrekel iskreno zahvalo in priznanje za vse, kar so storili pri razvoju in obstoju Lovske družine Loka pri Zidanem Mostu, zaželel veliko zdravja in sreče, z željo, da bi vzdrževali dobre odnose še vsaj 70 let. In za zaključek je starešina še dodal sporočilo vsem občanom: »Zemlja je lepa kot nevesta, ki za okras ne potrebuje draguljev, ki jih je obdelal človek, temveč je zadovoljna z zelenjem svojih travnikov in gozdov, zlatim peskom svojih morskih obal in dragocenimi kamninami svojih planin.«

Zbranim na prireditvi je bil predstavljen zbornik, ki smo ga lovci izdali v počastitev našega praznika. Del naše bogate lovske zgodovine je opisan v biltenu. Objavljeno je tudi nekaj statističnih podatkov in dovolj slikovnega gradiva. Publikacijo so prejeli vsi udeleženci naše slovesnosti, naš bilten pa bo na voljo tudi v bližnjih knjižnicah in šolah ter v Slovenskem lovskem muzeju. Zaslužnim članom in vsem, ki so pripomogli pri razvoju Lovske družine Loka pri Zidanem Mostu, smo podelili družinska priznanja in plakete. Cvetje, ki je krasilo naš prireditveni prostor, smo odnesli na prerani grob našega člana na krajevno pokopališče.

Prijeten dan smo zaključili ob lovskem golažu in branju zbornika, v katerem je predstavljeno naše minulo delo. Na koncu smo si zaželeli še veliko uspešnih let, veliko zdravja in dober pogled.

Jani Krivec

70 LET REČIŠKIH LOVCEV

V soboto, 1. oktobra, so v Sindikalnem domu v Hudi Jami rečiški lovci praznovali 70-letnico delovanja lovske družine. Svečanost je bila namenjena pregledu, kaj vse so številne generacije lovcev postorile na področju varstva narave in gojitve divjadi. Ob tem so se spomnili svojih številnih predhodnikov in jim izrazili zahvalo za opravljeno delo, ki je ustvarilo lovsko družino kot uspešen kolektiv.

V maju 1946 se je v takratni gostilni Tadina v Laškem (danes gostilna Hochkraut pri pošti) zbralo 22 nekdanjih lovcev in kandidatov za lovca ter ustanovilo lovsko družino. Njihovo lovišče je bilo na desnem bregu Savinje od Tremarij do Šmarjete pri Rimskih Toplicah – pred drugo svetovno vojno je bilo to območje občine Sv. Krištof. Na osnovi tega se je tudi lovska družina poimenovala Sv. Krištof. Za svojega predsednika so izvolili Blaža Kurnika, kmeta iz Govc.

Naslednja leta delovanja je družina skrbela za varstvo in gojitev divjadi ter urejala svojo organiziranost. Število članov se je počasi večalo do številke 40, kolikor jih šteje družina tudi danes. Ob spremembi organiziranosti lokalne samouprave leta 1952 se je območje lovišča te družine poimenovalo Občina Rečica in kmalu zatem se je tudi lovska družina preimenovala v Rečica pri Laškem.

Prizadevanja, da bi izboljšala pogoje za gojitev divjadi, je lovska družina v 60. letih prejšnjega stoletja ob selitvi šmohor-

skih kmetov v dolino izpolnila tako, da je odkupila Kavškovo, Štarklovo in Trbežnikovo kmetijo na Šmohorju in Maliču. S tem je poleg pašnikov in njiv pridobila tudi objekte in Trbežnikovo domačijo preuredila v lovsko koč, ki jo danes imenujejo Cirilov dom (po zaslužnem členu lovske družine Cirilu Vežjaku). Kmalu zatem so s ciljem razvoja lovskega strelstva zgradili strelišče na glinaste golobe in strelišče za malokalibrsko puško na tarčo srnjaka. V 80. letih so zgradili še strelišče na gibljivo tarčo, kjer streljajo v tarčo bežečega merjasca. Po izgradnji strelišč so začeli prirejati lovsko-strelska tekmovanja, ki so znana po celi Sloveniji. Poimenovali so jih Vežjakov memorial. Od leta 1993 ta tekmovanja imenujejo Vežjak-Horjakov memorial (po Mihi Horjaku, še enem zelo prizadevnem in uspešnem

lovcu in strelcu). Prihodnje leto bodo to tekmovanje organizirali že 50.

Leta 1965 so se lotili projekta naselitve muflonov na območju Šmohorja in Maliča. Projekt so pod vodstvom sedanjega 90-letnega častnega člana lovske družine Jožeta Kuntariča tudi uspešno izvedli. Takrat so začeli graditi lovsko koč v Govcah. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev so koč kar 20 let gradili izključno s prostovoljnim delom. Svečano odprtje koč je bilo junija 1985. Koča je spomin na vas Govce, ki je ni več, in na ustanovitev Pokrajinskega odbora OF za Štajersko in Okrajnega odbora OF za celjski okraj leta 1941 v tem kraju. Na to spominja spominska plošča na koči.

Za izboljšavo prehranjevalnih razmer za parkljasto divjad in zmanjšanje njenih vdorov v obdelovalne površine nižje le-

žečih kmetij so vsa ta leta lovci obdelovali krmne njive na Maliču in Šmohorju. Vseh teh 50 let so kosili travnate površine in tako preprečevali zaraščanje pašnih površin. Kljub temu se je vsa ta leta na kmetijskih površinah pojavljala škoda po divjadi. Ta se je povečevala v zadnjih 20 letih, ko je začelo naraščati število divjih prašičev. Lovci so za zaščito poljščin kmetom dali električne pastirje in kemična odvrčala. Ni pa možno zaščititi travnatih površin. Te površine so zadnja leta pogosto razrite od divjih prašičev, kar kmetom povzroča veliko nevšečnosti. To škodo lovci delno sanirajo z ročnim delom, večina pa je tako poškodovana, da je potrebno mulčanje travnikov in ponovno sejanje travnega semena. Obseg teh del se iz leta v leto večja. Za obdelavo krmnih njiv za divjad, košnja pašnih površin na Maliču in Šmohorju ter sanacijo škode po divjadi opravijo lovci vsako leto tri do štiri tisoč ur brezplačnega dela.

Iz povedanega je razvidno, da rečiški lovci poleg zahajanja v naravo opravljajo tudi številne druge aktivnosti, ki jih dru-

gi ne vidijo. Med te aktivnosti sodi tudi krepitev kulture in ohranjanje starih lovskih šeg in navad.

Delo rečiških lovcev so opazili tudi drugi, zato jim je občina Laško leta 2006 podelila srebrni grb občine Laško, ob letošnjem jubileju pa zlati grb kot najvišje občinsko priznanje. Posamezne lovce je za njihovo delo nagradila tudi Lovska zveza Slovenije in območna Savinjska Kozjanska zveza lovskih družin Celje. Sami so svoje najbolj prizadevne člane za njihovo dolgoletno delo nagradili s podelitvijo naziva častni član. S svojim delom so si v teh letih omenjeni naziv prislužili Jože Kuntarič, Alojz Vezjak, Avgust Seidl, Franc Napret, Florjan Taškar in Martin Maček.

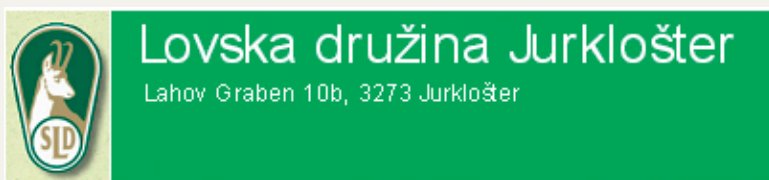
Lovsko družino vodi kot prvi med enakimi starešina lovske družine. Ta predstavlja družino pred javnostjo in odgovarja za zakonitost delovanja družine. V sedmih desetletjih delovanja družine so dolžnost starešine opravljali Blaž Kurnik, Leopold Poglajn, Jože Sušič, dr. Samo Pečar, Peter Hrastelj, Lojze Kačur, Jože Ran-

zinger, Franc Napret, Andrej Mavri in zdajšnji starešina Gregor Horjak.

Na praznovanje svojega jubileja so lovci povabili tudi druge uporabnike prostora –gozdarje, planince in kmete. Na praznovanju so jim ti izrekli priznanje in zahvalo za dobro sodelovanje. Svečanosti so se udeležili tudi predstavniki sosednjih lovskih družin: Laško, Dol pri Hrastniku, Hrastnik, Gozdnik-Griže in Hum Celje.

Tako kot se pogoji za življenje divjadi zaradi posegov v naravo iz dneva v dan slabšajo, se tudi pogoji za delovanje lovske organizacije zaradi delovanja globalnega kapitalizma slabšajo. Rečiški lovci so z dosedanjim delom pokazali, da bodo tako kot divjad, ki se prilagaja novim bivalnim pogojem za preživetje, našli rešitve za obstoj te organizacije in opravljanje naravovarstvenega poslanstva tudi v še težjih pogojih za delovanje.

Andrej Mavri, foto: arhiv LD Rečica

AKTIVNO V JURKLOŠTRU

Lovska družina Jurklošter je v septembru organizirala dve prireditvi – piknik za člane in njihove družine ter tradicionalno strelsko tekmo treh družin, ki se vsako leto odvija na strelišču ene izmed udeleženk; LD Bohor – Planina, LD Šentjur in letos na strelišču LD Jurklošter.

Piknika se je udeležilo 25 članov, skupaj z družinami nas je bilo približno 60. V veselem razpoloženju smo pripravili star običaj LOVSKI KRST – sprejem novinca v zeleno bratovščino. Krstili smo novinca, ki je lovsko pravično uplenil prvo veliko divjad. Lovski krst vsebuje ostanke srednjeveškega obreda sprejemanja med viteze in je iniciacijski obred, ki s šaljivimi vprašanji spominja na bolj poznan obred brucovanja. Novinec je za

napačen odgovor kaznovan s palico, ki pa mu, s podpisi lovskih tovarišev, ostane v dar in spomin.

Tovariš Stane je vodil še en star običaj – LOVSKI ROPOT. Lovski ropot priredimo po sprejemu novega člana v lovsko tovarišijo, pogosto pa tudi v čast lovskega gostu oz. članu omizja, ki mu tako izkažemo posebno pozornost. Pri lovskega ropota pred vsakim lovcem na mizi stoji prazen kozarec, na mizi pa je dovolj polnih bokalov. Vodja ropota zapoveduje, udeleženi lovci pa skladno in čim bolj sočasno uresničujejo njegova povelja. Obujen običaj je naletel na tako dober odziv, da so ga ponovili vsi udeleženci strelske tekme dan kasneje.

STRELSKA TEKMA treh družin, ki je potekala v nedeljo, 11. septembra, je za vse udeležence minila v veselem razpoloženju, na rezultate letošnje pa smo najbolj ponosni člani LD Jurklošter, saj smo prvič v zgodovini dosegli PRVO MESTO in prejeli prehodni pokal. Drugo mesto je dosegla LD Bohor – Planina in tretjega pa LD Šentjur.

Jurkloštrski lovci smo lepe septembrske dneve tako dobro izkoristili za družabno dogajanje, pred nami pa so jesenska dela v lovišču, saj bo zima prav kmalu prišla.

Urška Knez, LD Jurklošter

VETERINARSKA POSTAJA LAŠKO d.o.o.
 Marija Gradec 36, 3270 Laško
 Telefon: 03 734 16 16, 051 618 179, 041 633 416
 Fax: 03 734 16 17
 E-mail: vp@veterina-lasko.com
 Internetna stran: www.veterina-lasko.com

PARAZITI PRI KONJIH

Prehajamo v jesensko-zimski čas, v katerem večino pašnih živali premaknemo nazaj v hleve. S tem pride do sprememb okolja, hrane in seveda tudi do stresa. Ker na pašnikih pridejo v stik različne živali, nemalokrat tudi divje živali, je v tem obdobju treba pomisliti tudi na notranje parazite. Zato je v tem času priporočljivo opraviti dehelmentizacijo oziroma razgliščenje vseh živali v vašem gospodarstvu.

Paraziti niso le »muha veterinarjev«. Živalim povzročajo veliko težav – od bolj blagih, a kroničnih, kot sta hujšanje in slab prirast; do akutnejših, hujših situacij, kot so kolike, nenadni pogini. Najpogostejši znaki, pri katerih posumimo na parazite so: hujšanje kljub normalnemu apetitu, slaba kvaliteta dlake, zmanjšana rast, driska, suh in dražec kašelj.

Notranji paraziti so skupina zajedavcev, ki jih večinoma ne vidimo na zunaj. Nahajajo se v notranjih organih vaših živali, kjer jim povzročajo škodo s sesanjem krvi, odžiranjem hrane, premikanjem čez organe, s premikanjem razvojnih oblik po žilah, z zamašitvijo vitalnih organov ipd.

Pri konjih so najpogostejši paraziti v prebavilih, katerih ličinke lahko z migracijo skozi notranje organe povzročijo hude poškodbe. Prav tako lahko ob hudi invaziji povzročijo zaporo črevesja. Pri uhlevljenih konjih se pogosteje pojavljajo podančice, ki povzročajo močno praskanje v okolici repa. Invadiranost s pljučnimi črvi opazimo kot dolgotrajno kašljanje, otežkočen izdih. Hlevske muhe lahko prenašajo ličinke notranjih parazitov, ki povzročajo vnetja okoli oči in prepucija. Kot pri govedu se lahko pri konjih pojavijo metljaji, vendar redkeje.

Stanje vaše živali glede invadiranosti z notranjimi paraziti lahko ugotovimo s preiskavo blata. V blatu ugotavljamo različne razvojne oblike zajedavcev, prav tako njihovo število. Zaradi časovno različnih razvojnih stadijev zajedavcev je možno, da v pregledanem blatu ne najdemo nobenih sledov o parazitih oz. ne najdemo vseh vrst parazitov. Zato je primerno vsaj dvakrat letno preventivno dehelmentizirati živali, da prekinemo razvojni krog zajedavcev. Pri preventivni dehelmentizaciji je smiselna uporaba širokospektralnih antiparazitikov, da pokrijemo čim večje možno število zaje-

davcev. Prav tako je pomembna menjava antiparazitika, da ne pride do odpornosti na določeno sestavino.

Pri razgliščenju živali je pomembno, da se zavedamo, da nikoli ne moremo uničiti vseh parazitov – vedno lahko pride do ponovne infekcije na pašniku s strani drugih živali, večina antiparazitikov ne uniči razvojnih stopenj parazitov, paraziti pa postajajo rezistentni na določene antiparazitičke.

Pomembna dejstva pri dehelmentizaciji konjev:

- vedno opravimo razgliščenje vseh živali na gospodarstvu;
- redno razgliščevanje, da preprečimo preveliko invadiranost s paraziti;
- vedno uporabljamo antiparazitičke, registrirane za to živalsko vrsto in s predpisanim odmerkom;
- breje kobile vedno tretiramo po prvi tretjini brejosti, da preprečimo preveliko invadiranost po porodu;
- vedno uporabimo primerne odmerke in pripravke, da ne obremenjujemo živali po nepotrebnem, nenazadnje so antiparazitički strupi, če niso uporabljeni pravilno.

Nika Lah, dr. vet. med.

ZAHVALA

Županu, sodelavcem občinske uprave in občinskemu svetu se zahvaljujemo za odobrena finančna sredstva v vrednosti 2000 EUR, ki so bila namenjena sofinanciranju sterilizacij lastniških mačk občanom Laškega.

Z dogovorom med Veterinarsko postajo Laško, d. o. o., in Občino Laško o skupnem finančnem prispevku so posegi skoraj v celoti realizirani. Za leto 2016 je ostalo še 14 prostih terminov.

Rezultat posegov so uspešno izvedene sterilizacije, saj se je občutno zmanjšalo število brezdomnih mačk v okolju, posledično pa se je zmanjšalo tudi širjenje bolezni med živalmi in širjenje bolezni na ljudi ter poškodb med živalmi in ljudmi.

Brez vašega posluha in dobrobitnega občutka bi se še naprej intenzivno ukvarjali s potepuškiimi mačkami in s posledicami.

Iskrena hvala tudi v imenu imetnikov mačk.

*Veterinarska postaja Laško, d. o. o.
 Marjetka Podlesnik Samec,
 dr. vet. med, direktorica*

ZAVETIŠČE ZA MALE ŽIVALI SEVNICA

prava številka za najdene
zapuščene živali in posvojitve

07 81 60 210

vet.post.sev@siol.net

Berni je
prijazen,
hiperaktiven
psiček, star
1–2 leti.

Lada je prijazna
črno-rjava
psička večje
rasti, stara
približno 1 leto.

Kara je
prijazna
psička srednje
rasti, stara
približno
3 leta.

Blacky je prijazen
psiček srednje rasti,
star 1–2 leti.

BLAGOSLOV KAPELE V PANEČAH

Na prelep poletni dan, 20. avgusta 2016, smo imeli v Panečah 22. blagoslov prenovljene kapelice, katere začetki segajo v leto 1920, ko so jo zgradile pridne roke rodbine Kajtna. Zanimivo je dejstvo, da je bilo tudi leto 1920, tako kot letošnje, prestopno. Saj veste, da pravijo, da se veliko pomembnih stvari zgodi ravno na prestopno leto. V to malo božje svetišče je vložen trud

Kajtnatovih in sedaj družine Perc. Gre za preplet več generacij, katerih nekateri posamezniki smo bili ta dan prisotni. Žal veliko ljudi, ki bi bili veseli, da se je kapelica obnovila, ni več med nami. Sem pa prepričana, da so nas z zadovoljstvom opazovali od zgoraj.

Naša kapelica je mogoče malce bolj preprosta kot preostale, vendar je ravno to njen čar. Načrt je bil takšen, da poskušamo čim bolj ohraniti izvirno podobo in jo le malo osvežimo. Pri vseh korakih obnove smo sodelovali družinski člani, predvsem hčerka Jasmina, ki je naredila napise in restavriral Boga kot največji mojstri. Ta Bog je namreč del kapelice že dolgo časa.

Vsega nismo mogli storiti sami, zato bi rada izkoristila priložnost in se v imenu celotne družine zahvalila vsem, ki ste kakorkoli prispevali k obnovi in skupaj z nami ustvarili svetišče, ki nam je vsem v opomin, da se z voljo da v življenju narediti ogromno stvari in da vera ter upanje umreta zadnja. Če vas bo pot kdaj vodila v naše kraje in boste videli našo kapelico, vas bo njena rumena fasada spominjala na dejstvo, da za dežjem vedno posije sonce in da je v življenju mnogo stvari in ljudi, za katere je vredno prebroditi viharje. Preživeli smo lepo popoldne v družbi sorodnikov, sosedov, prijateljev in duhovnika Klemna Jagra, ki je opravil čudovit obred, za kar se mu iz srca zahvaljujemo.

Danica Perc z družino

TIC Laško: Domači kotiček, vsako sredo (9.00–12.00)

OKTOBER

Torek, 18. oktober

- Hiša generacij Laško: Že poznate nove prometne znake? Predavanje za vse udeležence v cestnem prometu v sodelovanju z AMD Laško (18.00)

Sreda, 19. oktober

- Kulturni center Laško: Abonma Mavrica polk in valčkov in izven: ansambel Štirje kovači in gost večera Oto Vrhovnik (19.30)

Četrtek, 20. oktober

- Kulturni center Laško: Večer z igralko in pesnico Sašo Pavček – osrednja prireditev bralnih akcij Knjižnice Laško pred dnevom reformacije (19.00)

Petek, 21. oktober

- Muzej Laško: Otvoritev razstave Sanje ujete v čas – Veliki Laščani: Mirko Kopač (17.00)
- Večnamenski dom Rimske Toplice: Občinsko srečanje ljudskih pevcev in godcev (18.00)
- Kulturni center Laško: Podobe Franca Markoška, dokumentarni film (19.00)

Nedelje, 23. oktober

- Kulturni center Laško: 14. tradicionalni koncert mladih glasbenikov – Tebi, Ave Marija (17.00)

Petek, 28. oktober

- Rimske Toplice: Dan spomina na padle borce NOB in ustreljene talce – komemoracije: ob spomeniku pri pokopališču v Lazišah (11.00), na pokopališču v Šmarjeti (12.00) in pri spomeniku Ilije Badovinca na Gračnici (13.00)
- Hiša generacij Laško: Pravni nasveti – dedno in stvarno pravo (predavanje Mateje Trinker, univ. dipl. prav. (17.00) (zaželeno predhodna prijava zaradi priprave gradiva, ki ga prejme vsak slušatelj, na: center.starejsih@siol.net ali 051- 436- 240)

Sobota, 29. oktober

- Kulturni center Laško: Cvetje v jeseni, muzikal (19.30)

Nedelja, 30. oktober

- Grajska igrala: Grajska noč čarovnic, otroška predstava in čarovniško rajanje (15.00)

NOVEMBER

Sreda, 2. november

- Hiša generacij Laško: Krompirjeve počitnice s Hišo generacij: Pisane ogrlice (ustvarjalna delavnica z Greto Dremel in Ano Tošič) (9.00–11.00)

Četrtek, 3. november

- Hiša generacij Laško: Krompirjeve počitnice s Hišo generacij: Quilling voščilnice (ustvarjalna delavnica z Jožo Kerin) (9.00–11.00)

Petek, 4. november

- Trubarjevo nabrežje: Laški sejem (8.00–16.00)
- Hiša generacij Laško: Krompirjeve počitnice s Hišo generacij: Jesenska kuhinja (ustvarjalna delavnica) (9.00–11.00)

Sobota, 5. november

- Valvasorjev trg: Pohod po nekdanjih trških mejah (9.00)

Nedelja, 6. november

- Cerkev sv. Lenarta na Vrhu nad Laškimi: 16. blagoslov konj s kulturnim programom (11.00)

Ponedeljek, 7. november

- Kulturni center Laško: Proslava ob občinskem prazniku (18.00)

Torek, 8. november

- Knjižnica Laško: Predstavitve domoznanstva Knjižnice Laško (18.00)

Petek, 11. november

- Knjižnica Laško: dr. Damijan Ovsec: Običaji ob martinovem (strokovno predavanje ob tradicionalnem martinovem) (18.00)

Sobota, 12. november

- Kulturni center Laško: Jubilejni Martinov večer s prikazom blagoslova vina (18.00)

Nedelja, 13. november

- Aškerčev trg: Martinov sejem in nedelja (od 8.00)

Sreda, 16. november

- Kulturni center Laško: Abonma Mavrica polk in valčkov in izven: ansambel Veseli Dolenjci in gostja večera Manuella (19.30)

Petek, 18. november

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Tjaša Štruc in Robi Špiler: Manj je več (strokovno predavanje) (18.00)
- Kulturni center Laško: Glasbeni abonma: Skupina help! A Beatles Tribute (19.30)

Četrtek, 24. november

- Knjižnica Laško: Vsaka zvezda skriva svojo zgodbo - predstavitev mladih literarnih ustvarjalk OŠ Primoža Trubarja Laško (18.00)

Sobota, 26. november

- ŠMOCL: Tradicionalni 5. Metaljot Raspaljot: DUST BOLT (Thrash metal, Munchen/Nemčija), MIST (Doom Metal, Ljubljana), BATTLEX (Thrash metal, Maribor), SNOGG (Black metal, Velenje) + 90' alternative, metal, rock, HC, Punk afterparty (18:00)

Sreda, 30. november

- Kulturni center Laško: Gledališki abonma in izven: Oh teater, monokomedija (19.30)

DECEMBER

Sobota, 3. december

- Kulturni center Laško: Dan ljubiteljske kulture
- Ploščad pred Kulturnim centrom Laško: Miklavžev sejem (9.00)
- Dom svobode Zidani Most: Nocoj je ena luštna noč (spevoigra) (18.00)

Ponedeljek, 5. december

- Rimske Toplice, pri Purgu: Miklavževanje (17.00)

Četrtek 8. december

- Knjižnica Laško: Alenka Rebula: Vera vase (psihološko predavanje) (19.30)

Petek, 16. december

- Večnamenski dom Rimske Toplice: Zaključni koncert PZ in skupine Stari časi (18.00)

Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško

T: 03 734 18 80; 051 436 240
F: 03 734 18 81
E: center.starejsih@siol.net

Vabljeni na izobraževalno-svetovalno predavanje:

**Že poznate
nove
prometne
znake?**

Torek, 18. oktobra 2016, ob 18. uri,
v sodelovanju z AMD Laško,

v
Hiši generacij Laško
(Savinjsko nabrežje 6).

21.12.2015 je bil v Uradnem listu Republike Slovenije objavljen Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah. Njegove določbe so se pričele uporabljati 5. julija 2016.

Predavanje je namenjeno vsem udeležencem v cestnem prometu. S pomočjo g. Andreja Titana boste lahko razrešili morebitna vprašanja, zagate, hkrati pa s tem pripomogli k bolj varni vožnji na naših slovenskih cestah, ki vsako leto vzamejo premnogo življenj.

**BODIMO ODGOVORNI DO SEBE
IN
DO DRUGIH V PROMETU!**

Savinjsko nabrežje 6, 3270 Laško

T: 03 734 18 80; 051 436 240
F: 03 734 18 81
E: center.starejsih@siol.net

V petek, 28. 10. 2016, ob 17. uri

vabljeni na predavanje

PRAVNI NASVETI

(dedno in stvarno pravo),

v dvorani Hiše generacij Laško
(Savinjsko nabrežje 6).

Društvo ŠMOCL predstavlja

METALJOT RASPALJOT vol.5

Thrash (München)

Thrash (Maribor)

Doom (Ljubljana)

Black (Velenje)

90'

alternative metal, rock, HC, punk

AFTERPARTY

26 ŠMOCL, LAŠKO
NOV vrata: 18:00, vstopnina: 10€

TEKTONIK
VILA MONET

izvirni slovenski muzikal

Cveče v jeseni

Kulturni center Laško
sobota, 29. oktober 2016, ob 19.30
(dodatni termin ob 16.00)

Cena vstopnice: 32 €

Informacije in rezervacije:
TIC Laško, 03 733 89 50 ali tic@stik-lasko.si

Praznično Laško 2016

Doživite nove čarobne trenutke na sotočju dobrega

**DREVO
ŽELJA**

**ODKLENI
LAŠKO**

MI2

**ČAROBNO
LAŠKO**

**OTROŠKA
RAJANJA**

**MIKLAVŽEV
SEJEM**

**KONCERT
BOŽIČNIH
PESMI IN
OPERNIH
ARIJ**

**MESTECE V
MALEM**

**PRIREDITVE
Z MANJ
ODPADKI**

**BOŽIČNO-
NOVOLETNI
SEJEM**

www.stik-lasko.si

Slovo od starega leta

30. 12. 2016 ob 21.00

LAŠKO, OBČINSKO DVORIŠČE

PROST VSTOP

Organizator: Občina Laško, STIK Laško

JESEN V RIMSKIH TERMAH

AKTUALNI DOGODKI

FITNES ZUMBA vsak torek ob 18. uri
Cena obiska: 4 €
Mesečna karta (4 obiski): 14 €

29. in 30. 10. 2016 - PLESNI VIKEND z Mojco in Petrom Robičem
Zabavne in poučne plesne delavnice za začetnike (SALSA & KIZOMBA, COUNTRY LINE DANCE)

29. 10. 2016 (ob 15.30) - PLES ČAROVNIC za otroke
Otroške ustvarjalne delavnice in otroška animacija za noč čarovnic.

ŠE NE VESTE KAJ PODARITI OB PRIHAJAJOČIH PRAZNIKIH?

Darilni bon Rimskih term je lahko unikatno in izvirno darilo.

UGODNOSTI V WELLNESS CENTRU AMALIJA

Rimski spa ritual (60 min)
Promocijska cena: 41 € (redna cena 55 €)

Rimsko doživetje (Rimska kopel (120 min) + rimska masaža (60 min))
Promocijska cena: 138 € (redna cena 163 €)

Rimska masaža (60 min)
Promocijska cena: 44 € (redna cena: 49 €)

Sezonska nega obraza (45 min)
Nega za sijočo kožo, dobro počutje in sprostitvev.
Promocijska cena: 40 €

Rimska kopel z eteričnim dodatkom (20 min) + zeliščni čaj
Kopel za 1 osebo: 17 € | kopel za 2 osebi: 23 €

info@rimske-terme.si | 03 574 2011
WWW.RIMSKO-TERME.SI
WWW.FACEBOOK.COM/RIMSKO-TERME

KOSILA OD 12. DO 15. URE V A LA CARTE RESTAVRACIJI SOFIJA
3-hodni meni (juha, glavna jed, sladica)
za samo 12 € na osebo

MARTINOVANJE Z ŽIVO GLASBO V A LA CARTE RESTAVRACIJI SOFIJA
4-hodni meni + aperitiv
za samo 32 € na osebo

IMATE TEŽAVE S HRBTENICO? VAS BOLI KRIŽ? SE TEŽKO GIBATE?

Samoplačniška zdravstvena posvetovalnica v Rimskih termah.

Z vami bodo priznani specialisti medicine.

Informacije in rezervacije:
03 574 2011 | booking@rimske-terme.si

RIMSKO TERME
Toplice 10
3272 Rimske Toplice

RIMSKO TERME
MDCCCXLVII

M&M TOURS

TURISTIČNA AGENCIJA
Milja Moškotevc s.p., Mestna ulica 2, 3270 Laško
Tel.: 08 205 36 05, Fax: 08 205 36 07, M: 051 668 700,
www.mmtours.si, E-iz: mmtours@siol.net

MARTINOVANJE:

- Ptuj, Ormož: termini: 5. in 12. 11. 2016, CENA: 39,00 €
- Kras: termin: 12. 11. 2016, CENA: 62,00 €
- Po poteh soseske zidanice Drašiči in okolica: termin: 12. 11. 2016, CENA: 39,00 €

BOŽIČNI IZLETI 2016:

- Najlepši božični sejmi, Vrbsko jezero in Beljak – CENA: 28,00 €
- Graz in Čokoladnica Zotter – CENA: 37,00 €
- Bad Ischl in Wolfgangsee – CENA: 46,00 €
- Predbožični Dunaj in Schönbrunn – CENA: 35,00 €
- Advent v Salzburgu in Oberndorfu – CENA: 38,00 €
- Advent v Zagrebu in Božična pravljica v Čazmi – CENA: 31,00 €
- Predbožična Budimpešta – CENA: 44,00 €
- Doživite božično vzdušje v zlati Pragi (2 dni) – CENA: 98,00 €
- Predbožični München – CENA: 45,00 €

SILVESTROVANJE:

- Brezskrbno na silvestrovanje z avtobusom v Gornjo Dubravo: termin: 31. 12. 2016, CENA: 56,00 €
- V Ankaranu: VILE ADRIA *** (30. 12. 2016–2. 1. 2017) CENA: 2 dni – 117,00 €, 3 dni – 157,00 €
Možno doplačilo za avtobusni prevoz za najmanj 30 potnikov!

NA MORJE Z VESELIMI MUZIKANTI

termin: 1.–2. april 2017, CENA: 126,00 €
Cena za zgodnje prijave do 31. 12. 2016 = 120,00 €

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: T: 08 205 36 05, M: 051 668 700,
E: mmtours@siol.net, www.mmtours.si

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH LAŠKO

Za šolsko leto 2016/17 že sedaj vabimo k vpisu v naslednje srednješolske programe za odrasle:

- 3-letni programi (SPI): gastronom hotelir, bolničar negovalec, oblikovalec kovin – orodjar, inštalater strojnih instalacij, trgovec
- 4-letni programi (SSI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, predšolska vzgoja
- poklicno-tehniško izobraževanje (3+2 oz. PTI): ekonomski tehnik, strojni tehnik, tehnik varovanja in gastronomski tehnik **praktično naprevaljivo**
- poklicni tečaj (PT): ekonomski tehnik, predšolska vzgoja

Organiziramo in izvajamo tudi:

- usposabljanje in postopke za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK),
- tečaje in seminarje za prosti čas in osebno rast,
- tečaje tujih jezikov, računalniške tečaje, tečaje komunikacije in
- različna usposabljanja za delo.

Obiščite nas in skupaj bomo izbrali pravo izobraževanje za vašo uspešno poklicno pot.

Kontaktni podatki:

Šolski center Slovenske Konjice-Zreče,
Izobraževanje odraslih Laško
Trg svobode 6, LAŠKO

Telefon: (03) 733 89 38, GSM: 041 611 172

E-pošta: sic.lasko@siol.net
Internet: www.sc-konjice-zrece.si

Thermana vas razvaja

MARTINOVANJE

11. 11. 2016 ob 19. uri
v Hotelu Thermana Park Laško.

Velika dvorana Kongresnega Centra ob glasbeni spremljavi Express banda in gostjo večera **Manuello**
Z vini se bo predstavila Klet MAROF iz Goričkega.
Vstopnina z večerjo in s pokušino vin znaša 42 € na osebo.

Rezervacije na **080 81 19** ali info@thermana.si

Skoči v 2017 na edinstveni galaktični zabavi

»STAR WARS«

*Znanstvenofantastična dogodivščina,
ki je ne smeš zamuditi!*

All inclusive silvestrovanje pod stekleno kupolo
Termalnega Centra!

Vsak udeleženec prejme darilo!

Vstopnina z večerjo znaša 100 € na osebo.

WELLNESS SPA CENTER THERMANA PARK LAŠKO

**1=2 MASAŽA KAKAVOVO
DOŽIVETJE**

Plača eden, razvajata se dva!

Ne velja za nakup darilnih bonov. Popusti se med seboj izključujejo. **Akcija velja do 22. 12. 2016, od ponedeljka do četrтка (ne velja ob praznikih in šolskih počitnicah).**

INFORMACIJE
03 423 20 45 | 080 81 19
wellness-spa@thermana.si

• LEGENDARNO SLOVENSKO PIVO •

LEGENDA SE VRAČA

MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA: UŽIVANJE
ALKOHOLA LAHKO ŠKODUJE ZDRAVJU!